

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Dobrodo« v
Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija« pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 134 (13.667)

Trst, nedelja, 10. junija 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

CEAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Havlov in Dubčkov Državlanski forum zmagovalec volitev na Češkoslovaškem

PRAGA — Havlov Državlanski forum in njegov slovaški zaveznik »Ljudje proti nasilju«, v vrstah katerega je kandidiral tudi Aleksander Dubček, sta premočna zmagovalca češkoslovaških parlamentarnih volitev. Po prvih projekcijah, ki sta jih pripravila praški inštitut za raziskavo javnega mnenja in zahtodnonemški Infias (ta je projekcije pripravljala tudi za volitve v NDR), naj bi ti dve politični sili dobili absolutno večino.

Ti dve stranki, ki sta tudi dejansko izvedli »tiho revolucijo« na Češkoslovaškem, naj bi dobili 52 odstotkov mest v novem večstrankarskem parlamentu, ki ga sestavljata ljudska zbornica in zbornica narodov. Najostrejši nasprotnik Havlovega Državlanskega foruma naj bi bila konservativna zveza, ki jo sestavljata češka Ljudska stranka in Slovaška krščanska zveza. Konservativci naj bi dobili 12 odstotkov glasov, na tretjem mestu pa naj bi bili bivši komunisti, ki naj bi v

novem parlamentu imeli 10 odstotkov poslanskih mest.

Mnogo bolj negotov je položaj ostalih 17 strank, katerim vsem grozi, da bodo izločene iz parlamentarnega odločanja, ker po prvih podatkih nobena od teh manjših strank ni dobila zahtevanih pet odstotkov glasov, kar je najnižji odstotek, ki se zagotavlja predstavnstvo v parlamentu.

Zmagoslavje Havlove in Dubčkove stranke je bilo pričakovano, saj so jim že pred volitvami pripisovali nad 50 odstotkov glasov. Bolj točne podatke o volilnih izidih je pričakovati že danes, na uradne pa bo treba počakati do srede.

Ob včerajšnjih volitvah pa je treba navesti še en podatek. Gre za izredno visoko volilno udeležbo. Že prvi dan je namreč volilo skoraj 70 odstotkov volilcev, do včeraj ob 14. uri pa je udeležba marsikje presegla 90 odstotkov. Mednarodni opazovalci pa tudi poročajo, da je glasovanje potekalo v izrednem redu in v skladu z vsemi določili češkoslovaškega volilnega zakona.

Drugi dan svetovnega nogometnega prvenstva

Prepričljiva zmaga Italije Danes štart Jugoslavije

»Azzurri« z izvrstno igro premagali Avstrijo - »Modri« proti ZRN

Franco Baresi in Roberto Donadoni v boju z Andreasom Ogrisom.

(AP)

RIM — Italija je ponorela. Zmaga italijanske nogometne reprezentance v svojem krstnem nastopu na domačem svetovnem prvenstvu je sinoči po 23. uri spravila Italijane na ulice. Dolge kolone hupajočih avtomobilov, razposajeno petje, veselo vzklikanje, vihravo plapolanje zastav so priklicale iz spomina scene izpred osmih let, ko so Paolo Rossi in njegovi priborili »azzurrom« tretji svetovni nogometni kipec.

Italija je sinoči osvojila le prvo tekmo, zmaga pa je bila tako prepričljiva, da je postala po mnenju številnih nogometnih izvedencev po izredni predstavi domačinov na prenovljenem Olimpiju sploh favorit številka ena za osvojitev svetovnega naslova.

Povsem drugačna so bila mnenja o blede predstavi sovjetske reprezentance. Romunija jo je premagala z dvema goloma Lacatusa. V skupini B sedaj Sovjetom in Argentincem trda prede.

Danes je veliki dan Jugoslavije. Srečala se bo z ZRN v tekmi med favoriti D skupine. Uvodno tekmo pa bo odigrala tudi Brazilija (proti Švedski), ki tudi spada med velike favorite prvenstva.

Kongres Socialistične stranke Slovenije

LJUBLJANA — V Cankarjevem domu se je včeraj zbralo 108 delegatov iz vse Slovenije in še kakih sto gostov iz Slovenije, Hrvaške in tujine, da na prvem ustanovitvenem kongresu Socialistične stranke Slovenije. Stranka je nastala iz nekdanje Socialistične zveze delovnega ljudstva, ki je naslednica Osvobodilne fronte in ki je na zadnjih slovenskih demokratičnih volitvah nastopila kot Socialistična zveza.

Predsednik pripravljalnega odbora in novi predsednik Viktor Žakelj je v obsežnem uvodnem poročilu začrtal program nove stranke, ki je izrazito socialističen, saj govori o socialni pravičnosti, medtem ko prehaja Slovenija v novo razdobje divjega liberalizma. Predvsem pa je poudaril željo članov bivše SZDL, da se preneha s frontovsko naravnostjo in da se mora stranka jasno opredeliti kot samostojna politična sila. Zato tudi ne bodo sprejemali v naprejšnja zaveznitva z nikoli

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Na zasedanje je včeraj prišel tudi Occhetto

Fronta za NE hoče zrušiti večino v KPI

RIM — Andreottijeve izjave v zvezi z vsedrjavno konferenco o imigraciji še vedno odmevajo v italijanskih političnih krogih, prav tako odmeva občasna ostrina predsednika Cossiga, ki je v Milanu nepričakovano posegel na zasedanju italijanskih in francoskih sodnikov. Nekateri so skrajno nezadovoljni, drugi, kot na primer notranji minister Gava, skušajo miriti duhove. O Andreottiju meni, da ve kaj dela in da svoje delo opravlja zelo dobro. Opozarja pa, da so prepričani znotraj strank vladne večine nevarni in nepotrebni. Craxi je po zaključku socialistične skupščine utihnil. V Milanu, kjer se je v čast mondialu zbrala politična smetana, pa se je sestal s Cossigo. Pogovarjala sta se pretežno o zunanjih politikah. Craxi bo kot predstavnik generalnega tajnika OZN De Cuellarja ta teden odpotoval na Japonsko.

Bolj razgibano pa je včeraj bilo v Aricci pri Rimu, kjer je zasedala komunistična fronta za NE. Iz posegov govornikov je razvidno, da želi opozi-

cija vse do zadnjega otežkočati Occhettov boj za prenovalno stranke. Fronta za NE si je zastavila trden cilj, in sicer zrušiti večinsko vlado KPI.

Eden od liderjev fronte, Gavino Angius, je govoril o nevarnosti razkola, ki pa ne prihaja s strani fronte za NE, pač pa predvsem s strani strankine večine. Še huje je, je poudaril, da se za to ogrevajo tudi njeni najvplivnejši predstavniki. Ugotavljal pa je tudi, da je v tem trenutku pravi razkol prav v Occhettovi večini, ki je zaradi številnih nesoglasij ohromila vsak dosedanja poskus prenove. Drugi lider fronte, Cossutta, pa je dejal, da ima tudi manjšina pravico, da izbira svojo pot, če si to pravico že lasti večina, še zlasti, ker Occhetto vselej poudarja potrebo po demokraciji in enakopravnosti.

Na zasedanje fronte za NE je včeraj nepričakovano prišel tudi Occhetto. Posegov ni želel oceniti, dejal je le, da je celotna zadeva preveč kompleksna, da bi ji bilo replicirati v dveh besedah.

Monika Seleš sijajna

Jugoslovanka Monika Seleš (na sliki AP) je poskrbela še za en podvig: včeraj je namreč v velikem finalu mednarodnega prvenstva Francije spet premagala Nemko Steffi Graf.

Čudež iz soteske Pasice

JOŽE KOREN

Danes se v slikoviti soteski Pasice nad Cerknem odpira obnovljena partizanska bolnica Franja. Mnogo je bilo o tem objektu že napisanega, na stotisoče ljudi ga je že obiskalo odkar je iz operativnosti v ilegali postal muzejska zanimivost, eden od najdragocenejših pomnikov našega narodnoosvobodilnega boja na Primorskem.

Danes, ko se nad slapovi hudourniškega potoka Čerinščice, globoko v naravni zagodi med visokima bregovima, drugič ponavlja čudež človeške vzajemnosti, nam misel hiti nazaj v čase, ko se je dogajal prvi čudež, in ljudem slo za pričetje in ko smo se ponosno, vzravnano odločili za boj, čeprav smo vedeli, da bo težak, da nas bo stal žrtev in trpljenja, ko smo Slovenci ramo ob ramo z drugimi narodi velike protifašistične koalici-

je svobodoljubnih sil aktualizirali Prešernov verz o »manj strašni noči v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužni dnevi«.

Vzporedno z rastjo narodnoosvobodilnega odpora in partizanskega boja je nastajala in se razvijala tudi partizanska saniteta kot odraz skrbi za ranjence in bolnike. Njeni začetki segajo na Primorskem v sredino leta 1942 in na tisti čas spominjajo še nekatera obeležja, kot na primer kamnita piramida na kraju, kjer je stala ena prvih zasličnih bolnišnic z okrevališčem na Malih Vršah nad Čepovansko dolino in na enega od pionirjev primorske partizanske sanitete dr. Petra Galo. Že v letu 1943 je bilo takih varno skritih bolnišniških objektov precej od tistega ob mejni beneški rečici Idriji do nam bližjega v grapi pod Boko, največkrat zakonspiriranih v odročnih globelih, mnogokrat varno čuvanih kar v odmaknjenih gorskih domačijah. Toda najznamenitejši sta v zgodovini ostali dve osrednji partizanski bolnici Pavla in Franja,

tako imenovani po zdravnicah, ki sta ju vodili. O kraju, kjer je stala bolnica Pavla, danes skoraj ni več sledu, nanjo opozarja le obcestno obeležje blizu potoka Bele v objemu gozdov pod Mrzlo Rupco. Ostala je Franja in z njo priča humanosti našega osvobodilnega boja, resnice, ki je postala legenda in kot taka živi v današnji čas.

Opisovati danes, kaj se je takrat dogajalo v soteski Pasice od časa, ko je dr. Viktor Volčjak bil prvi upravnik Franje in še posebej v mesecih, ko jo je vodila priljubljena zdravnica dr. Franja Bojc-Bidovec, bi se zdelo pretiravanje, pa so v resnici besede povsem nemočno sredstvo za priklic resničnosti? A če samo pomislimo na vojni čas, na globoko ilegalo, ki je sredi okupiranega ozemlja varovala ta objekt, na njegovo oddaljenost od vojnih prizorišč širom po Primorski in sploh na značilnosti partizanskega

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Mnenja tržaških politikov po prvi tekmi Italija 90

TRST — Takoj po otvoritveni tekmi svetovnega nogometnega prvenstva med Kamerunom in Argentino smo iskali nekaj tržaških »političnih zvezdnikov«, da bi izvedeli, kako doživljajo (in nekateri preživljajo) ta edinstveni športni dogodek.

»Enfant terrible« tržaških komunistov, poslanec Willer Bordon je videl samo drugi polčas otvoritvene tekme. »Igra me je zelo navdušila. Veseli me, da so igralci Kameruna premagali svetovne prve. Veselilo me je tudi, da je milanska publika podpirala afriške igralce, kar pa je po svoje razumljivo, saj nevtralni gledalci ponavadi zmeraj navijajo za Davida proti Goljatu. Poleg tega se mi zdi, da je zmaga Kameruna proti astronomsko plačanim Argentincem simbolično tudi zmaga športa nad »big businessom«, ki že vrsto let tlači svetovno nogometno dogajanje.«

»Jaz mundiala ne bom gledal,« nam je iskreno povedal senator Stojan Spetič. »Sledim samo nekaterim športnim panogam, med katere nogomet gotovo ne spada. Ker pa se vsak teden vozim v Rim, svetovno prvenstvo neizbežno pogojuje tudi moje življenje. Odgovorni so se lotili priprav na prvenstvo z zelo malo resnosti in z veliko mero improvizacije.«

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V zaporu osem Jugoslovanov Prebežnike so vodili čez mejo

KOPER — Zagrebški dnevnik Večernje novosti je objavil vest, da je koprška policija prejšnji teden aretirala osem jugoslovanskih državljanov, ki so pomagali tujim prebežnikom preko zelene meje v Italijo. Za »pomoč« so bili mastno plačani.

Zagrebški dnevnik piše tudi, da je bila skupina Jugoslovanov dobro organizirana in opremljena. Na dan, ko so jo aretirali, je v nekem gozdiču v neposredni bližini mejne črte, pričakala osemindvajset prebežnikov iz Šri Lanke, Bangladeša, Pakistana in Indije. Tujce je policija pospremila na jugoslovansko-grško mejo, od koder so pribegli v Jugoslavijo.

Vojaške in policijske enote včeraj dobile pooblastilo za uporabo strelnega orožja Spopadi med Kirgizi in Uzbeki vse hujši Po uradnih podatkih doslej čez sto žrtev

MOSKVA — Tragični obračun medetničnih spopadov, ki že od ponedeljka divjajo v Kirgiziji, postaja iz dneva v dan vse hujši in po uradnih podatkih sta doslej med Uzbeki in Kirgizi padli že 102 žrtvi, ranjenih pa je bilo 436 oseb. Kot poroča tiskovna agencija Tass, je bilo doslej največ žrtev na področju Uzgena in mesta Oša, ki leži na meji z Uzbekistanom in kjer je v ponedeljek tudi prišlo do prvih spopadov. Ob mrtvih in ranjenih so podivjane množice zažgale 225 stanovanjskih objektov, 31 državnih zgradb in 62 avtomobilov.

Sovjetska tiskovna agencija tudi poroča, da se je v petek še na uzbeškem ozemlju zbralo približno 15 tisoč Uzbekov, ki naj bi poskušali prodreti proti Ošu. Pri tem je prišlo tudi do napadov na vojaške enote, ki so morale uporabiti orožje, da so zaustavile množico Uzbekov. Poročajo tudi, da je predsednik Uzbekistana Islam Karimov poslal Mihailu Gorbačovu telegram, v katerem izraža strah, da bi lahko prišlo do oboroženega

spopada med Kirgizijo in Uzbekistanom. Karimov pa naj bi od sovjetskega obrambnega ministrstva tudi zahteval, da pošlje na to področje posebno komisijo, v kateri naj bi bil vsaj en član politbiroja KPSZ in nekaj poslancev sovjetskega parlamenta.

Včerajšnji sovjetski tisk daje neredom v Kirgiziji velik poudarek. Izvestja pišejo, da v Ošu ne delujejo mestni prevozi, velika večina industrijskih in drugih podjetij pa stoji. V vseh mestnih četrtih naj bi sestavili posebne obrambne oddelke, da bi se ubranili pred pogromi Uzbekov. Izvestja še pišejo, da se spopadi med Kirgizi in Uzbeki nadaljujejo v približno tridesetih naseljih na področju Oša.

Ker je položaj vse bolj napet in ker tudi izredno stanje in močno okrepljene vojaške enote z vso mehanizacijo (na sliki AP) ne morejo vzpostaviti reda, sta včeraj vojska in policija dobili pooblastilo za streljanje v primeru izredno hudih incidentov.

Šest mrtvih v požaru

Včeraj zgodaj zjutraj je v Parizu požar zajel štirinadstropno stanovanjsko zgradbo. Pri tem je umrlo šest ljudi, med njimi tudi dva otroka (Telefoto AP)

V Ljubljani pripravili zasedanje levičarskih strank Alpe-Jadran

LJUBLJANA — Na sedežu ZKS - Stranke demokratične prenovе so se včeraj sestali predstavniki petih levih strank iz Italije, Avstrije, Slovenije in Madžarske, ki so pooblaščen, da pripravijo zasedanje strank leveice področja delovne skupnosti Alpe-Jadran. Prvo delovno zasedanje je bilo v Ljubljani pred volitvami in takrat so se dogovorili za širše zasedanje, ki naj ustvari trdnjšo povezavo med levimi naprednimi silami. V praksi gre za ustvarjanje sodelovanja socialističnih sil na področju Alpe-Jadran v konkurenci in kot protitež demokristjanske internacionale, ki se je na tem področju že izredno učinkovito formirala.

Na včerajšnjem ljubljanskem zasedanju so se dogovorili, da bo v Peči na Madžarskem 14. in 15. septembra pripravljeno zasedanje plenarnega zasedanja, ki bo oktobra v Benetkah. Do takrat bodo italijanski socialisti in komunisti izdelali osnutka dokumentov, na obe osrednji temi zasedanja, ki sta: »Vloga sil leveice v nadaljnji krepitvi dela delov-

ne skupnosti Alpe-Jadran«. Naslednja tema pa je »Demilitarizirana cona Alpe-Jadran in prispevek sil leveice«.

Na zasedanje strank na Madžarskem bodo povabili predstavnika socialdemokratske stranke iz Nemčije, tako da bo skupnost geografsko celoviteje zastopana. V Benetkah pa bodo zastopane številne leve stranke iz celotnega geografskega področja in gre torej za preko sto načrtovanih udeležencev. Že na Madžarsko pa bodo povabili tudi strokovnjake za razna in zlasti obramboslovna področja, kot je na primer iz Italije znani general Lalli.

Že včeraj so se tudi dogovorili, da bo naslednje zasedanje strank leveice delovne skupnosti Alpe-Jadran pomladi prihodnjega leta na Madžarskem in da bo posvečeno gospodarskim temam ter gospodarskemu sodelovanju.

Socialistično stranko je zastopal član deželnega vodstva Alessandro Colautti, KPI pa Claudio Tonel. B. S.

Kongres ELDR ni zadovoljil slovenskih predstavnikov

SHANNON — V Shannonu na Irskem poteka 13. kongres federacije liberalnih, demokratičnih in reformnih strank Evropske skupnosti (ELDR), kjer sta med gosti iz srednje in vzhodne Evrope tudi predsednik Slovenske demokratične zveze in predsednik RK za mednarodno sodelovanje Dimitrij Rupel in podpredsednik Socialdemokratske stranke Slovenije in poslanec v slovenski skupščini Sinkovec. Kongres, ki poteka pod naslovom Nova obzorja Evrope, je posebej sprejel tudi

resolucijo o podpori neodvisnosti Estonke, Latvije in Litve.

Slovenska predstavnika sta na petkovi okrogli mizi izrazila nezadovoljstvo, ker kljub v preteklosti izraženi podpori liberalnih strank demokratičnim volitvam in Hrvaški izidi demokratičnih volitev v teh dveh republikah niso našli na ustrezno oceno v dokumentih kongresa. S predstavniki komunistične Socialno liberalne zveze so kongresu predložili posebno izjavo. (dd)

Mehiškemu zalivu ponovno grozi ekološka katastrofa

NEW YORK — Mehikemu zalivu ponovno grozi ekološka katastrofa. Med pretakanjem surove nafte z orjaškega norveškega tankerja Mega Borg na manjši italijanski tanker Framura, ki je last tržaške broderske družbe Premuda, je prišlo na norveški ladji do silovite eksplozije. Vnela se je nafta, tržaška ladja pa se je pravčasno umaknila na varno.

Po še nepopolnih podatkih sta dva norveška mornarja izgubila življenje, dva pa pogrešajo.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

● Kongres

mur in zato tudi določila o tem, da je članstvo v socialistični stranki nezdržljivo s članstvom v katerikoli drugi stranki.

Iz tega razloga je predsedujoči na pritisk delegatov spremenil dnevni red, ki je potoval vsebinsko logično vendar nekoliko nenavadno. Najprej so namreč razpravljali in z več glasovanji odobrili statut, katerega glavna značilnost pa je prav popolna formalna in vsebinska samostojnost nove socialistične stranke.

Okrog ključnega tretjega člena sploh ni bilo razprave in je bilo soglasje popolno. Ta člen pa v bistvu določa, da ne morejo biti člani ZKS - Stranke demokratične prenovе člani nove stranke in s tem je do kraja pretrgana popkovina, ki je najprej Oslobojilno fronto, nato pa SZDL Slovenije vezala na Komunistično partijo Slovenije nato pa na Zvezo komunistov.

Bilo pa je več predlogov, ki pa so po formi širile politično in organizacijsko strukturo, spominjali pa so v določenih odtokih na frontovsko povezavo raznih političnih subjektov in z njo na famozni dežnik, kot je to bila SZDL v prehodnem razdobju iz enopartijskega k večstrankarskemu sistemu. Bilo je več glasovanj in dvakrat so se delegati razdelili točno polovica proti polovici. Predlog bi bil sprejet, vendar ni v tem problem, temveč v še vedno ne do kraja razčiščenih podobi stranke.

S tem je povezano tudi ključno vprašanje njene množične in članske baze. Na kongresu so bili delegati predstavniki aktivistične prejšnje strukture, z včlanjevanjem pa so komaj pričeli. Vendar pa so delegati zagotavljali, da je kljub neugodnemu volilnemu izidu, ostalo trdno jedro, ki hoče predvsem samostojno socialistično stranko, ki se sklicuje na tradicije

OF. Kongres pa je temeljito spremenil znak stranke, ki ne bo več tradicionalni Triglav temveč rdeč nagelj, kot so to predlagali socialisti iz Kopra, ki so pe pri tem sklicevali na italijansko socialistično stranko.

Kongres je uvodoma pozdravil pretekli zgodovinski predsednik SZDL Slovenije Jože Smole, ki je šel v pokoj, pa je še vedno poslanec Socialistične zveze v republiški skupščini Slovenije. Iz zamejstva pa sta kongres pozdravila predsednik SKGZ Klavdij Palčič in predsednik Slovenske skupnosti Marjan Terpin. B. S.

● Čudež

vojskovanja, na naporno in često skrajno nevarno dovažanje in prinašanje ranjencev vanjo z najbolj preprostimi prevoznimi in prenosnimi sredstvi, pa na izjemen problem oskrbovanja bolnice z najosnovnejšimi medicinskimi pripomočki, opremo, orodjem, hrano, zdravili, začeni kar pri narkozi itd., si lahko komaj zamislimo, kakšen nadčloveški napor je bil vložen v ta humani podvig, kakšno nadčloveško delo so zmogli partizanski zdravniki, medicinci in največkrat tudi priučeno strežno osebje, ko so z najelementarnejšimi sredstvi izvajali tudi najtežje operacijske posege vse do amputacij, da so v večini primerov rešili življenja borcem. In kakšno nadčloveško moč so premogli ranjenci v takih pogojih, ko je bilo treba marsikateri operacijski poseg izvesti tudi brez zadostne ali celo brez narkoze.

Ne, tega res ni mogoče opisati, predvsem ne tistemu, ki je imel srečo, da zdravniške pomoči ni potreboval.

In drugo, kar navaja k razmišljanju in občudovanju: bolnica Franja je stala na okupiranem ozemlju neglede na občasne osvobodene predele na njem.

Zanjo res ni vedelo mnogo ljudi, a vendarle precej več, kot se na splošno misli, saj njenega obstoja vsaj v bližnji sosesčini le ni bilo mogoče povsem prikriti. Pa vendar okupator nikoli ni prišel do nje, čeprav se je vrtil nad sotesko z biserom v njej. Okoliški kmetje, njeni graditelji, nosači ranjencev, iz nje odpušteni ranjenci po okrevanju in njeni oboroženi varovalci, je niti med seboj niso omenjali, kaj šele, da bi o njej javno govorili. Vede-li so, da se v tisti skriti soteski dan za dnem, uro za uro bije bitka za življenja ljudi in prej bi žrtvovali sami sebe, kot da bi iz njihovih ust sovražnik zvedel za Franjo. V tem, v sposobnosti največje konspirativnosti, je bila moč, ki je Franji dovoljevala nepretrgan obstoj do osvoboditve.

Bolnica Franja je danes kot spomenik ena najlepših, najbolj prepričljivih dokazov, kakšen neizmirljiv humani nabor je preveval narodnoosvobodilno gibanje, kako enkratni je bil idealizem, ki ga je hranil, kako globoko zavestna je bila odločitev naših ljudi, našega primorskega in vsega slovenskega naroda, da gre v boj za največjo vrednoto človeštva - svobodo, vrednoto, ki jo je Franja izpričevala tudi z zdravljenjem borcev drugih narodnosti od italijanskih do angloameriških, francoskih in drugih, ki jih je skupen boj proti nacističnemu okupatorju Evrope zanesel med naše primorske partizane.

Obnovitev bolnice Franje po naravni katastrofi, ki jo je prizadela lanskega januarja, je zaradi vsega tega dejanje, ki ga je narekoval pošten in spoštljiv odnos do njenega zgodovinskega simbolnega pomena; solidarnost, ki se je ustvarila okoli naporov za njeno obnovitev in ki je presegla meje današnjih idejnih razhajanj, pa je dokaz, da je v življenju mogoče marsikaj pozabiti, ne more in ne sme pa v pozabo kar je po svoji vsebini in

izročilu najplemenitejše in kar predstavlja spodbudo in navdih za premostitev nekaterih še obstoječih usedlin iz vojnih let, za vzpostavitev humanejših odnosov v življenju današnjosti. Kajti prav to je srž sporočila, ki nam ga ponuja čudež iz soteske Pasice.

● Mnenja

cije, tako da bo zelo verjetno kmalu počil kak politični škandal. Na proslavi ob dnevu republike sem se na Kvirinalu pogovarjal s predsednikom vlade Andreottijem, kateri je malo za šalo malo zares trdil, da bo v tem času vladno delo šlo neopazno mimo javnosti. In glej naključje, se je pošalil Spetič, »ravno prihodnji teden bomo v parlamentu razpravljali o "mini finančnem zakonu", ki bo davkoplačevalcem naložil dodatno breme 12 tisoč milijard lir dajatev in davkov.«

Poslanec Krščanske demokracije Sergio Coloni je sledil tudi otvoritveni svečanosti. »Zdi se mi, da je koreografija lepo podala svetu podobo italijanske stvarnosti. Osebnost me je zelo navdušila glasba iz milanske Scale. Tudi tekma je bila privlačna in zabavna.« Glede parlamenta pa je Coloni mnenja, da bo prvenstvo zelo otežilo delo zakonodajne skupščine.

Socialistični senator Arduino Agnelli pa je glede tega optimist. »Že res, da je med parlamentarci zanimanje za svetovno nogometno prvenstvo na višku, menim pa, da imata predsednika poslanske in senatne zbornice dovolj izkušenj, da bosta načrtovala delo na tak način, da se urniki zakonodajnih zbornic ne bodo križali z urniki nogometnih tekem.«

Taki so torej vtisi tržaških predstavnikov v Rimu, kaj pa na krajevni ravni?

Pokrajinski tajnik Slovenske skupnosti Miro Oppelt nam je dejal, da je

v presledku med enim polčasom in drugim videl samo odlomek tekme med Argentino in Kamerunom. »Sicer me mundial bogve kako ne briga. Res pa je, da ta prireditelj v zaznavni meri pogojuje delo upravnih teles in političnih skupin. Upam, da bo novi zakon o krajevnih avtonomijah vendarle nekaj spremenil tudi v tem smislu.«

»Otvoritvene tekme nisem videl,« nam je izjavil pokrajinski tajnik KPI Nico Costa. »Zelo me veseli, da so afriški igralci premagali super plačane, in meni prav nič simpatičnega Maradona. Kot kaže, bo mundial še dodatno zavrl ne ravno bleščeče poslovanje tržaških krajevnih uprav, tako da se bom v tem času končno lahko posvetil kaki dobri knjigi in študiju, od časa do časa pa si bom privoščil tudi kako tekmo italijanske reprezentance ali Brazilije.«

Devinsko-nabrežinski župan Bojan Brezigar nam je povedal, da si bo kdaj pa kdaj ogledal kako tekmo. »Sicer si pa ne morem privoščiti, da bi vmes mesec čepel pred televizorjem. Videl pa, da je med občani veliko zanimanja za to prireditev. Kot uprava smo postavili v domu za ostarele v Sesljanu velik televizijski ekran za goste te ustanove. Podobno bomo storili tudi na razstavi vin, ki jo bomo v kratkem priredili v Nabrežini.«

Tržaški župan Franco Richetti je te dni očitno dobre volje. »Bojim se, da boste novinarji kar ves mesec preme ganjali s tem mundialom,« se je pošagajlil. »Otvoritvene tekme nisem videl,« ker smo ravno takrat imeli sejm občinskega odbora, o tekmi pa vem praktično vse, ker so mi moji otroci zelo podrobno in navdušeno pripovedovali o robno in navdušeno pripovedovali o zmagi Kameruna. Upam, da svetovno prvenstvo ne bo vplivalo na upravno delo Občine. Za vsak primer pa bom sklical seje občinskega sveta samo takrat, ko ne bo važnih tekem. (w)

V nekaterih primerih je stanje tako slabo, da bi morali kuhinje zapreti

Karabinjerji so tokrat opravili inšpekcijo šolskih obedovalnic

RIM — Minister za zdravstvo De Lorenzo je naročil karabinjerskim posebnim oddelkom NAS inšpekcijo šolskih kuhinj in tudi v tem primeru je bil rezultat kolikor toliko zadovoljiv. Na 604 šolske kuhinje so NAS odkrili higienske, administrativne in disciplinske prekrške samo v 150. Zanimiv je tudi podatek, da so najbolj urejene šolske kuhinje in jedilnice na jugu, najbolj oporečne pa so v Lombardiji. V devetnajstih šolah pa je položaj tako slab, da so NAS predlagali zaprtje kuhinj.

Največ nepravilnosti so NAS odkrili pri shranjevanju hrane, zlasti mesa in mlečnih izdelkov. V hladilnikih so ponekod našli že močno stare zaloge masla in mozzarelle, drugje pa so nezakonito in v nasprotju s higienskimi normami po večkrat zmrzovali perutnino in goveje meso. Na jedilnikih so ju vselej predstavili za sveže. Na embalažah so upravitelji šolskih kuhinj zbrisali datume trajanja živila. NAS so zaplenili tudi velike zaloge konzervirane hrane, ki je bila sicer še dobra, vendar je v šolskih menzah ne bi smeli ponujati. Skrajno oporečno pa je bilo tudi shranjevanje sadja in zelenjave. Med za-

plenjenimi stroji in kuhinjskimi pripomočki je tudi stroj za mešanje sladoleada, ki ga šolski upravitelji niso nikoli prijavili. NAS so zaplenili za skoraj trideset milijonov strojev in živil.

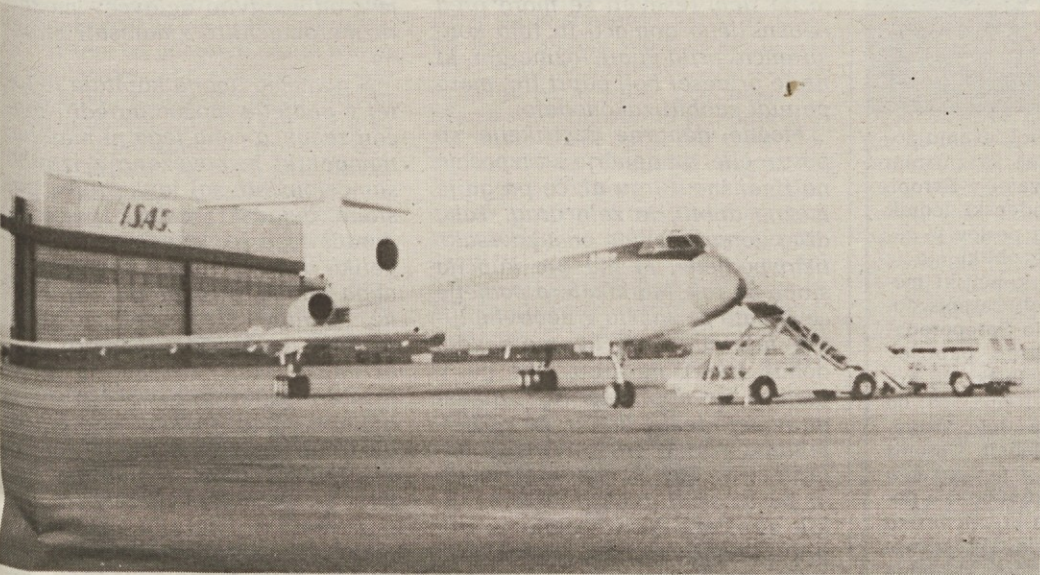
Tokrat se ni izkazalo osebje šolskih kuhinj. Med prijavljenimi 125 osebami jih večina ni imela zdravstvene knjižice, največ prekrškov pa so odkrili med strežnim osebjem. Pojav je toliko bolj zaskrbljujoč, saj dobi pomožno šolsko osebje službo le na podlagi javnih natečajev in bi torej moralo avtomatično imeti urejena vsa potrebna potrdila o zmoglosti za delo. V razmerju s številom šolskih kuhinj so oddelki NAS odkrili največ prekrškov v Laciju. Od 29 obiskanih šol jih je le sedem v skladu z zakoni. Tudi Lombardija se ne more ponašati; tu so NAS opravili 46 inšpekcij, kar 26 šolskih kuhinj pa je na črnem seznamu. V Furlaniji-Juljski krajini so zaradi oporečnosti prijavili samo eno šolo, pregledali pa so jih 31. Na Siciliji so NAS opravili 63 inšpekcij, samo v treh šolskih kuhinjah pa so naleteli na prekrške disciplinskega značaja.

Ruska pravoslavna cerkev izvolila novega metropolita

Pred dnevi so izvolili novega moskovskega metropolita, ki bo nadomestil pokojnega patriarha Pimena. Metropolitu Alekseju je papež Janez Pavel II. poslal brzojavko, v kateri je izrazil tudi željo, da bi tudi ruska pravoslavna cerkev pripomogla k miru in prijateljstvu med narodi (Telefoto AP)

Mladenič preusmeril sovjetsko letalo zaradi hudovanja nad svojim očetom

STOCKHOLM — Brez posledic se je končala včerajšnja preusmeritev sovjetskega letala tupoljev-154, ki je s 121 potniki in člani posadke na zahtevo 17-letnega beloruskega »ugrabitelja« pristalo v Stockholmu. Za ugrabitve se je mladenič odločil, ker je bil jezen na očeta, ki ga je pognal od doma. V švedski prestolnici je policija takoj ugotovila, da bomba, s katero mladenič pilota prisilil, da iz Minska poleti

proti Stockholmu, ni prava in s tem je bilo »avanture«, ki pa bi se lahko tudi precej bolj tragično končala, konec. Že po nekaj urah je letalo odletelo nazaj proti Sovjetski zvezi z vsemi potniki, razen neke ženske, ki je zaradi težav s srcem ostala na Švedskem. Tam je ostal tudi ugrabitelj, kateremu bodo sodili po hitrem postopku.

Zakon za boj proti aidsu

RIM — Včeraj je začel veljati zakon, ki za nujne preventivne ukrepe in boj proti aidsu namenja 2100 milijard lir. S temi sredstvi naj bi v Italiji za bolnike z aidsom dobili nova ležišča v bolnišnicah (doslej so v Italiji registrirali približno 7 tisoč bolnikov, od katerih jih je polovica že umrla), obnovili že obstoječe strukture, dodatno opremili laboratorije, zaposlili nove zdravnike in bolničarje, zgradili ustrezne stanovanjske objekte in bolnikom zagotovili tudi ustrezno zdravstveno pomoč na domu. Za izvajanje zakona imajo dežele zdaj dva mesece časa, da pripravijo ustrezne načrte. Kjer tega ne bodo storili, bo ustrezne ukrepe sprejelo ministrstvo za zdravstvo.

Zakon pa govori tudi o zajamčeni anonimnosti pregledanih oseb, katere pa je mogoče pregledati le z njihovim soglasjem. Tudi delodajalci ne bodo mogli naročiti posebnih pregledov za svoje uslužbenke. Za boljše izvajanje zakona so pri predsedstvu ministrskega sveta formirali tudi poseben medministrski odbor.

Glede širjenja te bolezni pa najbolj zaskrbljujoči podatki prihajajo iz Rima, kjer so v zadnjih 15 dneh zabeležili 17 novih primerov te bolezni. Ob tem velja dodati, da do najbolj številnih okužb prihaja zaradi uporabe istih igel med uživalci mamil.

Na vseh cigaretih škaticah prihodnje jesen obvezni napisi o škodljivosti tobačnega dima

RIM — Od 1. septembra 1991 bodo morali proizvajalci cigaret na cigaretih škaticah imeti zapis o nevarnosti kajenja in o količini nikotina v vsaki cigareti. Na ta način bodo štiri mesece prej, kot je bilo predvideno, uresničili predpis Evropske skupnosti, ki je bil odobren novembra lani in ki določa, da morajo vse države svoje predpise do 1. januarja 1992 prilagoditi temu predpisu.

Podatki o katranu in nikotinu bodo morali biti natisnjeni na bočni strani, na vidnem mestu na prednji strani bo moral biti napis »Kajenje hudo škoduje zdravju«, na hrbtani strani škatice pa eden izmed naslednjih napisov: »Kajenje povzroča raka«, »Kajenje povzroča bolezni srca in ožilja«, »Zaščitite otroke: ne silite jih, da vdihujejo vaš dim« in »Dim škodi osebam, ki vas obkrožajo«.

Tegobe in težave zaradi dela z videoterminalom

TRENTO — V Trentu se je končal posvet o zdravstvenih problemih oseb, ki delajo z videoterminali. Udeleženci so skušali odgovoriti na vrsto vprašanj glede morebitne škodljivosti takega dela, poskušali pa so tudi dati ustrezen odgovor, kako naj bo organizirano delo z videoterminali. Udeleženci so zavrnili splošno mnenje o žarčenju, zato pa so ugotovili vrsto problemov, ki se jih da posredno ali neposredno povezati z videoterminali. Sem sodijo predvsem stresi, ki povzročajo depresije in stiske, težave z vidom, utrujenost oči, dvojna slika, precej pogoste pa so tudi težave s hrbtom, ki je dolge ure iz dneva v dan izpostavljen neprimernemu in utrujajočemu položaju.

Hrvaška demokratična stranka obsoja »totalitarizem« v BiH

LJUBUŠKI — Kljub prepovedi je bilo predsinocnim v hotelu Brigeste v hercegovskem Ljubuškem srečanje pristašev Hrvaške demokratične stranke (HDS), na katerem so ustanovili podružnico te stranke in najodločnejše obsodili »nedemokratični in represivni sistem oblasti v Bosni in Hercegovini«.

Na srečanju, ki se ga je udeležilo več kot 2 tisoč ljudi, so najprej prebrali sporočilo odgovornih za notranje zadeve v Ljubuškem, s katerim zbor prevevdujejo, ker krši določila 4. in 8. člena zakona o združevanju državljanov na enonacionalni in enoverski osnovi, nato pa je prisotnim spregovoril Marko Veselica, eden od prisotnih voditeljev te stranke iz Hrvaške.

Med drugim je poudaril, da je prepoved »akt bosanskohercegovske boljševisko-represivne države, s katerim ogrožajo temeljne človekove pravice in kršijo mednarodne norme in določila OZN o človekovih pravicah in svobodi. Zaradi tega bo HDS zahtevala mednarodno zaščito, proti avtorjem prepovedi zbora v Ljubuškem pa bodo sprožili sodni postopek.

Veselica je še navedel, da se HDS zavzema za svobodo, mir in medčlo-

veško ljubezen in jih zagovarja. V Bosni in Hercegovini pa so dovoljevali zborovanja tudi takim grupacijam, ki so odkrito razpihovale mržnjo in se zavzemale za spopade. Po njegovih besedah sta obe Jugoslaviji nestali na prevarah in lažeh do Hrvaške in hrvaškega naroda, ki je v njih doživel apartheid.

Po 45 minutah so posegli miličniki z mirnimi opozorili, naj javno zborovanje prekinejo. Udeleženci so se ob negodovanju in ostrih kritikah mirno razšli.

Včeraj pa je HDS v Zagrebu objavila oster komunike, v katerem med drugim navaja, da s takim obnašanjem »skuša boljševisko-totalitaristična oblast ohraniti svojo vladavino in držati v pokornosti in brezpravju hrvatski in muslimanski narod Bosne in Hercegovine«. Dokument še navaja, da bodo Hrvatje na svobodnih volitvah letošnjega 11. novembra to nasilje zrušili. Ob sklepu HDS poziva »vse Hrvate, muslimanske brate in poštene ljudi«, na se »pridružijo boju za dostojanstvo in svobodo hrvaškega in muslimanskega naroda in vseh ljudi...«.

Srbska demokratična stranka se bo vrnila v hrvaški Sabor

ZAGREB — Srbska demokratična stranka bo sodelovala v hrvaškem Saboru že na zasedanju 20. junija. To je v intervjuju za zagrebški Večerni list izjavil predsednik SDS Jovan Rašković. Odmrznili bodo torej odnose s Saborom, ki so jih prekinili po napadu na predsednika odbora SDS v Benkovcu Miroslava Mlinarja.

Rašković je svojo izjavo potrdil tudi na včerajšnjem mitingu v slavonskem Grubišnem Polju, ki se ga je udeležilo več kot tisoč hrvaških Srbov. Napovedal pa je tudi, da snujejo ustanovitev skupnosti liških in severnodalmatinskih občin, h kateri bi se lahko pridružile tudi občine Korduna in Baranje. Po njegovih besedah to ne bi bili zametki srbske države na Hrvaškem, temveč sodobna avtonomija etničnih ali kulturnih skupin. Čimprej bodo ustanovili tudi samostojno televizijo, ki bo odražala kulturna stremeljenja Srbov. Rašković je obenem zanimal, da bi imeli Srbi na Hrvaškem infantilni odnos do Srbije, ker so že res po rodu Srbi, a so obenem državljani Hrvaške in se bodo zato skupaj s Hrvati trudili za demokratični in svobodnomiselni režim na Hrvaškem. Miting je potekal mirno, brez incidentov, udeleženci pa so poleg strankine nosili še srbsko-pravoslavne, jugoslovanske, hrvaške in srbske zastave.

CTO

CERTIFICATI DEL TESORO CON OPZIONE

- CTO so šestletne obveznice s koriščenjem 15. 6. 1990 in zapadlostjo 16. 6. 1996.
- Lastniki imajo možnost zahtevati predčasno izplačilo obveznic med 15. in 25. junijem 1993 s tem da že med 15. in 25. majem 1993 predhodno vložijo zahtevo pri filiali bančnega zavoda Banca d'Italia.
- CTO dajejo letno 12,50% bruto obresti v dveh posticipiranih šestmesečnih obrokih.
- Obveznice se nudijo po 98,25% emisij-ski ceni.
- Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 12. junija do 13.30.

- CTO bodo dodeljeni po marginalnem sistemu (asta marginale); po ponudbi, ki je sestavljena s seštevkom emisijske cene in zneskom »pravice do podpis (diritto di sottoscrizione)«. Ta vrednost je izražena v 5 stotinkah ali mnogokratniku.

- Obveznice se rezervirajo po ceni 98,25% povečani za vsaj 5 stotink. Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisih.
- Dodeljene obveznice je treba poravnati 15. junija, po ceni, ki jo je določila dražba, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.
- Obveznice so v ponudbi v svežnjih po minimum 5 milijonov.

Rok rezervacije do 12. junija

Rok izplačila	Maksimalni letni donos bruto %	neto %
3. leto	13,64%	11,90%
6. leto	13,33%	11,63%

Dolar se je nekoliko popravil, marka pa je še zmerom šibka

Spor Rim-Pariz zaradi lire

Lira se še naprej krepi in znotraj evropskega denarnega sistema vztrajno potiska navzdol francoski frank. Ta se je skozi ves teden tiščal pri spodnji nihalni meji, izpod katere mu tečajni mehanizem sistema ne dovoljuje. Potem ko je v petek, 1. junija, veljal 218,135 lire, je frank v ponedeljek zdrknil na 218,130, predvčeršnjim pa so ga cenili 218,165 lire. Lira se je v zadnjih sedmih dneh učvrstila tudi nasproti zahodnonemški marki (735,1 lire za marko proti 736,285 prejšnji petek), kar gre pripisati sicer tudi nakupom frankov, ki jih je opravila Banca d'Italia, vrh tega se je okrepila še nasproti ameriškemu dolarju, ki je veljal pred dvema dnevoma 1245,4 lire proti 1251,2 v ponedeljek in 1246,870 prejšnji petek.

Neravnovesje, ki je nastalo v evropskem denarnem sistemu zaradi takšnega razmerja med liro in francoskim frankom, bodo obravnavali na prihodnjem zasedanju guvernerjev centralnih bank v Baslu. Gre pač zato, da se francoskemu denarju pomaga pri ponovnem vzponu do take ravni, na kateri bo varen in z njim tudi druge valute. To pa ne bo posebno lahko, kajti v takšnih in podobnih primerih pristojne oblasti običajno posegajo po

mehanizmu tečajnih obresti. No, italijanski minister za proračun Paolo Cirino Pomicino je že jasno povedal, da Italija ni nikakor pripravljena znižati svoje referenčne mere, medtem ko pa je francoski minister za gospodarstvo Pierre Beregovoy prav tako jasno dejal, da je s francoskimi merami vse v

Paolo Cirino Pomicino

redu, da pa to ne velja za italijanske, katerih diferenciali so po njegovem mnenju pretrani v primerjavi z drugimi znotraj evropskega denarnega sistema. Kakor rečeno, bodo to vprašanje razčistili v Baslu.

Ameriški dolar se je v teh dneh spet malo ovrednotil, to pa zato, ker naj bi bili najnovejši uradni pokazatelji o gibanju ameriškega gospodarstva taki, da centralni banki (FED) ne bo treba znižati obrestnih mer. Prihodnje sredo bodo objavili podatke o razvoju cen na drobno, v petek pa številke o gibanju industrijske proizvodnje oziroma stopnje izkoriščanja proizvodnih zmogljivosti ter o zunanjetrgovinski bilanci. Po neuradnih napovedih naj bi bile maja tovarniške cene, kakor tudi maloprodajne cene za 0,2% višje kot v aprilu, potem ko so se tovarniške aprila znižale za 0,3%, potrošne pa povečale za 0,2%.

Zahodnonemška marka je še dalje slaba zaradi negotovosti v zvezi z učinki, ki jih bo imela združitev Nemčij. Guverner Bundesbanke Karl Otto Pöhl je resda zatrdil, da združitev ne bi smela izzvati novega poskoka inflacije, toda če Bundesbanka ne bo trdneje prišla za vajeti, se bodo investitorji še naprej izogibali marke.

gospodarski dopis iz slovenije

RAZPRODAJATI

JOŽE PETROVČIČ

Poznavalci trdijo, da na jugoslovanskih mejah čaka precej tuje ga kapitala, ki bi rad našel prostor v odpirajočem se jugoslovanskem gospodarstvu. Finančniki pričakujejo dodatne spremembe v zakonodaji in ugodnejše splošne okoliščine v državi. Kiro Gligorić, znan gospodarski svetovalec trdi, da čaka na mejah 3,5 milijarde dolarjev tuje ga kapitala. Nekaj ga je že pljusnilo čez meje. Zvezna vlada namreč trdi, da se je letos že steklo v jugoslovansko gospodarstvo za milijardo zahodnonemških mark tujih sredstev. Z njimi so ustanovili kar precej podjetij in vlada ugotavlja, da prihaja vse več registracij za ustanovitev mešanih podjetij. Tujcem je uspelo celo to, da so začeli kupovati nekatera naša podjetja. Mariborski Zlatorog (51% podjetja je kupil tuji partner) je zato že postal Henkel Zlatorog, saj ima tujec v lasti večinski delež. Takih nakupov bo še več. Gospodarstvo je na tleh: reševati se mora pred neusmiljeno domačo in tujo konkurenco, prilagajati razmeram, ki jih je prinesel bolj odprt trg, mora pa tudi zaobiti zakonodajo.

Močne denarne restrikcije so povzročile, da denarja za izposojeno na finančnem trgu ni, če pa ga je možno dobiti, je zelo drag. Tako drag denar postane past za vsako tisto podjetje, ki mu gre kupčija slabo od rok. Marsikatero podjetje se je zato že znašlo v neobvladljivih težavah. Podjetje mora zdaj denar iskati na trgu, ker ga v bankah ne dobi več. Na trgu pa ga je zelo težko dobiti, če podjetje nima pravih izdelkov za prodajo in če so izdelki predragi. Izdelki pa so predragi zaradi prevelikih stroškov, ki nastajajo zaradi prevelikega števila zaposlenih delavcev, premočne odvisnosti podjetja od tujih finančnih sredstev (podkapitaliziranost podjetij) in prevelikih davkov, ki jih morajo podjetja izdajati za financiranje javnih služb.

Vse to povzroča podjetjem velike težave, najmočnejše pa so uda-

rile denarne omejitve. Zaradi pomanjkanja denarja podjetja tonejo. Tuja finančna injekcija je torej dobrodošla, saj podjetje ohrani pri življenju in mu da nov zagon. Del denarja namreč podjetje uporabi za takojšnjo odplačilo dragih dolgov (obresti so zaradi pomanjkanja denarja strahovito visoke in se na normalnem finančnem trgu gibljejo okoli 40%, na sivem trgu, kjer je tudi zelo težko dobiti denar na posodo, pa skačejo celo do 100%); del denarja pa gre za oživitve proizvodnje. Vendar se podjetja ne odločajo za tuj kapital samo zaradi tega. Sodelovanje s tujim partnerjem omogoči, da postane podjetje lastninsko mešanica. Za podjetja, v katerih je tuj kapital, veljajo nekoliko drugačna pravila kot za domača: v teh podjetjih je mnogo lažje rešiti težave, ki jih ima slovensko in jugoslovansko gospodarstvo zaradi prevelikega števila zaposlenih: iz teh podjetij je delavce možno odpustiti, iz domačih pa le, ko gre podjetje v stečaj. Taka možnost hitro izboljša položaj podjetja, saj je z odpustitvijo delavcev možno razmeroma hitro zmanjšati stroške.

S pomočjo tuje ga kapitala je torej v podjetju možno narediti močan zasuk, a cena tega ni majhna: mnogokrat je povezana z izgubo samostojnosti, saj lahko tujec postane dejanski lastnik podjetja. Zaradi tega je seveda v javnosti veliko debat o razprodaji družbene lastnine. Gre sicer za spremembo lastninskih razmerij, kar ni enako kraji, seveda pa so ti primeri lahko tudi povezani s krajami, vendar takšni primeri ne bi smeli zavreti prihoda tuje ga kapitala. S tujim kapitalom namreč ne prehaja samo en del lastnine v druge roke; tuj kapital navadno prinese tudi tuje poslovne norme, nove tehnologije, zaposlitev za tiste delavce, ki še ostanejo v podjetju, pride nov način razmišljanja... Skratka: tuj kapital, ki sicer prinese marsikaj slabega, prinaša predvsem tisto, kar je do zdaj našemu gospodarstvu najbolj primanjkovalo.

Tedenski borzni pregled

MIB se približuje višku +10% The Economist o milanski borzi

Borzne kupčije v Milanu so se v zadnjem tednu upočasnile zaradi tehničnih zapletov, ki bodo jutri in v sredo zaključile junijski cikel. Vseeno pa je censko povprečje naraslo za 0,37%, tako da se je indeks MIB povzpел do 1098, še dve točki in bo dosegel novi letošnji višek +10% nasproti 2. januarju.

Tudi te dni je bila v ospredju šibkost delnic Mediobanca (-1,72%), ki so padle že prejšnji teden zaradi govoric o bolezni Enrica Cuccie. Šlo je tako daleč, da se eni že sprašujejo, kaj bo s to ustanovo: bo še igrala vlogo garanta nasproti večinskim delničnim deležem prvorazrednih družb, ki sloni na sindikalnih paketi? Nekateri menijo, da bo njeno vlogo počasi prevzela Gemina (+3,44%). Medtem se investitorji za-

lagajo z delnicami tistih družb, kot so npr. Burgo (+1,88%), Pirellina (+7,44%) in GIM (+17,11%), katerih večinski delniški paketi se bodo utegnili zamajati, ko bodo morali družabniki revidirati sporazume, ki jih združujejo.

Na področju vodilnih delnic so jutrišnje in sredine tehnične zapletosti najbolj prizadele delnice Fiat (-1,38%) in Generali (-0,68%), to pa je potisnilo navzdol ves holdinško-industrijski in zavarovalniški sklop: Enimont -1,73%, Pirellona -0,98%, Olivetti -1,72% itd. (Montedison +0,24%), RAS -0,77%, Alleanza -0,99%, SAI -0,24%, Assitalia -1,13% itd. Še nekaj drugih delnic: Unicem +3,20%, Italcementi +1,21%, Bancoroma +4,91%, Ambroveneto +3,85% in Benetton +10,92%.

Kljub splošnemu izboljševanju poslovanja je milanska borza še zmerom daleč za drugimi borzami v Evropi. To poudarja tudi londonski tednik The Economist: obseg poslovanja je žalostno nizek, cene se oblikujejo iz dneva v dan, celovit kupčijski mehanizem pa je zastarel. Časopis dodaja, da bo prišlo do "preporoda" italijanskih vrednostnih papirjev šele tedaj, ko bodo delniški trg korenito reformirali oziroma, če bo rimska vlada enkrat za vselej bistveno zmanjšala javni deficit. Časopis tudi kritizira počasnost postopka za odobritev zakonskih osnutkov o posredniških družbah za premičninsko poslovanje (SIM), o javnih ponudbah (OPA) in o pregonu insider tradinga (uporabe zaupnih informacij v špekulantske namene). Edino pozitivno plat predstavlja okoliščina, da so Italijani naložili v državne vrednostne papirje v lanskem letu 40% svojega denarja, kar je še enkrat toliko kot predlanskim.

Za gospodarsko in monetarno združitev v Evropi

Jutri v Bruslju zasedanje finančnih ministrov EGS

BRUSELJ — Jutri se bodo sestali v Bruslju - zadnjič pod začasnim predsedstvom Irske - ministri Evropske gospodarske skupnosti, ki so zadalženi za denarne zadeve (Italijo bo zastopal zakladni minister Guido Carli). Pred zasedanjem evropskega sveta, ki bo 26. in 27. junija v Dublinu, naj bi skušali razčistiti institucionalne vidike načrtovane evropske gospodarske in denarne unije - EMU, tako da bo en del tega procesa lahko nared do decembra, ko bo na vrsti medvladna konferenca. V Bruslju morajo opredeliti vlogo, zunanjih ministrov dvanajstere (in njihovih stalnih zastopnikov v Bruslju) nasproti finančnim ministrom. Slednji so s pomočjo treh specializiranih organizmov (guvernerji centralnih bank, denarni in gospodarski izvedenci) sestavili osnutek statuta za bodočo Eurofed, to je prvo jedro evropskega denarnega inštituta na zvezni podlagi, prav tako ob njihovi zaslombi pa so proučili stroške in prednosti integracijskega procesa ter analizirali stopnjo usklajenosti med gospodarsko politiko te in one države članice. Ta usklajenost seveda še ni zadovoljiva, kolikšna pa je, bo prišlo do izraza v gospodarski napovedi za leto 1991, ki jo bo Komisija EGS predstavila ministrom v Bruslju (skupen porast gospodarstva v dvanajstih letih naj bi bil leta 1991 +3%, torej približno toliko kot letos). Finančni ministri imajo na dnevnem redu med drugim še obravnavo predlogov omenjene komisije za popolno odpravo carinskih pregrad in razpravo o uskladitvi kompenzacijskih sistemov med finančnimi ustanovami, ki nudijo svoje investicijske storitve v več kot eni sami državi dvanajstere.

Zmešnjave na trgu naj bi bil kriv Bližnji vzhod

Cene zlata so malo višje

NEW YORK — Po hudem padcu v sredo si je zlato predvčeršnjim nekoliko opomoglo. V New Yorku se je podražilo za 1,25 dolarja na 355,25 dolarja za unčo proti 354 dan poprej, kar pa je še zmeraj močno izpod cene, ki so jo zabeležili prejšnji petek - 359 dolarjev ali 3,75 več. Tudi na popoldanskem fiksingu v Londonu je cena poskočila s četrtekovih 352,80 na predvčeršnjih 353,50 dolarja, kar pa predstavlja celih 9,50 dolarja manj kot v petek, 1. junija (363,45).

Operaterji si še niso na jasnem, kaj se točno dogaja in se zaskrbljeno vprašujejo, kako bo v naslednjih dneh, potem ko so se v četrtek že tretjič v enem mesecu na tržišču pojavile večje količine zlata s srednjevzhodnega območja, kar je povzročilo veliko zmešnjavo in občuten spodrselj pri cenah.

Zaradi tega prevladuje zdaj na vseh trgih zmeda in navidezno imajo zaenkrat vsi en sam cilj: zadržati ceno zlata na ravni 350 dolarjev. Gre seveda predvsem za psihološko vrednost, saj so analitiki že jasno napovedali, da bo potrebno ob morebitnem nadaljnjem drsenju postaviti novo spodnjo mejo pri 345 dolarjih... Poslovniki upajo vsekakor na vnovično okrepitev žlahtne kovine: v tem primeru bi se investitorji spet obrnili nanj. Tokijska odobritev načrta o kovanju zlatnikov ob kronanju cesarja Akihita ne bi smela vplivati na cene, ker bo prišlo vse zlato, ki je potrebno za 30-gramske zlote kovance, iz rezerv. Če pa bodo cene precej zdrknile in če se bodo japonske zavarovalnice začele spet zalagati z zlatom, se bo to seveda podražilo.

ZAVAROVALNI PROBLEMI

Piše: dr. Laura Maver

v sodelovanju z zavarovalnico NORICUM

Nezgodno zavarovanje oseb

Opis zavarovalnih polic, ki so vezane na motorna vozila, naj bi bil v grobih obrisih dokončan. Namen rubrike je predvsem ta, da se iz tedna v teden dotakne najvažnejših zavarovalnih pojmov in garancij. Za bolj podrobno obravnavanje kakega argumenta ali za kak odgovor pa se brez problema lahko vrnemo na že obdelane tematike.

...

Po prvi, najbolj poznani skupini zavarovalnih polic, bo verjetno zanimivo, če se zaustavimo za nekaj časa pri policah, ki obvarujejo posameznika kot takega, to je pri nezgodnem zavarovanju oseb.

Nezgodno zavarovanje ima izrazito socialni pomen: v primeru telesnih poškodb s trajnimi posledicami (invalidnost) je človek, ki je poškodbe utrpel, prikrajšan za celo vrsto možnih dejavnosti in seveda za del dohodka (če ne celo za cel dohodek). To zavarovanje krije tisti del dohodka, ki ga poškodovanec ni več zmožen zaslužiti. V skrajnem primeru, če ima nezgoda smrtne posledice, nadoknadi zavarovanje tisto denarno vsoto, ki bi jo potomci ali dediči prejeli od zavarovanca, ko bi ta še živel in nemoteno opravljal svoje posle. Nezgodno zavarovanje krije torej zavarovanca pred nevarnostjo, da bi v primeru telesne poškodbe utrpel (on, a predvsem njegova družina) denarno izgubo zaradi trajne ali začasne izgube splošne delovne sposobnosti.

Definicija v polici pravi, da je nezgoda dogodek, ki se je pripetil naključno, nasilno ali zaradi zunanjih okoliščin ter je pri tem povzročil telesne poškodbe, ki so objektivno ugotovljive (to pomeni, da jih lahko zdravnik ugotovi).

Razen, če ni posebej navedeno, velja polic bodisi za nezgode, ki jih zavarovanec utрпи med opravljanjem poklica, kot za nezgode, ki se mu lahko pripetijo med opravljanjem vsakodnevnih dejavnosti. To pomeni, da je zavarovanec krit, tudi če pride do nezgode zaradi prometne nesreče, med opravljanjem športa (ne profesionalno), med opravljanjem domačih opravil... Ker je poklicna dejavnost glavni riziko, se premije za nezgodno zavarovanje razlikujejo na podlagi poklica, ki ga

zavarovanec izjavi v polici. Obstajajo tudi zavarovalne družbe, ki nudijo nezgodna zavarovanja, ki niso vezana na poklic zavarovanca. Zračunane premije se nanašajo na srednjo kategorijo poklicev, ker se smatra, da se zavarovanci enakomerno porazdelijo po rizičnih kategorijah poklicev.

Ko sklene polico, mora zavarovanec izbrati, za katere posledice nezgode hoče biti zavarovan. Po navadi zahtevajo zavarovalnice obvezno vključitev primera smrti in trajne invalidnosti, vse druge garancije pa so izbirne, kot npr. odškodnina v primeručasne nesposobnosti za delo, izplačevanje stroškov zdravljenja, odškodnina za bolnišnično zdravljenje in druge.

Zavarovane vsote v primeru smrti in trajne invalidnosti morajo biti izbrane na podlagi dohodka zavarovanca. Izračunati bi bilo treba približno denarno vsoto, ki bi jo zavarovanec zaslužil od sklenitve police do penzije in odsteti vsoto, ki bi jo potrošil za vzdrževanje. Srednja nezgodna policna zavaruje v primeru smrti 200-300 milijonov lir.

V primeru trajne invalidnosti sta bodisi zavarovana vsota kot premija višji kot v primeru smrti. Premija se viša sorazmerno s frekvenco posameznih primerov: trajna invalidnost je bolj pogosta posledica nezgode kot pa smrt (pomisliti moramo, da se trajna invalidnost računa na odstotke in da že normalen zlom lahko privede do nekajodstotne invalidnosti), do začasne nesposobnosti za delo pa pride skoraj ob vsaki nezgodi. Zavarovana vsota za primer trajne invalidnosti je po navadi dvakrat višja od tiste za primer smrti, saj je treba računati, da zavarovanec nezgodo preživi in da potrebuje zato višjo denarno razpoložljivost.

Če je posledica nezgode smrt ali trajna invalidnost, se ta izplača, če nastopi v teku dveh let od dneva nezgode. V primeru smrti izplača družba koristnikom pogode (peditcem) vsoto, ki je predvidena za smrtni primer. V primeru trajne invalidnosti pa izplača odškodnino, izračunano na osnovi zavarovalne vsote za trajno invalidnost, ob upoštevanju odstotkov, ki so navedeni v polici. Če je npr. odstotek trajne invalidnosti za popolno izgubo ali izgubo funkcionalne zmogljivosti roke 60%, bo družba izplačala 60% zavarovane vsote. Tabele odstotkov trajne invalidnosti se lahko rahlo razlikujejo od zavarovalnice do zavarovalnice.

Peterle in Ribičič gosta zaključnega Zlobčevega pogovora v Zemonu ZKS za sporazum med strankami o odnosu do pomiritve v Sloveniji

VIPAVA — Na Zemonu pri Vipavi so se v noči med petkom in soboto končali tako imenovani pogovori Cirila Zlobca z gosti, ki so tri sezone obravnavali najpomembnejša vprašanja in dileme slovenskega naroda. Zadnje goste oziroma udeležence te manifestacije, ki je v marsičem prispevala k oblikovanju in širjenju vzdušja in pogojev za miren prehod v demokracijo v Sloveniji, sta bila predsednik slovenske vlade Lojze Peterle in predsednik ZKS - Stranke demokratične prenovle Ciril Ribičič. Soočila sta poglede, mnenja in stališče do večine najbolj aktualnih vprašanj sedanjega obdobja in teženj v Sloveniji.

Ciril Zlobec, zdaj član predsedstva Slovenije, oboja gosta in poslušalci s svojimi vprašanji, stališči, a tudi dvomi in pridržki, so zlasti razčlenili politiko in usmeritev nove slovenske vlade, stanje gospodarstva ter vprašanje sprave oziroma narodne pomiritve v Sloveniji. Predsednik Peterle je opozoril, da posamezna ministrstva opravljajo nekakšno inventuro stanja na raznih področjih, s čimer pravzaprav snujejo vladni program, ki ga bodo predložili v obravnavo republiški Skupščini. Pri tem so ugotovili, da je stanje gospodarstva tako slabo, da njegov zlom lahko preprečijo samo hitri in odločni ukrepi. Sprejeli naj bi jih na zasedanju parlamenta čez nekaj dni.

Ciril Ribičič je med pogovorom na Zemonu izjavil, da bo sto dni po delovanju sedanje vlade, ZKS - stranke demokratične prenovle ustanovila svojo vlado v senci. Z njo bi prispevale k reševanju sedanje gospodarske in družbene krize, hkrati pa ustvarjala pogoje in ozračje za prehod stranke prenoviteljev iz opo-

zicije na vladno področje. Lojze Peterle je napoved o ustanovitvi vlade v senci pozdravil, in dejal, da bo to lahko prispevalo k nadaljnjemu razvoju demokracije. Sicer pa, je razmišljal, si vsaka pametna vlada želi opozicije.

Iz pogovora na Zemonu povzema nadalje izjavo Lojzeta Peterleta, da bo v ponedeljek opravil svoj prvi obisk v Beogradu, kjer se bo sestal tudi s predsednikom jugoslovanske zveze vlade Antejem Markovičem, novinarjem pa je izjavil, da se bo čimprej sestal tudi s slovenskimi generali v jugoslovanski ljudski armadi oziroma, da bo sploh navezal stike z vojsko. V pogovoru je Ciril Ribičič dejal, da bo ZKS še pogumneje nadaljevala preobrazbo v moderno politično stranko, ki ne bo več komunistična, ampak bo po svoji programski usmeritvi podobna socialdemokratskim ali socialističnim strankam v zahodnoevropskih državah.

Veliko se je na Zemonu govorilo o odnosu do sprave in narodne pomiritve, kar postaja čedalje bolj razširjena in aktualna tema v Sloveniji. Kaže, da je slovenski narod še zmeraj pod vplivom svoje usode in narave, tako da razmišlja o žrtvah in trpljenju ter ni voljan popolnega sočanja s sedanostjo in prihodnostjo. Na to sta zlasti opozorila Ciril Zlobec in Otmar Črnilogar, župnik iz Podrage pri Vipavi. Slednji je dejal, da so v njegovi vasi oziroma fari pretežno mladi ljudje, ki nočejo pozabiti na mračno preteklost, na žrtve in kri, ter se posvetiti delu in življenju. Toda razprava je delno potekala v drugo smer. Tako je predsednik Peterle pojasnjeval svo-

ja pravna dejanja v Vetrinju na Koroškem, pa na območju Kočevja, ter izjave o tem, ki jih je dal v Trstu in ob drugih priložnostih. Po njegovem je treba odstraniti temne lise iz preteklosti v Sloveniji ter tudi v njenih odnosih s sosednjima Koroško in Furlanijo-Julijsko krajino. Dejaj, da nikoli ni zahteval nekakšnega samoobtoževanja Slovencev, marveč se zavzema za ugotovitev vseh resnic, tudi o dogodkih po koncu zadnje vojne, to je v maju leta 1945.

V Sloveniji bo menda 8. julija komemorativno slavlje za tistimi, ki so bili po osvoboditvi umorjeni in za katerih grobove se do nedavnega ni vedelo. Kažejo se težnje, da bi intimno in civilizacijsko obrednost spremenili v nekakšen politični miting s političnim obeležjem, proti čemur je velik del slovenske javnosti. Nekateri celo zahtevajo naj bi predsednik Slovenije Milan Kučan imel pravi spokorniški govor, v katerem bi počastil ene in drugim nprtil krivdo za povojne tragične dogodke. Spričo zapletenosti in občutljivosti celotne problematike je Ciril Ribičič ponovno predlagal, naj bi v Sloveniji dosegli sporazum med političnimi strankami o enotnem odnosu do sprave in narodne pomiritve. S tem je soglašal tudi Lojze Peterle. Sicer pa je Ciril Ribičič menil, da so pravne izjave in dejanja predsednika slovenske vlade, denimo v Vetrinju na Koroškem in v Kočevski reki, škodljiva. »Nekatere od potez Lojzeta Peterleta so bolj poglobile politična nasprotja, kot pa so jih reševala«, je o tem menil predsednik ZKS - stranke demokratične prenovle.

MARJAN DROBEŽ

Nemški časopisi izkrivljeno poročajo o Jadranu

Mikavni kolač turizma povzroča medijsko vojno

RIM — Furlanija-Julijska krajina je prejšnji teden predstavila domačim in tujim novinarjem študijo raziskovalcev univerze v Grazu, po katerih je morje te dežele biološko čisto. Vse italijanske jadranske dežele so se opremile za boj proti algam, ob morebitnem cvetenju alg je pripravljeno na poseg brodoge 40 opremljenih čolnov ob pomoči dveh letal. Vse to, da bi ob morebitnem cvetenju preprečili škodo, ki jo je lani in predlanskim utrpel poletni turizem.

Vremenske razmere so bile letos Jadranu dokaj naklonjene in kaže, da se cvetenje še ni začelo. Turistični delavci so zato s precejšnjim optimizmom gledali na poletne mesece in so upali, da bo letošnja sezona ugodnejša od lanske in predlanske, ko so imeli znatno zgubo. Toda upanje je bilo zaman. Pa ne zato, ker bi jo tokrat ponagajale alge. Morje je prozorno in čisto. Svoj rep je tokrat pritaknil »nemški vrag«, ki je začel pravo ofenzivo proti Jadranu. Po poročanju nekaterih nemških časopisov (takšno poročanje sicer ni novost, saj je na primer jugoslovanski turizem moral že nekajkrat spoprijeti z nemškimi časopisi) je namreč Jadranko morje prekrilo z algami in prepredeno z njihovim sluzem. Sporočilo je jasno: nikar na Jadran, raje v druge kraje, še najraje v Španijo.

Poročanje nemškega tiska ni navadna novinarska raca, ki bi se lahko pripetila komurkoli. Izkrivljena informacija je, kot kaže, kar hotena, poklicni etiki v brk. »Čprav je težko dokazati, da je izkrivljanje namerno«, je izjavil agenciji AGI predsednik turistične ustanove v Riminju Piero Leoni, »je neizpodbito dejstvo, da je založnik Springer investiral kar precej denarja v španske

turistične objekte. Poročanje nekaterih nemških časopisov je res neko- rektno in morali bi razmisliti tudi o tožbi.«

Škoda pa je bila vsekakor že povzročena. Številni nemški turisti so že odpovedali rezervacije na Jadranu. Zato so se deželni in krajevni upravitelji v Emilii-Romagni dogovorili za obsežno protikampanjo, »da bi vsaj povedali resnico, saj je Jadran poln alg za nemške časopise novica, medtem ko čisto morje prezirajo«.

Za protikampanjo bo Emilia-Romagna porabila dober del sredstev, ki jih je dobila od ministrstva za turizem. »Kampanja je potrebna«, je poudaril podžupan Riminija Barbiani, »uporabiti pa bomo morali učinkovita sredstva.« V ta namen Dežela objavlja sproti rezultate analiz, ki jih opravlja posadka jadrnice »Daphne«, uvedli so posebno telefonsko službo, s katero lahko nemški turisti za ceno 200 lir kličejo na obalo, da jim postrežejo s podatki o stanju morja.

Toda vse to je še premalo, saj protiofenziva v ZRN zaenkrat ni še dovolj učinkovita. Turistični delavci so povabili na brezplačno letovanje nekaj nemških novinarjev, toda to še ni rodilo zaželenih ciljev. Potrebni bodo drugačni pristopi, verodostojna informacija, kateri nemški turisti lahko verjamejo. »Ugotoviti in uporabiti moramo primerna sredstva«, je poudaril Barbiani, »da jasno in nedvoumno obveščamo vse potencialne goste o dejanskem stanju Jadrana.«

Primerne prijema pa doslej jadranski turistični delavci niso odkrili. Po algah in sluzu zato jadranski rivieri preti letos »nemška novinarska šiba«.

Z zasedanja državnih olimpijskih odborov Olimpiada ob tromeji: podpora iz Barcelone

BARCELONA — Pred nekaj dnevi je bil v Barceloni narejen prvi korak, ki naj omogoči Trbižu, Beljaku in Jesenicam priredbo zimskih olimpijskih iger leta 2002. Na sedmi generalni skupščini državnih olimpijskih odborov, ki je bila v glavnem mestu Katalonije, so namreč sklenili, da bodo uradno predlagali mednarodnemu olimpijskemu odboru, ki se bo sestal v sredini septembra v Tokiu, vrsto statuarnih amandmajev. Med amandmaji bo tudi predlog za spremembo 33. člena statuta, ki določa, da morajo biti olimpijske igre na ozemlju ene države. Če bo mednarodni olimpijski odbor predlog sprejel, bodo Trbiž, Jesenice in Beljak imeli dejansko možnost gostovati zimske olimpijske igre.

Podpredsednik komisije državnih olimpijskih odborov, Kanadčan James Worrall je izjavil podpredsedniku deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine Francescutti in zastopnikom Slovenije in Koroške, da je predlog Trbiža, Jesenic in Beljaka nedvomno zanimiv in spodbuden, saj bi v stoletni zgodovini sodobnih olimpijskih iger to bila prva naddržavna olimpiada.

Francescutti se je s tem v zvezi v Barceloni sestal tudi z Arthurom Tacachom, svetovalcem predsednika mednarodnega olimpijskega odbora Juana Samaracha. Na zahtevo Francescutti je Samarachu predsednik italijanskega olimpijskega odbora Gattai pred nekaj dnevi orisal predlog Trbiža, Beljaka in Jesenic in se obenem tudi zavzel, da bi mednarodni olimpijski odbor ponudbo sprejel.

Pobuda Skupnosti za hitrejši iter zaščitnega zakona

RIM — Zastopstvo Slovenske skupnosti je imelo v četrtek (7. junija) več pomembnih srečanj v Rimu. Deželni tajnik Ivo Jevnikar in deželni svetovalec Bojan Brezigar sta se v senatu, kot povzemanjo po tiskovnem sporočilu, srečala z valdostanskim senatorjem Dujanjem in s senatorjem Južnotirolske ljudske stranke Rizom. Oba sta svojčas podpisala slovenski predlog SSK za globalno zaščito. Zastopnika slovenske stranke sta jima predstavila predloge popravkov k vladnemu osnutku zaščitnega zakona. Sen. Dujany bo v kratkem obiskal naše kraje, kjer bo imel sestanek s predstavniki deželnega tajništva in pravne komisije SSK za globljo preučitev problematike.

Po zadnjih informacijah iz rimskih krogov sestavljajo »ožji odbor«, ki naj za senatno komisijo za ustavna vprašanja preuči zakonska besedila o Slovincih, poročevalec Guzzetti (KD), Vetere (KPI), Guizzi (PSI), Boato (Federalisti), Gualteri (PRI), Pasquino (Neodv. levica), Pontone (MSI), Riz (SVP) in Pagani (PSDI).

V razgovoru, je rečeno v tiskovnem sporočilu, je bil tudi poudarjen pomen predloga, ki ga je predstavil na konferenci o človekovih pravicah v Københavnu italijanski zunanji minister Gianni De Michelis v imenu Italije, Jugoslavije, Avstrije, Češkoslovaške in Madžarske. Več točk tega predloga, meni SSK, je namreč znatno bolj ugodnih za manjšino od določil, ki jih za Slovence predvideva Maccanicov osnutek.

Brezigar in Jevnikar sta imela tudi priložnost za razgovor z bivšim južnotirolskim senatorjem Mitterdorferjem, kateremu sta čestitala za ponovno izvolitev za predsednika Federalistične unije evropskih narodnostnih skupnosti na nedavnem kongresu v Münchnu. Z njim sta ob primeru Južne Tirolske in Avstrije razpravljala o modelih za institucionalne, politične in drugačne odnose med matico in manjšino.

FRANJA ICERKNO Slovenija

VABILO
NA OTVORITEV OBNOVLJENE
PARTIZANSKE BOLNIŠNICE
FRANJE

Mestni muzej Idrija Vas vljudno vabi na slovesno otvoritev
Partizanske bolnišnice Franje, ki bo danes, 10. junija
1990 ob 11. uri na parkirišču pred vhodom v sotesko
Pasice.

Slavnostni govornik bo član predsedstva Republike
Slovenije tovariš Ciril Zlobec.

Po končanem uradnem delu programa sledi ogled
bolnišnice in tovariško srečanje.

MESTNI MUZEJ IDRJA

Za programsko konferenco KPI

TRST — V teh dneh se je sestalo deželno tajništvo KPI, da bi preučilo vse probleme, ki so povezani z oblikovanjem nove stranke leve. Deželno tajništvo je osvojilo predlog vsedržavnega vostva in sklenilo, da bo spodbudilo oblikovanje odborov za konstituantno, ki naj bi nastali v najrazličnejših sredinah (od delovnih okolij do šol in kulturnih sredin). Naloga odborov pa bo spodbuditi široko razpravo o novi politični formaciji leve, o njenem organizacijskem ustroju in o njenem programu.

Deželno tajništvo je nadalje sklenilo, da za jesen organizira deželno programsko konferenco, na kateri naj bi sodelovali člani KPI in tudi druge sile, ki se opredeljujejo za oblikovanje nove levičarske stranke. Programska konferenca bo po mnenju tajništva priložnost za poglobljanje kopice temeljnih vprašanj (politična ovrednotenja teritorija, zaščita okolja, pravice državljanov, mednarodna vloga F-JK), ki sodijo v bitko za prenavljanje Furlanije-Julijske krajine.

**EDOARDO
FURLANI** S.r.l.

TRST - Ul. Milano 25 - Tel. 040/62200

KMETIJSKI STROJI

HONDA POWER PRODUCTS

kosilnica Honda
za striženje
vrtne trate

električni generatorji
od 350 do 3600 W

S. r. l.

IMPORT - EXPORT

**DISTRIBUZIONE INTERNAZIONALE
LEGNAMI ED AFFINI S. r. l.**

**MEDNARODNA DISTRIBUCIJA LESA
IN LESNIH PROIZVODOV d. z o. z.**

34132 TRST - Ul. Ghenga 3

Tel. (040) 368940/368868/369028 - Tlx 460442 DILATS

Fax (040) 362595

Sodelovalo bo tisoč razstavljalcev iz 33 držav Za vzorčni velesejem je že vse pripravljeno

Za letošnji, po vrsti 42. vzorčni sejem, ki ga bodo odprli v petek, 15. junija, je Avtonomna velesejemska ustanova »razprodala« že vsak kotiček, s katerim razpolaga pri Montebellu. Tudi tokrat bo na vzorčnem sejmu sodelovalo rekordno število držav, in sicer kar 33, medtem ko bosta dve državi sodelovali tako rekoč posredno. Skupno si bo na velesejmu mogoče ogledati torej kar tisoč razstavljalcev, ki bodo dali na ogled najrazličnejše proizvode, od gospodinskih opreme do pohištva, od raznovrstnih materialov za opremljanje hiš in stanovanj do gostinskih strojev, od vsakovrstne opreme za prosti čas in obrtniških izdelkov do oblačil in bižuterije. Svoj razstaveni prostor pa bodo imela tudi podjetja za storitve, kot so zavarovalnice, turistični uradi, banke itd.

Kot je na včerajšnji tiskovni konferenci povedal predsednik Gianni Marchio, bo sejemška ustanova tudi letos prispevala k utrditvi tradicionalnih tržaških gospodarskih dejavnosti in h krepitvi gospodarskih odnosov zlasti z Avstrijo in Jugoslavijo (ki sta tradicionalna tržaška partnerja), a tudi z državami v razvoju in z drugimi državami Vzhodne Evrope. Največ pozornosti pa bodo posvetili prav vzhodnoevropskim državam, v katerih se zaradi političnih preobratov spreminja tudi gospodarska politika. Tudi vzorčni sejem naj bi torej pripomogel k uveljavitvi Trsta pri osvajanju novih tržišč. V Trst bodo namreč prispele delegaci-

je iz Jugoslavije (v soboto, 16. junija), Madžarske, Českoslovaške in Romunije, a tudi delegacije Severne Koreje, Kitajske in Kube, za katere organizatorji upajo, da bodo prav tako uvedle tržno gospodarstvo (in torej tudi demokracijo politični sistem).

Vzorčni sejem, je poudaril Marchio, pa postaja dejansko vse bolj specializiran sejem, saj so tudi letos na sporedu spremne prireditve, namenjene posebnim proizvodim in dejavnostim, in sicer lesu, kavi, obrtništvu, turizmu, v okviru katerih pripravljajo tudi številne posvete in okrogle mize. Izmed njih gre omeniti tiste, na katerih bo govor o odnosih med Vzhodom in Zahodom ter o gospodarskem sodelovanju s svetovnim Jugom. 19. junija, ko bo dan, posvečen Hong-Kongu, bo tako na sporedu okrogla miza o novih perspektivah, ki jih nudi evropsko združevanje, in o vplivih le-tega na mednarodne odnose. V ponedeljek, 25. junija, bo ob prihodu nemškega ambasadorja govor o stabilnosti in političnih spremembah v Evropi. Posebej pa gre omeniti prireditve Združenja za krščansko mednarodno sodelovanje ACCRI, ki bo v torek, 26. junija, priredilo seminar za učitelje in starše o protirasistični vzgoji in okroglo mizo z naslovom »Novi scenariji in stari problemi: Vzhod proti jugu?«.

Kot običajno, pa bodo imeli obiskovalci sejma (ki ga bodo zaprli v sredo, 27. junija) tudi možnost, da se okrepčajo pri gastronomskih stojnicah.

Z razstavama o vaški zgodovini in domačih vin Gospodarsko društvo Kontovel proslavilo 90-letnico delovanja

Gospodarsko društvo Kontovel, ki je bilo - kot beremo v uradni listini - ustanovljeno 23. septembra 1900, je v petek zvečer v lastni dvorani na Kontovelu proslavljalo 90-letnico ustanovitve. Ob tej priložnosti so oprli tudi zgodovinsko razstavo dokumentov, slik in knjig ter starega orodja, ki je nekdanj služilo predvsem vinogradnikom in ribičem. Obenem pa je kar 41 domačinov, pridelovalcev vina prispevalo svoj pridelek za razstavo in pokušno domačih vin. Proslavo je začel odbornik Gospodarskega društva Kontovel Henrik Lisjak, ki je uvodoma podčrtal, da so ob tej pri-

ložnosti pripravili razstavo z namenom, da bi na čimbolj verodostojen način prikazali, kako je potekalo življenje v domači vasi. Le-to je bilo tesno povezano z zemljo in morjem, ki sta predstavljala vir življenja oziroma preživetja. Danes se je marsikaj spremenilo, je ugotovil Lisjak in zaključil: »Iz izrazito ribiške kmečke vasi, kot je bil Kontovel še v 50. letih, sedaj ne prihaja niti en novi ribič, s kmetijstvom oziroma vinogradništvom pa se ukvarjajo le redki posamezniki. Zaradi tega bi bilo škoda, da bi vsa ta bogata dediščina šla v

pozabo. Potrebno je, da bi s pomočjo pristojnih oblasti ali pa slovenskih organizacij odkupili in preuredili tipično hišo na območju Barkovelj, Kontovela, Križa ali Nabrežine, kjer bi ti predmeti, ki jih danes občudujemo, dobili svoj stalen razstaveni prostor in bi na ta način tudi bodočim rodovom pričali, da je na teh tleh živel pošten, kulturn in zaveden slovenski človek.«

Slavnostni govor je imel predsednik društva Štefan Pertot, ki je podčrtal, kako so odborniki, člani in vaščani ponosni na vas in na vse, kar v njej obstaja. Zaradi tega so ob tem visokem jubileju vsi prispevali k organizaciji te proslave. V zgodovinskem pregledu delovanja društva je omenil, da so se v začetku tega stoletja domačini ukvarjali pretežno z ribištvo in vinogradništvom in da gre prav vinogradnikom največja zasluga za obstoj društva, kateremu je kot prvi predsedoval največji pobudnik in sostanovitelj, domačin Jakob Štoka (pisatelj, igralec, režiser in prosvetni delavec), ki je dal na razpolago tudi prostor za gostinski obrat. Nato je društvo odkupilo še dvorano in zemljišče okrog nje. Prav z zemljiščem in dvorano je Pertot zaključil svoj govor: »V 60 letih je bila kontovelska dvorana središče gledališkega življenja. V njej je prirejalo igre domače dramatično društvo ter nastopalo Slovensko narodno gledališče. Temeljito smo dvorano začeli preurejati leta 1974, ko je domače športno društvo Kontovel, s katerim Gospodarsko društvo tesno sodeluje, razložilo željo, da bi v njej uredili telovadnico. Športnemu društvu je Gospodarsko društvo dalo v upravo tudi del svojega zemljišča, kjer so uredili igrišče in zgradili slačilnice. Posvetilo Gospodarskega društva je tako postalo zbirališče vseh slovenskih ljudi na Kontovelu, od najmlajših do najstarejših. Res hvalevreden je ta posluh odbornikov in članov za potrebe starejših, mladine, kulture in športa. In zato naj bo današnja proslava tudi obveznica vseh, da bomo še naprej podpirali kmetijstvo in vinogradništvo na Kontovelu in da ne bomo zanemarili niti kulturnih, športnih in drugih dejavnosti v vasi.«

Društvo su prinesli čestitke in darila: AO Jaka Štoka, SD Kontovel, Godbeno društvo Prosek, Društvena gostilna Prosek, SD Primorje, ŽPZ Prosek-Kontovel, MPZ Vasilij Mirk, Zadruga Kulturni dom Prosek-Kontovel, KZ in Društvena gostilna Gabrovec.

Za prijetno razpoloženje so ob koncu poskrbeli člani domačega amaterskega odra Jaka Štoka, ki so s skedem domačina Alojza Cijaka »Brivec« v domačem narečju vzbudili val smeha prisotnih, ki so se nato ob pokušanju 41 vzorcev domačega vina zadržali pozno v noč. Naj dodamo, da bo zanimiva in skrbno pripravljena zgodovinska razstava o gospodarskem kulturnem in športnem delovanju na Kontovelu - za katero so raziskave opravili Slava Starc, Jana Ban in Marjan Pertot, material in slike pa so posodili NSK, M. Magajna in Ivan Sardoč - odprta še danes od 10. do 20. ure. (B. R.)

Na sliki (foto Magajna) detajl z razstave ob 90-letnici ustanovitve Gospodarskega društva Kontovel.

Četrta zaključna akademija šole GM z novimi nadarjenimi inštrumentalisti

Tretja zaključna akademija gojencev glasbene šole Glasbene matice je tokrat spet zelo številnim poslušalcem, ki jih niti nalog ni mogel zadržati doma, ponudila v poslušanje gojence iz različnih instrumentov, iz različnih letnikov in razredov. Tako so se predstavili gojenci iz razredov profesorjev Verenke Terčelj, Mojce Šiško, Aleksandre Pertot, Claudia Furlana, Erike Slama, Nika Pertota, Petra Filipiča in Tee Košuta.

Že kar prva nastopajoča pianista Jadranka Križman iz 1. razreda in Stefano Artersi iz 2. razreda sta s skupno izvedbo Kabalevskega Šest variacij na slovaško narodno temo op. 51 in Bachovega Preludija v C-duru, nakazala uspešnost celotnega večera, ki je presegel povprečje podobnih akademij. Prav tako lepo sta se predstavila mlada violinista Luisa Vignini in Francišek Taučar, oba iz drugega razreda. Prva je sprosčeno zaigrala prvi stavek Allegro assai iz Vivaldijevega Koncerta v G-duru, drugi pa Haendlov Allegro. Oba je pri klavirju spremljal Aljoša Taučar.

Sledili so trije harmonikarji, Uroš Jerčog iz 3. razreda ter Christian Marchesich in Andrej Sancin iz 4. razreda. Po vrsti so zaigrali Nagajeva Kindersuite št. 1, Zolotarjeva Komorno suito in Šenderova Rusko suito. Vsi trije so potrdili odlike harmonikarske šole Glasbene matice, ki jo obiskujejo, z vsebinsko ustreznim in tehnično zanesljivim podajanjem.

Za njimi se je predstavila prva komorna skupina dveh kljunastih flavt in klavirja, ki jo sestavljajo Irina Perosa, Tanja Stenard (flavti) in Tamara Ražem (klavir). Skupina je z izvedbo Sammartinijeve Sonate v F-duru pokazala sproščeno, zanesljivo in zvočno lep pristop.

Flavtiška Marjana Debeljuh iz 3. r. je ob klavirski spremljavi Tamare Ražem na moč prikupno zaigrala Mozartov Andante v C-duru K 315, z lepo izdelanim zvokom pa je prijetno presenetil tudi pozavnist Maurizio Lorenzi z Aljošo Starcem pri klavirju.

Violončelistična šola GM je poslušalcem postregla s še enim obetavnim go-

jencem, Aleksandrom Slugo iz 5. r., ki je s klavirsko soigro Mojce Šiško sproščeno in zvočno dopadljivo zaigral Marcellovo Sonato v g-molu za violončelo in klavir.

Pianistka iz 5. r. Alenja Zobec je s kančkom pristnega navdihla podala Chopinov Preludij št. 4, 7, 1, 20, za njo pa se je v okviru teh akademij že drugi predstavil klavirski kvartet v sestavi David Žerjal in Maila Ozbič - violini, Vasja Legiša - violončelo in Claudia Sedmach - klavir. Z Dvorakovima Dvema bagatelama op. 47, ki smo ju že slišali v njihovi izvedbi na Prešernovi proslavi, so zlasti v prvem stavku Allegretto scherzando lepo demonstirali lahkotnost muziciranja ob zanesljivem premagovanju težav.

Imenitno se je predstavil tudi harmonikarski duo Andrej Sancin in Christian Marchesich z Bachovim Preludijem in Fugo v g-molu, starejši od bratov Marchesich, Maurizio pa je z izvedbo Kusjkova Sonate št. 2 potrdil že višjo raven svojega harmonikarskega muziciranja, saj obiskuje že 10. razred.

Večer, ki je kar ogrel dlani poslušalcev, je sklenil Trio Aljoša Starc (klavir), Aleksander Sluga (violončelo) in Tamara Ražem (klavir). Zahtevna Mendelsohnova skladba Concertpiece op. 114 in d-molu je v njihovem lahkotnem muziciranju izvenela prepričljivo tako v zvočnem kot tehničnem oziru.

Naslednja akademija bo na sporedu 12. junija ob 20.30 in bo tudi tokrat v luteranski cerkvi. (j. k.)

Vrsta posegov za boljšo podobo Opčin in okolice

Vzhodnokraški rajonski svet se resno zavzema za uresničitev vrste načrtov in del za kvalitetnejše življenje na Opčinah in okoliškem Krasu.

Bistvena postavka za kvalitetnejše življenje na Opčinah je gradnja večnamenskega občinskega središča, za katerega je v pripravi splošni načrt. V središču bodo občinski uradi, prostori zdravstvenega okraja, sedež rajonskega sveta in jusarskih odborov. Preostali prostori bodo na razpolago občanom za izpeljavo raznih pobud: od slikarskih razstav do predavanj in drugih kulturnih pobud. Ob centru bodo zgradili še telovadnico, trg in vrsto parkirnih prostorov.

Na Opčinah pa bodo premostili tudi prostore smetarske službe. V kratkem bodo iz nekdane klavnice odstranili predmete Henriquezove zbirke in jih namestili v primernejše prostore, v klavnico v Narodni ulici pa bodo preselili smetarsko službo, kar bo hkrati sprostilo prostore ob Proseški ulici, kjer naj bi uredili manjšo tržnico.

Pomembne posege predvidevajo tudi na področju prometa, ki je na Opčinah že nevarno kaotičen. Vsekakor bi morali v kratkem odpreti avtocestno obvoznico, ki povezuje Fernetiče s Trebčami, kar pomeni, da tovornjaki ne bodo več vozili po središču Opčin. Po odprtju odseka bodo na Opčinah uvedli po nekaterih ulicah enosmeren promet, predvidevajo pa tudi, da bodo pri pokopališču uredili parkirišče. Omenili smo le nekaj posegov, v načrtu pa so še druga dela, kot npr. urbanizacija naselja Villa Carisia.

KAM PO BENCIN

Danes bodo na Tržaškem obratovalne naslednje bencinske črpalke:

AGIP
- D' Annunzijeve drevored 44
- Miramarski drevored 49
- Istrska ulica 50
- Ul. I. Svevo 21

TOTAL
- Ul. F. Severo 2/2
- Largo A. Canal 1/1/
- Devin-Nabrežina 129
- Ul. D' Alviano 14
- Nabrežje Grumula 12
- Furlanska cesta 7
- Ul. Revoltella 110/2

ESSO
- Nabrežje N. Sauro 8
- Sestlan (drž. cesta 14)
- Trg Valmaura 4
- Ul. F. Severo 8/10
- Miramarski drevored 267/1

IP
- Ul. Giulia 58
- Ul. Carducci 12

API
- Passeggio S. Andrea

SAMOSTOJNI

SIAT
- Trg Cagni 6

NOČNE ČRPALKE - self service

FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
- Miramarski drevored 49
ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)

ČRPALKE NA AVTOCESTAH

AGIP
- Devin (sever)
- Devin (jug)

Mladinski odbor SKGZ vabi v sredo, 13. t. m., ob 20.30 v Gregorčičevo dvorano na srečanje

MLADI V POLITIKI

Sodelujejo: izvoljeni predstavniki Genny Kozina, Aleš Waltritsch, Mitja Terčon in Rado Milič.

TMGalerija

UL. SV. FRANČIŠKA 20

v četrtek, 14. t. m., ob 18. uri otvoritev slikarske razstave

DRAGA DRUŠKOVIČA

TRŽAŠKI
PARTIZANSKI
PEVSKI ZBOR
PINKO TOMAŽIČ

SPOMIN NA OSVOBODITEV
14., 15. in 16. julija 1990 v Bazo-
vici
VELIKI PARTIZANSKI SHOD

Bogat kulturni program.
Spregovorile bodo osebnosti
Italije in Jugoslavije.
Poskrbljeno bo za zabavo in
prigrizek.

SLOVENSKI
KLUB
V TRSTU
Ulica
sv. Frančiška 20/II

vabi v torek, 12. t. m., ob 20.30 v
Ljudski dom v Podlonjer

NA SREČANJE OB PREDSTAVITVI NOVE SERIJE REVIJE MLADJE

ki bo odslej obsegala ves slovenski zamejski prostor.
Nov koncept revije bodo predstavili nova glavna urednica MAJA HADERLAP in njeni TRŽAŠKI SODELAVCI.

Fantovska in dekliska
iz Boršta in Zatrežca
priredi danes, 10. t. m.

ŠAGRO V HRIBENCI

Odprtje kioskov ob 18. uri.
Danes od 20.30 dalje ples z ansamblom TAIMS.

Vabljeni!

OBVESTILO ZA DIJAKE!

SEZNAMI ŠOLSKIH KNJIG ZA
PRIHODNJE LETO SO ŽE NA
RAZPOLAGO V TRŽAŠKI KNJIGARNI

POHITITE Z NAROČILOM

TRŽAŠKA KNJIGARNA

Ul. sv. Frančiška 20, tel. 732487

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

ARCA DI NOÉ servisni center

UL. Valentini 60 — TRŽIČ
Tel. (0481) 40442

imamo na razpolago
mladiče perzijske mačke
samojedo

Lista za Trst medtem izbira novega tajnika Pokrajinski vrh KPI-PSI za odmrzovanje odnosov

Proces »odmrzovanja« odnosov med komunisti in socialisti je v teku tudi v našem mestu. Eden sicer šele začetnih korakov je bil storjen včeraj, ko sta se pod vodstvom pokrajinskih tajnikov Nica Coste in Alessandra Perellija sestali delegaciji obeh strank. V odposlanstvu KPI so bili tudi člana tajništva Anamarija Kalc in Maurizio Pessato, deželni svetovalec Ugo Poli in načelnik svetovalske skupine v pokrajinskem svetu Ezio Martone, v socialističnem pa senator Arduino Agnelli, deželni odbornik Gianfranco Carbone, tržaški podžupan Augusto Seghene in deželni svetovalec Dario Tersar.

Kot beremo s skupnem poročilu s srečanja, napisanem v dokaj diplomatskem jeziku, so govorili o krajevnih upravnih temah s posebnim poudarkom na probleme teritorija in na gospodarske in družbene perspektive v zvezi s projekti za spremembo mestne urbanistične stvarnosti. Delegaciji sta soglašali o nujnosti modernizacije institucionalne in gospodarske strukture mesta ter zaščite najšibkejših slojev na teritoriju. Konkreten sklep, ki so ga sprejeli na srečanju, je nadaljevanje pogovorov, ki bodo naslednjič posameznim pomembnim aspektom tržaškega upravnega življenja.

Predstavniki KPI in PSI so seveda pregledali tudi položaj v okoliških občinah po majskih volitvah. S tem v zvezi sta delegaciji delili prepričanje, da je treba v kratkem roku zaključiti sedanja pogajanja in da je pri tem potrebno valorizirati krajevne posebnosti.

Kot smo že večkrat zabeležili, so medtem pogajanja za sestavo nove uprave v Dolini že na dobri poti in vse kaže, da bodo novo upravno koalicijo sestavljale KPI, PSI in Slovenska skupnost, medtem ko je še odprto vprašanje mesta župana, ki ga, kot znano, socialisti zahtevajo

zase. Veliko bolj zapleten pa je položaj v Devinu-Nabrežini, kjer se prava pogajanja še niso začela in kjer ni pričakovati, da bi prišlo do dogovora o novi upravi pred poletnimi počitnicami.

O tem zapletenem položaju in o dosedanjem poteku razgovorov z drugimi strankami so govorili na sestanku med novoizvoljeno svetovalsko skupino Slovenske skupnosti v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu in strankino delegaciji, ki se udeležuje pogajanj za sestavo nove občinske uprave. Na sestanku so potrdili programske smernice, ki jih bo SSK zagovarjala na razgovorih z ostalimi partnerji, ter porazdelili področja zanimanja posameznih svetovalcev. V tem okviru bodo v prihodnjih dneh izdelali dokončni programski dokument, ki bo priložen v odobritveni sekcijemskim organom. Glede na imobilnost drugih strank - kot je rečeno v tiskovni noti SSK - in glede na dejstvo, da nov zakon o krajevnih upravah določa sorazmerno kratke roke za izvolitev novih občinskih uprav, je bilo sklenjeno, da bo delegacija, ki se je že sestala s komunistično partijo, predlagala v prihodnjih dneh srečanje s Krščansko demokracijo in s PSI.

Tržaško politično dogajanje medtem beleži tudi začetek dvodnevne skupščine Liste za Trst, ki mora izbrati novega tajnika. Po štirih letih namreč Staffieri zapušta tajniško mesto, edini uradni kandidat za njegovega naslednika pa je doslej samo deželni svetovalec in predstavnik najbolj ekstremističnega krila Liste Gianfranco Gambassini. Govori se sicer tudi o kandidaturi listarskega poslanca Giulia Camberja, ki pa se - kot kaže - še ni odločil, ali naj kandidaturo sprejme. Vsekakor ima za premislek na razpolago še nekaj dni, saj bodo volitve prihodnjo sredo in četrtek, po zaključku skupščine.

»Najhujši bolnik je zdravstvo« V torek stavka bolničarjev CGIL

»Najhujši bolnik je tržaško zdravstvo,« so poudarili na večrajšnji tiskovni konferenci, na kateri so predstavniki CGIL orisali razloge za torkovo stavko bolničarjev in pomožnega osebja v tržaških bolnišnicah. Stavki se ne bosta pridružila sindikata CISL in UIL, ki sta se omejila na oklicanje stanja pripravljenosti. Zaradi stavke bodo okrnjeni nekateri zdravstveni sektorji, ne pa najnujnejše službe.

Pokrajinski tajnik CGIL Treu je na tiskovni konferenci zelo ostro kritiziral imobilnost upravnega odbora KZE in poudaril, da ni več mogoče odlašati z ukrepi za racionalizacijo tržaških zdravstvenih storitev. Zdravstvena oskrba v našem mestu je namreč po oceni CGIL zdrknila na neznosno nizko raven. Tega se zavedajo tako občani kot bolničarji, ki so prisiljeni delati v nevarnih pogojih. Namen stavke je torej predvsem izboljšanje kvalitete zdravstvene oskrbe. Upravni odbor tržaške KZE mora aplicirati izvršilni načrt za dveletje 1985-87, ki ni bil nikoli konkretiziran, predvsem pa mora začeti resno soočanje s sindikati za reorganizacijo zdravstvenih storitev. Proglasitev stavke je po besedah Treua že dosegla prvi rezultat, saj je predsednik KZE sklical za 13. t. m. srečanje s CGIL, CISL in UIL.

Tajnik sindikata javnih uslužbencev CGIL Adriano Sinco-vich pa je na tiskovni konferenci kritiziral t. i. načrt dopustov in zahteval od KZE, naj pripravi nov načrt, ki naj upošteva tudi nedavni sporazum na deželni ravni in ki naj sloni na treh točkah: racionalizacija oddelkov in služb ob upoštevanju razpoložljivega osebja, uporaba sredstev iz sklada za spodbujanje osebja in nova razmestitev pomožnega osebja po oddelkih.

Ob 44-letnici republike Slovesnosti na Trgu Unità

Tudi v Trstu bodo danes obeležili 44. obletnico ustanovitve republike. Kot obvešča vladni komisariat, bo ob 9.30 na Trgu Unità slovesno dviganje zastave, ki se ga bodo udeležili predstavniki najvišjih civilnih in vojaških oblasti, borbovskih in vojaških organizacij s tržaškim praporom, odlikovanim z zlato medaljo za vojaške zasluge. Sodelovalce bodo tudi enote karabinerjev, finančnih stražnikov in vojske, slovesnost pa se bo ponovila tudi ob spuščanju zastave.

Na Pomorski postaji ob navzočnosti evropskih strokovnjakov Končan dvodnevni mednarodni simpozij o varstvu državljana

Na Pomorski postaji se je včeraj zaključil dvodnevni mednarodni posvet o varstvu državljana in o vlogi ombudsmana, ki je privabil v naše mesto številne strokovnjake iz raznih držav Evrope. V včerajšnjem prvem delu posveta so bila na vrsti še druga poročila o izkustvih državljanovega branilca v nekaterih državah, sledila je razprava, zaključke posveta pa je povzel prof. Papisca z univerze v Padovi.

Papisca je poudaril, da je treba dati figuri ombudsmana ustavno podlago ter njegovo delovanje povezati z listino o človekovih pravicah in z evropskim sistemom jamčenja pravic posameznika. To institucijo je treba tudi uvesti vse tam, kjer je še ni, treba pa ji je dati tudi nove pristojnosti, na pri-

mer glede pravic bolnikov, varstva okolja in pravic priseljencev. Prof. Papisca se je zavzel tudi za ovrednotenje vloge ombudsmana v okviru delovne skupnosti Alpe Jadran in za usklajevanje pravnega sistema varstva državljana na tem območju. To je toliko bolj nujno, je dejal, ko velike spremembe na Vzhodu sugerirajo tudi nov način zadovoljevanja potreb posameznikov.

Popravek

V včerajšnjem članku o zaključnem nastopu gojencev podružnice šole GM v Nabrežini je med izvajalci pomotoma izpadlo ime gojenke Ester Brezovec, ki je nastopila pri klavirju.

Tržaški občinski odbor se je sestel kljub nogometu

V silosu bodo zgradili trgovine na nabrežju pa uredili stranišča

Svetovno nogometno prvenstvo očitno ni še strlo vseh dejavnosti v naši državi, saj se je na dan otvoritve sestel tržaški občinski odbor, ki je razpravjal o novem valu jugoslovanskih kupcev. Odborniki so ugotovili, da prinaša porast kupcev veliko problemov, hkrati pa so potrdili, da je Občina Trst nekaj vendarle naredila v prid mesta in gostov iz bližnje Jugoslavije. Pri tem so mislili predvsem silos za avtomobile. Dalj časa je to parkirišče slabo delalo, ali bolje, avtomobilisti se ga niso posluževali. Sedaj pa so tržaški in tudi jugoslovanski vozniki spoznali njegove prednosti in ga zlasti v soboto povsem napolnijo.

Silos pa ne bo nudil samo parkirnih prostorov, saj je v načrtu, da bodo v pritličnih prostorih zgradili prodajno središče, ki bo marsikateremu kupcu olajšalo obisk v mestu. Občinska uprava je tako že poverila združenju podjetij Ricchesi-Carena, da prične z gradnjami prvega dela tržnice. Dela bi stala milijardo lir, za celoten načrt pa predvidevajo izdatek dveh milijard. V pritličje silosa bi postavili tudi kavarno, restavracijo in sanitarije. Skratka, trgovske in druge dejavnosti, ki se z vso živahnostjo danes odvijajo na bližnjem trgu nasproti železniške postaje bodo premestili v pritličje parkirišča.

Na svoji predvčerajšnji seji je občinski odbor tudi sklenil, da popravi javna stranišča na Rusem mostu in na Nabrežju Gulli (med ribarnico in Pomorsko postajo). Za popravila, ki bi morala biti drastična bodo porabili 320 milijonov lir.

Boris Pahor gost knjižnice na Opčinah

V sredo, 13. junija, bo ob 20.30 v prostorih Knjižnice Pinko Tomažič in tovariši v Prosvetnem domu na Opčinah ponovno zanimiv večer, ki so mu prireditelji dali naslov »Moč in nemoč kulture pri demokratizaciji družbene razvoja«. Gost knjižnice bo namreč pisatelj Boris Pahor, ki bo govoril o vlogi besednih in kulturnih ustvarjalcev pri spreminjanju družbe, pri čemer bo poseben poudarek namenil položaju v Sloveniji in pri nas.

■ Glede na mnoge pritožbe občanov zaradi hrupa, ki je te dni prihajal iz Tovarne velikih motorjev, je dolinski župan Švab posegel pri direkciji tovarne. Pojasnilo so mu, da je hrup povzročalo spuščanje pare zaradi popravil na ogrevalnih napravah.

Škode še niso ocenili, znani pa niso niti vzroki požara Nočni požar uničil trgovino oblačil

Jugoslovanske kupce, ki so včeraj spet preplavili mestno središče, je v Ul. Milano sprejel dopoldne nenavaden prizor: pred trgovino Mawi na številki 7/b so na pločniku ležali veliki kupi umazanih in mokrih oblačil, ki so jih gasilci odnašali s tovornjakom. V zgodnjih jutranjih urah je v trgovini, ki je last 25-letne Mare Pahor, izbruhnil namreč požar, ki je uničil skoraj vse blago in notranjo opremo ter počrnil stene.

Požar naj bi izbruhnil v nočnih urah v zadnjem delu trgovine. Do jutranjih ur pa se nihče ni zavedel, da je v trgovini tlel ogenj. Šele nekaj minut po 6. uri sta mimoidoča opazila gost dim, ki se je valil iz trgovine, in sta poklicala policijo. Z agenti so na kraj prihiteli tudi gasilci s tremi cisternami, ki so v dveh izmenah morali delati skoraj štiri ure, da bi ukrotili rdečega petelina. Zaradi gostega dima, ki je preplaval stanovanja nad trgovino pa so dopoldne evakuirali stanovalce.

Ogenj so pogasili okrog 10. ure, vendar se delo za gasilce še ni končalo, saj so morali spraviti iz trgovine vse obleke in lepenke, da bi ugotovili, ali ni več žerjavice. Ta popravek je trajal še nekaj ur, in sicer do 15. ure. V tem času je bila Ul. Milano od nabrežja do Ul. Roma zaprta za promet (kar je povzročilo dodatne nevarnosti).

Škode včeraj niso ocenili, saj morajo lastniki preveriti, ali je mogoče rešiti del oblek (trgovina ni bila zavarovana). Gasilci pa niso mogli niti ugotoviti vzrokov požara. Električna napeljava je bila namreč izključena, tako da do kratkega stika ni moglo priti. Prav tako pa niso na vratih in oknih, ki so bila skrbno zaprta, našli znakov vloma ali podobnega. Tudi domneva o namernem požaru je torej neosnovana...

Mari Pahor je že pred enim letom zgorela trgovina v Ul. Valdivrivo, ki je bila tedaj zavarovana. Prav v kratkem pa bi se morala preseliti v svojo staro trgovino, ki so jo medtem prenovili.

Na sliki (foto Marin): s pokvarjenimi oblačili preplavljena Ul. Milano.

Pripeljali so ga v Glavno bolnišnico, ko mu ni bilo več pomoči

Verjetno zaradi prevelike doze mamil prejšnjo noč umrl tridesetletni Tržačan

Samo dan po smrtnem primeru zaradi droge v Furlaniji, je do podobnega žalostnega dogodka prišlo tudi v Trstu. V noči na soboto je namreč v našem mestu zaradi prevelike količine mamil umrl 30-letni Maurizio Sivini. Ta dva dogodka in pa dejstvo, da so v zadnjih dneh v tržaške bolnišnice sprejeli veliko oseb, ki so bile v komi zaradi prevelike doze mamil, nesporno pričajo, da se je tudi pri nas uživanje mamil tragično udomačilo. Doslej je namreč veljalo prepričanje, da je Furlanija-Juljska krajina s tega vidika prvenstveno območje, preko katerega potujejo razna mamila na večja in donosnejša tržišča.

Preiskovalci še niso pojasnili, kako so se razvijali tragični dogodki v zvezi s smrtjo Maurizia Sivini. V bolnišnico, kjer pa mu niso mogli več pomagati, ker je bil že mrtev, sta Savinija s taksijem pripeljala 20-letno dekle in 35-letni moški, ki sta izjavila, da sta ga

našla na Trgu Rosmini. Izjavila sta, da je bil Maurizio Sivini zmeden in da mu je bilo slabo, zato sta ga želela pospremiti v bolnišnico.

Vendar pa so preiskovalci drugačnega mnenja in se pri tem nanašajo na informacije, ki so jih zbrali o treh. Glede na zbrane vesti, naj bi namreč Maurizio Sivini umrl v dekletovem stanovanju v Ul. Colautti, v katerem se je trojica sešla, da bi zaužila mamila. Ko je Sivini postal slabo, sta se ostala dva zbala in ga pospremila v bolnišnico, vendar pa je bilo prepozno. Istočasno pa se nista želela izpostaviti in sta, trdijo preiskovalci, nekoliko prikrojila celoten potek dogajanja. Po njihovih izjavah naj bi trojica pred mamili zaužila tudi alkoholne pijače. Na osnovi poročila letnega oddelka je namestnik državnega pravdnika Piervalerio Reinotti odredil avtopsijsko trupla.

Maurizio Sivini

Obvestilo SDGZ

SDGZ obvešča člane, da je med bližnjimi zapadlostmi, ki zadevajo vse lastnike trgovskih dovoljenj in javnih obratov tudi plačilo poviška tarife takse za občinske koncesije za leto 1990.

Posamezne občine na Tržaškem so se odločile za različne poviške in tudi za različne roke glede plačevanja. Naj takoj opozorimo člane, da zapade rok za plačilo občinske koncesije za Občino Trst jutri, 11. junija 1990, za Devin-Nabrežino pa 15. junija 1990.

Občine Zgonik, Milje in Repentabor bodo datume še sporočile, poglavje zase pa predstavlja Občina Dolina, ki je za datum zapadlosti določila 1. april 1990, vendar bodo obvezanci plačali razliko za letošnje leto šele konec decembra, skupaj s takso za leto 1991. Naj povemo, da sta Občini Trst in Milje višali takso za 50%, Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor za 30%, Dolina pa za 20%. Podrobnejše informacije dobite v našem tajništvu.

Združenje je tudi glede plačevanja poviškov že poskrbelo za tiste člane, katerim je doslej poskrbelo za poravnavo takse za občinske koncesije.

† Nenadoma nas je zapustil naš dragi

Franc Križmančič

(PLESC)

Dan in uro pogreba bomo sporočili naknadno.

Žalostno vest sporočajo: žena Zofija, sin Franc z družino, nevesta Silvana, Dorotea in Michele, pravnuk Miko ter ostalo sorodstvo.

Bazovica, 10. junija 1990

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega

Vladimirja Ote

(LADIJA)

se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani v tem težkem trenutku. Posebna zahvala dr. Marjanu Spetiču, pevskega zboru in društvu Fran Venturini, g. župnikom, županu, upraviteljem in uslužbencem Občine Dolina za izredno solidarnost, ki smo je bili deležni. Zahvaljujemo se vsem, ki so prispevali pri nabiralni akciji, darovalcem cvetja in vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami.

Družina Ota in sorodniki

Krmenka, 10. junija 1990

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

**Celestine Španger
vd. Briščik**

se zahvaljujemo vsem, ki so jo spremlili na zadnji poti. Posebna zahvala darovalcem cvetja in osebju Doma upokojencev v Sežani.

SVOJCI

Prosek, 10. junija 1990

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage mame in none

**Bernarde Sossi
vd. Danieli**

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in jo pospremili na zadnji poti.

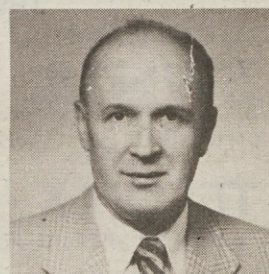
SVOJCI

Opčine, 10. junija 1990

8. 6. 1984

8. 6. 1990

Dr. Jože Seražin

Čas ne tolaži bolečine, utrdi ljubezen in spomine

Tvoji najdražji

Trst, 10. junija 1990

SKLAD
MITJA ČUK

VABI »PRIDE, GRJEMO NA TABR...«

z ljudsko pesmijo od Istre do Rezije nastopajo:
ŽPZ in plesalci STU LEDI

z ljudskimi igricama se bodo zabavali tudi vaši malčki.
Pred cerkvijo na Repentabrudanes, 10. t. m., od 17. ure dalje (v primeru slabega vremena bo prireditve v dvorani na Colu).

gledališča

GLEDALIŠČE VERDI

Danes, 10. t. m., ob 16. uri (red D) bo na sporedu ponovitev Donizettijeve opere ELISIR D'AMORE. Dirigent Gianfranco Masini, režiser Marco Tullio Giordana. Zbor bo vodila Ine Meisters.

GLEDALIŠČE CRISTALLO - LA CONTRADA

Danes, 10. t. m., ob 16.30 in 20.30 bo v gledališču Cristallo premiera L'OSPITE DESIDERATO. Režija Orietta Crispino. Gledališko delo je napisal Rosso di San Secondo.

Upravitelji gledališča obveščajo, da je za predstavo obvezna rezervacija pri osrednji blagajni UTAT v Galeriji Protti, ker je število sedežev omejeno.

koncerti

Glasbena matica - Trst vabi na zaključne nastope, ki bodo: jutri, 11. t. m., ob 17. uri na Glasbeni matici v Trstu, ob 18.30 v Slovenskem šolskem centru v Miljah in ob 20.30 v dvorani Igo Gruden v Nabrežini klavirski recital Claudie Sedmach ter v sredo, 13. t. m., ob 20.30 v Srenjski hiši v Borštu.

Gledališče MIELA

V petek, 15., in v soboto, 16. t. m., ob 18.30 bo v gledališču Miela koncert gojencev Glasbene šole 55.

Akademski pevski zbor Tone Tomšič iz Ljubljane, letošnji dobitnik zlate plakete mesta Maribor na nedavnem tekmovanju Naša pesem '90, bo nastopil v sredo, 13. t. m., ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi, Trg Panfili. Zborovodja Jože Fürst. Prireditelji ZSKD in Ars Nova. Vabljeni!

SKD Tabor - Openski glasbeni večeri - V četrtek, 14. t. m., ob 20.30 bo v Prosvetnem domu na sporedu sklepni koncert letošnje sezone. Nastopil bo trio CLAUDIO MARINONE - flavta, TULLIO ZORZET - čelo in EDOARDO TORBIANELLI - klavir. Na sporedu Haydn in Weber. Vabljeni!

kino

ARISTON - 17.45, 22.15 Nemici, una storia d'amore, r. Paul Mazursky, i. Anjelica Houston, Ron Silver.
EXCELSIOR - 17.00, 22.15 Alla ricerca dell'assassino, i. Nick Nolte, Debra Winger.
EXCELSIOR AZZURRA - 17.45, 21.45 Decalogo 7-8, r. K. Kiezlowski.
NAZIONALE I - 16.30, 23.00 Nightmare V - Il mito, srh., □
NAZIONALE II - 16.00, 23.00 Fuori pista, kom.
NAZIONALE III - 16.20, 23.00 Verdetto finale, i. James Woods, □
NAZIONALE IV - 16.20, 23.00 Il sole anche di notte, r. P. in V. Taviani.
GRATTACIELO - 17.30, 22.15 Senti chi parla, i. John Travolta.
MIGNON - 16.00, 22.15 Sogni, r. Akira Kurosawa.
EDEN - 15.15, 22.00 Josephine VI, gocce di piacere, porn., □□
CAPITOL - 17.30, 22.00 Nuovo cinema Paradiso, r. G. Tornatore, i. Philippe Noiret, Salvatore Cascio.
LUMIERE - 16.30, 22.20 Asterix e la grande guerra, ris.
ALCIONE - 16.40, 22.15 Milou a Maggio, i. Michel Piccoli, Miou-Miou.
RADIO - 15.30, 21.30 Attrazione carnale della mia vicina, porn., □□
Prepovedano mladini pod 14. letom □
- 18. letom □□

Dekliški zbor Devin in zbor Fantje izpod Grmade

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način prispevali k uspehu našega zaključnega koncerta v Slivnem.

Še posebej smo hvaležni družini Terčon, ki nas je gostila in g. Oskarju Miliču, ki je za zbora daroval vse, kar smo naročili v njegovi trgovini.

včeraj - danes

Danes, NEDELJA, 10. junija 1990

BOGOMILA

Sonce vzide ob 5.15 in zatone ob 20.53
- Dolžina dneva 15.36 - Luna vzide ob 22.52 in zatone ob 6.29.

Jutri, PONEDELJEK, 11. junija 1990

SREČKO

PLIMOVANJE DANES: ob 5.22 najnižja -63 cm, ob 12.16 najvišja 28 cm, ob 17.09 najnižja -3 cm, ob 22.43 najvišja 42 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 5.52 najnižja -60 cm, ob 12.51 najvišja 30 cm, ob 17.54 najnižja -3 cm, ob 23.18 najvišja 36 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 23 stopinj, zračni tlak 1007,5 mb narašča, veter 4 km na uro vzhodnik, vlaga 39-odstotna, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 18,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Antonio Boni, Luca Maccaroni, Isabelle Deskovic, Silvia Dalle Aste, Maddalena Murano, Laura Felician, Anna Felician, Macri Bianchi, Alenka Goruppi.

UMRLI SO: 50-letna Annamaria Kaiser por. Pasinati, 61-letni Benito Rota, 79-letna Cecilia Rutigliano vd. Masiello, 59-letni Bruno Plisco, 62-letni Gennaro Castellano, 59-letni Giovanni Maschietto, 102-letna Giulia Traverso.

razne prireditve

Katinarska župnija praznuje danes, 10. t. m., FARNI PRAZNIK PRESVETE TROJICE. Danes, ob 9. uri bo slovesna služba božja z obnovitvijo procesije z narodnimi nošami in družabnostjo pod lipama. Praznovanje bo tudi priložnost za ogled edinstvenih Kraljevih fresk, ki krasijo cerkev na Katinari in so bile pred kratkim restavrirane.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu bo svojo sezono debatnih večerov končalo jutri, 11. t. m. Ob tej priložnosti bo v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti 3 SREČANJE Z NOVIM SLOVENSKIM MINISTROM ZA KULTURO PROF. ANDREJEM CAPUDROM. Začetek ob 20.30.

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši - Prosvetni dom Opčine, v sredo, 13. t. m., ob 20.30 srečanje na temo MOČ IN NEMOČ KULTURE PRI DEMOKRATIZACIJI DRUŽBENEGA RAZVOJA. Gast večera bo pisatelj BORIS PAHOR.

ŠD Mladina prireja ZAKLJUČNI BALETNI NASTOP, ki bo v soboto, 16. t. m., ob 20.30 v Domu A. Sirk v Križu. Ob priliki bo v fojerju Doma razstavljal slike JOŽE SIGONI. Otvoritev razstave bo v petek, 20. t. m., od 20. uri.

razna obvestila

Slovenska kulturno-gospodarska zveza - Odbor za vzgojo in izobraževanje in Dijaški dom S. Kosovel iz Trsta prirejata PLANINSKI POHOD 1990 od 17. do 21. julija 1990. Obvezna je veljavna izkaznica SPDT.

izleti

SKD Vigred prireja v soboto, 23. junija, izlet v Gardaland. Cena izleta je 30.000 lir. Za vpisovanje in informacije tel. na št. 200150 - Franka Škrk ali 200679 - Mirka Kosmina od 20. do 21. ure najkasneje do 15. junija.

Sindikat upokoјencev CGIL Nabrežina - Križ prireja izlet v Buzet (Pinguente - Valle del Quietu) v nedeljo, 24. t. m. Za vpisovanje tel. na št. 200036 ob uradnih urah.

Združenje aktivistov in invalidov NOB, Društvo slovenskih upokoјencev v Trstu in KRUT v sodelovanju z Zadružnim centrom za socialno dejavnost prireјajo dne 21., 22. in 23. t. m. triidnevni izlet v Hrvatsko zagorje. Vpisovanja in informacije na sedežu zadružnega centra v Ul. Cicerone 8/b (tel. 360324).

Darujte v sklad
Mitje Čuka

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Vikj.

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti)
TRST Telefon 772996

GLASBENA
MATICA

TRST

**ZAKLJUČNE AKADEMIJE
OB 80-LETNICI
GLASBENE MATICE V TRSTU**

V torek, 12. t. m., ob 20.30 v evangeličansko-luteranski cerkvi - Trg Panfili

Katja Granier, Adriana Longo, Aleksandra Pavlovič - klavir

Ambra Cossutta, Maila Ozbič, Raffaella Petronio - violina

Samuela Bandi, Martina Ozbič - flavta

Max Černigoj, Aljoša Čok - kitara

Alessandro Samez, Adam Selj - harmonika

Tamara Tretjak, Samo Miot - flavti, **Barbra Brišćik** - kitara

Bogdan Kralj, Tamara Ražem, Aleksander Rojc, Verenka Terčelj - klavirska spremljava

Vabljeni!

Dne 7. t. m. je na tržaški filozofski fakulteti diplomirala s pohvalo

DARJA BETOCCHI - BAJC

*Iskreno ji čestitajo in ji želijo še mnogo uspehov
mož Borut, mama, tata, brat in nona.*

Mladoporočencema

DUŠANU in MARJANKI

želita lanska para mladoporočencev, bratranca Igor in Marko z Andrejo in Tanjo, vsaj toliko lepega in dobrega in toliko harmonije, kolikor sta deležna v novem stanu sama, privoščita pa je še več!

DUŠANU in MARJANKI

Čim srečnejšo, skladnejšo in bogatejšo skupno življenjsko pot od srca želita

tata in mama

Srečni smo z Vama,

DUŠKO in MARJANKA

teta Mira in stric Jaro Zelinka ter Olga Zelinka

čestitke

Jutri praznuje 40 let MILENA MAJ-CEN. Obilo sreče in zadovoljstva ji želijo mož Zdenko, sinova Andrej in Alex ter ostalo sorodstvo.

Včeraj sta se vzela SILVIA in PETER. Vse najboljše na skupni življenjski poti jima želijo prijatelji iz mladinske sekcije Slovenske skupnosti.

DUŠKO in MARJANKA! Živela v novem stanu in prav tako zadovoljna čez 25 let kot midva, tako želita stric Rado in teta Anica, sestrična Bojka pa želi sreče in uspeha na vseh področjih.

Mnogo lepega na novi življenjski poti želita DUŠANU in MARJANKI družini Jencić in Kandus.

MARJANKA REBULA in DUŠAN JELINČIČ sta se vzela, tudi Loka je vesela! Družine Rogelj, Srpič, Žnidarič in Honhajzler.

POTOVALNI URAD AURORA

vabi

na naslednja potovanja:

Od 8. do 15. 8. MOSKVA in LENINGRAD.
Cena 1.448.000 lir.

Od 12. do 19. 8. ANGLIJA in ŠKOTSKA.
Cena 1.690.000 lir.

Od 13. do 26. 8. SRI LANKA (tour in počitnice ob morju).
Cena 1.590.000 lir.

Informacije in rezervacije pri potovalnem uradu Aurora, Ul. Milano 20, tel. 60261.

šolske vesti

Osnovna šola Primož Trubar v Bazovici vabi na ogled RAZSTAVE v šolskih prostorih danes, 10. t. m., od 10. do 12. ure.

V devinski šoli Josip Jurčič bo danes, 10. t. m., RAZSTAVA LIKOVNIH IN ROČNIH IZDELKOV. Odprta bo od 9. do 13. ure.

Osnovna šola Boršt vljudno vabi na RAZSTAVO LIKOVNIH IN ROČNIH IZDELKOV, ki bo danes, 10. t. m., od 10. do 12. ure in od 16. do 20. ure ter jutri, 11. t. m., od 8. do 11. ure v šolskih prostorih osnovne šole v Borštu.

Osnovna šola Oton Župančič vabi na ogled RAZSTAVE, ki bo v šolskih prostorih jutri, 11., in torek, 12. t. m.

Osnovna šola Mačkolje in otroški vrtec vljudno vabita na RAZSTAVO LIKOVNIH IN ROČNIH IZDELKOV, ki bo od jutri, 11., do petka, 15. t. m., od 8. do 16. ure v šolskih prostorih osnovne šole v Mačkoljah.

Učenci osnovne šole F. Bevk in otroškega vrtca na Opčinah vabijo starše in prijatelje k ZAKLJUČNI ŠOLSKI PRIREDITVI, ki bo jutri, 11. t. m., ob 19. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

Srednja šola Srečko Kosovel vabi na ZAKLJUČNO PRIREDITEV, ki bo v torek, 12. t. m., od 21. uri v Prosvetnem domu na Opčinah.

Učenci COŠ Mara Samsa Domjo - Ivan Trinko Zamejski - Ricmanje vabijo na ZAKLJUČNO ŠOLSKO PRIREDITEV, ki bo v dvorani A. Ukmar Miro pri Domju v sredo, 13. t. m., ob 19.30.

Osnovna šola Marica Gregorič - Stepančič in otroški vrtec pri Sv. Ani bosta priredila v sredo, 13. t. m. PRAZNIK ČESENJ. Istega dne si bosta lahko ogledali razstavo ročnih del in risb od 8. do 16. ure.

Na srednji šoli Ivan Cankar v Trstu se vrši VPISOVANJE ZA TEČAJ "150 ur" v šolskem letu 1990/91. V tečaj se lahko vpišejo vsi tisti, ki bi radi dosegli diplomo nižje srednje šole, ki je še nimajo ter so dopolnili 16. leto starosti.

razstave

V TK Galeriji v Ul. sv. Frančiška 20 je na ogled razstava mladih GRŠKIH KIPARJEV.

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 bodo 14. t. m. ob 18. uri odprli razstavo slikarja Dina PREDONZANIJA, ki bo trajala do 5. julija.

Na Gradu sv. Justa bo do 14. julija na ogled razstava o ERTEJU.

V Kraški galeriji je do 17. junija na ogled razstava originalnih grafik Franca DEGRASSIJA, Renate DE MATTIE, Maure ISRAEL, Edija ŽERJALA in Bruna PONTEJA s naslovom »Srečanje na Krasu« s prof. Lojzetom Spacalom.

V prostorih miljske letoviščarske ustanove bo na ogled do 14. t. m. slikarska razstava na svili in platnu, ki so jo pripravili tečajniki pod vodstvom Laurette Ghirardi. Urnik: 10.30-12.30 in 17.00-19.00, ob praznikih 10.00-12.00.

Paralelna razstava je na ogled na sedežu letoviščarske ustanove v Šesljanu.

V galeriji Tommaseo bo do 30. t. m. na ogled razstava Maurizio DONZELLIJA. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

V galeriji Nadie Bassanese (Trg Gioti 8, I. nad) je na ogled do 30. t. m. razstava ameriške umetnice Lynn UMLAUF.

SKD Tabor - Opčine, Prosvetni dom, v petek, 15. t. m., bo ob 20.30 odprte razstave Maje KOCMUT. Predstavitev Peter Može, na večeru sodeluje ŽPZ Prosek-Kontovel, ki ga vodi Miran Žitko.

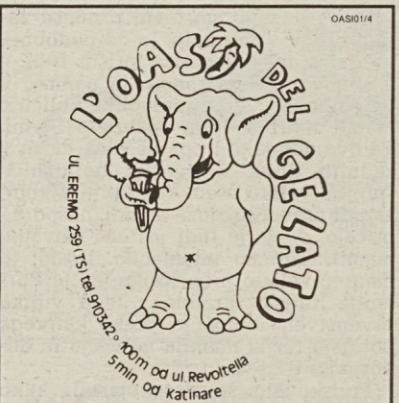
V galeriji Palače Costanzi bodo v torek, 12. t. m., ob 17.30 odprli razstavo del UMBERTA VERUDE in sicer iz kolekcije STAVROPULOSE ter iz mestnih umetnostnih muzejev. Razstava bo trajala do 15. julija in bo dostopna občinstvu od 10. do 13. ter od 17. do 20. ure v delovnih dneh, o praznikih pa od 10. do 13. ure.

LOTERIJA

BARI	80	65	67	57	38
CAGLIARI	27	18	22	3	26
FIRENCE	76	56	47	33	29
GENOVA	51	70	49	50	32
MILAN	16	44	66	7	74
NEAPELJ	63	13	30	56	17
PALERMO	75	14	45	4	16
RIM	18	89	31	62	83
TURIN	39	51	47	27	68
BENETKE	79	54	6	63	74

ENALOTTO

2 1 2	X 1 2	2 1 X	2 1 2
12	36.850.000 lir		
11	1.454.000 lir		
10	133.000 lir		

Ideja ob svetovnem prvenstvu: od 9. VI. do 9. VII. zaključene družbe dobijo posebno darilo

mali oglasi

OSMICO so odprli Coljevi v Samatorci 20.

OSMICO sta odprla Ladi in Rado Milič v Saležu št. 68. Točita belo vino in teran.

DO 17. t. m. je osmica tudi v Braniku št. 126. Pričakuje in vabi Brajan Ličen.

OSMICO sta odprla Marija in Bruno Zahar v Borštu št. 119.

OSMICO je odprl Karlo Mulič v Repnu št. 50. Toči belo vino in teran.

DACEVI v Doberdoku v Jezerski ulici so odprli osmico. Nudijo prigrizek in pijačo lastne proizvodnje.

PRI MIŠKOTU na Opčinah v Ul. Peonie 3 je odprta osmica. Priporočamo se za obisk.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih.

KORESPONDENT z znanjem slovenskega, italijanskega in angleškega jezika išče zaposlitev tudi part-time. Morebitne ponudbe poslati na upravo Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "Korespondent".

PRIVATNIK prodaja privatniku 6-sobno prazno stanovanje v bližini postaje, primerno tudi za urade. Dvojni vhod, dvigalo, avtonomna kurjava ter podstrešje. Tel. na št. 422010 ob uri kosila.

PRENOSNI osebni računalnik toshiba T 1000 IBM, kompatibilen za 1.000.000 lir in tiskalnik za 500.000 lir, tudi ločeno, prodam. Tel. 302748 v večernih urah.

PRODAM fiat uro fire, letnik '87, prevoženih 52.000 km, edini lastnik. Tel. 229234.

PRODAM traktor fiat DT 540, priključni ročaj/obrezovalec za traktor do 590 cm dolžine in prikolico za prevoz gosensčarjev 40 stotov nosilnosti, vse v odličnem stanju. Tel. (0481) 531741.

PRODAM pse - mladiče z rodovnikom pasme terranova. Tel. 829014 zvečer.

PRODAM ali zamenjam z gumijastim čolnom kompleten čoln iz VR, dolžina 3 m. Tel. 212823.

PRODAM peč z ventilatorjem, primerno za gostinske obrate, v odličnem stanju. Tel. (040) 228090.

PRODAM domač teran. Tel. (003867) 65693.

PRODAM 40 dni stare pasje mladiče pasme španski breton ter 3-letnega psa iste pasme, vsi z rodovnikom. Tel. (0481) 390564.

OPRAVLJAMO razna vrtnarska dela z dobavo vsakovrstnih rastlin in razna vzdrževalna dela. Tel. (0481) 884161.

HOTEL v centru Trsta nujno išče sobarico. Zahtevajo se priporočila. Tel. na št. 365849 od 13. do 15. ure.

LJUBKA mucka sivkasto-tigraste barve, stara mesec in pol, išče zatočišče pri ljubeznivi osebi. Tel. 212119.

RESTAVRACIJA na Krasu nujno išče mladega/o natakarja/ico in sobarico, tudi za notranje delo, prosti dan ob ponedeljkih. Tel. na št. 327055.

DAJEMO v najem samo nestalno bivalojčim majhno opremljeno stanovanje: soba, kuhinja, WC za 300.000 lir mesečno v bližini avtobusa št. 5 in 8. Tel. na št. 417025 od 17. do 20. ure.

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Nadaljevanka: Cronache marziane - Le spedizioni
8.45 Risanka: Čebelica Maja
9.15 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet
10.00 Zelena linija
11.00 Maša in nabožna oddaja
13.00 Nedeljski tednik
13.30 Dnevnik
13.55 Nedeljska igra: Toto-TV
14.00 Rubrika o Mundialu
14.15 Film: Shalako (western, ZDA 1968, r. Edward Dmytryk, i. Sean Connery, Brigitte Bardot)
16.15 Športna rubrika: Minuto zero (ured. Paolo Valenti)
16.45 SP v nogometu: ZDA-ČSR
18.45 Variete: Eurofestasport '90 - Una giornata contro la droga
19.40 Rubrika o Mundialu
19.50 Vreme in dnevnik
20.40 Športna nedelja
20.45 SP v nogometu: ZRN-Jugoslavija (iz Milana)
22.45 Športna nedelja
24.00 Nočni dnevnik
0.45 Zapiski o Mundialu
0.45 Mundial - protagonisti in prvaki pripovedujejo, nato Vreme

CANALE 5
8.30 Nabožna oddaja
9.15 Nanizanki: Love Boat - Un giorno in porto, 10.30 L'uomo del mare - Il carico della morte
11.00 Rubriki: Block-Notes, 12.00 Antepima
12.30 Variete: Rivediamoli
13.00 Superclassica Show
14.00 Film: Gli eroi della domenica (dram., It. 1953, r. Mario Camerini, i. Raf Vallone, Marcello Mastroianni, Elena Varzi)
16.00 Nanizanka: Giovani avvocati - Due dollari inutili
17.00 Variete: Nonsolomoda
17.30 Nanizanka: Ovidio
18.00 Kviz: O.K. Il prezzo è giusto, 19.45 La ruota della fortuna
20.30 TV film: Uccelli di rovo (dram., ZDA 1983, r. Daryl Duke, i. Richard Chamberlain, Sidney Penn, 2. del)
22.30 Variete: Dieci e lode
23.15 Variete: Nonsolomoda
23.45 Italija sprašuje
0.45 Nanizanki: La premiata agenzia Whitney, 1.45 Lou Grant

RAI 2
7.00 Otroški variete: Patatrac
7.55 Aktualno: Mattina due
10.15 Glasbeni prostor: operatorij Oedipus Rex (Stravinski, dirigent Valery Polansky)
11.15 Film: La regina Luisa (dram., Avs. 1965, r. Wolfgang Liebeneier)
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Rubrika: Nonsolomoda
14.15 Nadaljevanka: Beutiful
15.00 Nanizanki: Saranno famosi, 15.45 Mister Belvedere
16.15 Mesta Mundiala - Milan
16.35 Film: Noi duri (kom., It. 1960, r. Camillo Mastrocinque, i. Totò)
18.15 Videocomic
18.45 Avtomobilizem F1 - VN Kanade
19.45 Dnevnik
20.40 Rubrika: Dribbling - Mundial
20.45 SP v nogometu: Brazilija-Švedska
22.50 Večerni dnevnik in vreme
23.15 Oddaja o protestantizmu
23.45 Zapiski o Mundialu
0.30 Velike kulturne ustanove: Osrednji grafični inštitut
1.00 Jazz koncert EBU-UER

RETE 4
8.30 Nanizanka: Ironside
9.30 Rubrika: Veliki golf
10.30 Nan.: Questa è Hollywood
11.10 Aktualno: Ciak
11.55 Aktualno: Regione 4
12.10 Iz parlamenta
13.05 Nan.: Sceriffo a New York
14.30 Variete: Dieci e lode
15.30 Film: Il ritratto di Dorian Gray (dram., ZDA 1945, r. Albert Lewin, i. George Sanders)
17.30 Nanizanka: Come era verde la mia pelle
18.30 Danielin horoskop
18.40 Film: Chi è Samantha (dram., ZDA 1986, i. Frank De Felita)
20.30 Aktualno: C'eravamo tanto amanti
21.00 Film: L'uomo che uccise Liberty Valance (western, ZDA 1962, r. John Ford, i. John Wayne)
23.05 Deset let Fantafestiva
23.25 Koncert v Scali: Seiji Ozawa dirigira Debussyja
0.10 Horoskop in show
0.40 Film: L'ora del delitto (dram., i. Irving Rapper)
1.10 Nanizanka: Dragnet

RAI 3
11.00 Film: Il signor Belvedere va in collegio (kom., ZDA 1949, r. Elliott Nugent, i. Shirley Temple)
12.25 Veliki recitali: Koncert Luciana Pavarottija v Münchenski Olympia Hall (flavtist A. Griminelli, dir. E. Buckley)
13.10 Dok.: Dnevnik o restaviranju - Marco Aurelio
14.00 Deželne vesti
14.10 Variete: Prove tecniche di Mondiale, nato Drobci
14.55 Videosport: turnir Roland Garros (finale M)
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Variete: Prove tecniche di Mondiale
20.10 BlobCartoon
20.30 Film: Il campione (dram., ZDA 1979, r. Franco Zeffirelli, i. Jon Voight, Faye Dunaway)
22.35 Aktualno: Camice bianco - Zgodbe iz sprejemnih oddelkov
22.40 Nočni dnevnik in filmi
23.15 Proces Mundialu
24.00 Nočni dnevnik
0.30 Klavirski genij Gould

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja
10.30 Rubrika: Leonardo
11.00 Nanizanki: L'uomo di Singapore, 12.00 Manimal
12.50 Tednik: Grand Prix
14.00 Vodič za Mundial
14.30 Glasbena oddaja: Be Bop a Lula (pon.)
15.15 Nanizanki: Tre nipoti e un maggiordomo, 15.45 Kids Incorporation - Siamo tutti uguali
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Šport: motociklizem - VN Avstrije
19.00 Risanke
19.30 Variete: Emilio '90
20.00 Risanke
20.30 Film: Kamikaze (pust., It. 1986, r. Bruno Corbucci, i. Gianfranco Manfredi, Philippe Leroy)
22.15 Film: Assassinio sul Tevere (krim., It. 1979, r. Bruno Corbucci, i. Tomas Milian, Marina Ripa di Meana)
0.15 Nanizanke: Sulle strade della California, 1.20 Chopper Squad, 2.20 Ai confini della realtà

TV Ljubljana 1
9.10 Video strani
9.20 Otroška matineja: Živ žav, 10.10 nanizanki Poltrona express, 10.25 Noro, norejše, norišnica
10.35 Nadaljevanka: Greh (J. Gould, r. Douglas Hickox, i. Joan Collins, pon. 6. dela)
11.25 Ansambel Ivana Ruparja
12.00 Kmetijska oddaja TV Beograd
13.00 Video strani
14.25 Video strani
14.35 Križkraz (pon.)
16.10 Nadaljevanka: Formula 1 (Saada-Geoffrion, i. Alain Prost, 9. del)
17.00 Dnevnik
17.05 Poslovne informacije
17.10 Film: Asfalt na džungla (krim., ZDA 1950, r. John Huston, i. Sterling Hayden, Sam Jaffe, Louis Calhern)
18.50 Risanka
19.00 Mernik in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.00 SP v nogometu: Jugoslavija-ZRN (prenos)
22.55 Dnevnik in vreme
23.10 Video strani

ODEON
8.30 Nanizanki: Captain Nice, 9.30 Quattro in amore
13.00 Rubrika o zdravju
13.30 Branko in zvezde
14.00 Aktualno: USA Today
14.45 Nad.: Rosa selvaggia (obnova), 15.45 Colorina, 16.45 Senora (obnova)
17.30 Dok.: Elvis, duša rocka
18.30 Hollywood movies
19.00 Rubriki: Ciao Italia, 19.30 Chic
20.00 Branko in zvezde
20.30 Film: Il tesoro della Sierra Madre (pust., ZDA 1948, r. John Huston, i. Humphrey Bogart)
22.45 Šport: Caccia al 13
23.15 Film: Un'ombra nel buio (dram., r. Jim Sotos)
1.00 Rubrika: Ciao Italia

TMC
8.30 Dober dan, Mundial!
9.00 Risanke: Snack
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Morski planet
13.00 Ob SP-ju: Diario 90
13.45 Glas. odd.: Neil Diamond
15.00 Teniški turnir Roland Garros (finale moški)

TV Koper
10.00 Juke box
10.30 O nogometu: Calciomania
11.30 Rubrika: Fish Eye
12.00 Motociklizem: VN Avstrije, vmes (12.45) Juke Box, (14.00) Fish Eye, (15.30) avtomobilizem - prvenstvo prototipov
17.15 Košarka - prvenstvo NBA, vmes TVD Novice
19.30 Odbojka WL: Brazilija-ZDA
21.45 Dok.: Campo Base
22.15 TVD Novice
22.30 Košarka - prvenstvo NBA
0.30 Rubrika: Fish Eye (pon.)

TV Ljubljana 2
10.00 Oddaja za JLA in film
13.10 Motociklizem: VN Avstrije, vmes (13.50) Ansambel Prerod
15.05 Tenis: turnirja Roland Garros (finale M)
16.40 SP v nog.: ZDA-ČSFR
20.00 Dokumentarica: Te prese- netljive živali, 20.30 Mesta mostovi
21.00 Film: Organizacija (ZDA)
22.50 SP v nogometu: Brazilija-Švedska

16.30 SP '90: ZDA-ČSFR
19.00 Aktualno: Mondialissimo
20.00 TMC News
20.30 SP '90: Brazilija-Švedska
23.00 Avtomobilizem F1

TELEFRIULI
10.20 Rubrika o obrtništvu
11.00 Nanizanki: L'albero delle mele, 12.00 Famiglia si fa per dire
12.30 Italia Cinquestelle
13.00 Rubrika z županom
14.30 Variete: Buinesere Friul
15.30 Music box
18.00 Nan.: Love Story
19.00 Sportne vesti
19.30 Nanizanka: Il brivido e l'avventura
20.30 Film: Francis Scott Fitzgerald in Hoolywood (biog., ZDA 1976, r. Anthony Page, i. Jason Miller, 1. del)
22.30 Nanizanka: Il brivido e l'avventura
23.00 Sportne vesti
23.30 Nan.: L'artiglio del drago
0.10 Vesti: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Jutranji koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled dnevnega tiska; 10.00 Glasbeno srečanje otrok: Mali pevci; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Potpuri; 11.30 Filmi na ekranih; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Roman: Prazna ptičnica (Cicir! Kosmač); 14.30 V studiu z vami: Sergej Verč; 17.00 Šport in glasba; 19.20 Zaključek sporedov.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 5.00 Koledar; 7.00 Kronika in vremen; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Še pomnite tovariši; 9.45 Pesmi boja in dela; 10.05 Nedeljska matineja; 10.30 Nedeljska reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.10 Zabavna glasba; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Amaterski zbori; 17.30 Radijska igra; 18.00 Prikljubljene melodije; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15-4.30 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
14.30, 17.30 Poročila; 10.30, 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Sosednji kraji in ljudje: pozdrav, na današnji dan, reportaže; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 12.45 Zabavna oddaja v narečju: Vanka in Tonca; 14.35 Pesem tedna; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih deset; 18.30 Humoreska; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd; 7.30 Nedeljska oddaja; 8.25 Pesem tedna; 10.35 Družinsko veselje: ideje, recepti in nasveti; 11.00 Dogodki in odmevi; 11.30 Najlepših sedem; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke poslušalcev in glasba; 14.33 Pesem tedna; 15.30 Glasba in šport; 18.30 Najnovejše Long Playing plošče; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 13.00 Oddaja odbornikov SKD Tabor in knjižnice Pinka Tomažiča; 15.00 Športna oddaja: Od nedelje do nedelje; 20.30 Nočna glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.00 Aktualno: Uno mattina
9.40 Nadaljevanka: Santa Barbara
10.30 Jutranji dnevnik
10.40 Risanka: Tao Tao
11.00 Nadaljevanka: Kennedy
11.55 Vreme in kratke vesti
12.05 Nanizanka: Mia sorella Sam - L'insegnante
12.30 Dokumentarec o velikih komikih: Juha in lešniki
13.30 Dnevnik - tri minute
14.00 Rubrika o Mundialu
14.15 Variete: Occhio al biglietto
14.30 Oddaja za najmlajše: L'albero azzurro
15.00 Sedem dni v parlamentu
15.30 Dok. o umetninah
16.15 Rubrika: Minuto zero
16.45 Mladinska oddaja: Big!
17.30 Nabožna oddaja
18.00 Nan.: Cuori senta età
18.40 Nad.: Santa Barbara
19.40 Mundial, vreme,dnevnik
20.50 SP v nogometu: Anglija-Irska
23.00 Dnevnik
23.10 Rubrika: Cinema
24.10 Dnevnik in Mundial
0.45 Mundial - protagonisti in prvaki pripovedujejo

CANALE 5
7.10 Nanizanke: La grande valata, 8.00 Una famiglia americana, 9.00 Love Boat - Il più grande baciato del mondo, 10.00 I Jefferson
10.30 Kvizi: Casa mia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualni oddaji: Agenzia matrimoniale, 15.30 Cerco e offro
16.00 Zdravniški pregled
16.30 Canale 5 za vas
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito (vodi Marco Columbro)
20.30 Film: Witness - Il testimone (dram., ZDA 1984, r. Peter Weir, i. Harrison Ford, Kelly McGillis, Lucas Haas, Joseph Sommer)
22.45 Variete: Rivediamoli (vodi Fiorella Pierobon)
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate
1.10 Nanizanka: Lou Grant - La grande truffa

RAI 2
7.00 Otroški oddaji: Patatrac, 8.00 L'albero azzurro
8.30 Risanke: Zaba plesalka
9.00 Rubrika o židovski kulturi
9.30 Božanska komedija
10.00 Dok.: Occhio sul mondo
11.00 Nad.: Morte di un medico legale, 11.55 Capitol
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.30 Rubrika o Mundialu
14.00 Nadaljevanka: Beutiful
14.45 Nanizanki: Saranno famosi, 15.30 Mr. Belvedere
16.45 Mesta Mundiala - Genova
16.45 SP v nogometu: Kostarika-Škotska
18.55 Rubrika: Dribbling - Mundial
19.45 Dnevnik in šport
20.20 Rubrika o nogometu
20.30 Film: Senza traccia (dram., ZDA 1983, r. Stanley Jaffe, i. David Dukes, Judo Hirsch)
22.30 Dnevnik - nocoj
22.40 Nanizanka: Avvocati a Los Angeles
23.30 Dnevnik, vreme, horoskop
23.45 Zapiski o Mundialu
0.30 Film: Un bellissimo novembre (dram., It. 1969, r. M.Bolognini)

RETE 4
8.30 Nanizanka: Ironside - Un libro pericoloso
9.30 Nadaljevanka: Una vita da vivere, 11.00 Aspettando il domani, 11.30 Così gira il mondo
12.15 Nanizanka: Strega per amore - La moglie di Tony
12.40 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
13.40 Nadaljevanka: Sentieri, 14.40 Azucena, 15.20 Falcon Crest, 16.30 Veronica, il volto dell'amore, 17.00 Andrea Celeste, 18.10 La valle dei pini, 18.45 General Hospital
19.30 Danielin horoskop
19.35 Nadaljevanka: Febbre d'amore
20.30 Aktualno: C'eravamo tanto amanti
21.00 Nadaljevanka: Topazio
23.00 Film: Le mele sono mature (kom., Fr. 1982, r. Michel Gerard, i. Ariel Besse)
0.40 Horoskop (pon.)
0.45 Film: Bada alla tua pelle Spirito Santo! (western, It. 1972, r. Roberto Mauri, i. Ray O'Connor)

RAI 3
13.00 Mednarodno srečanje v atletiki
13.30 Dokumentarna oddaja: Potovanje po Montefeltru
14.00 Deželne vesti
14.10 Dok.: Dadaumpa
14.30 Dokumentarec o Palestini
15.00 Videosport: hokej na travi, bezbol in golf
16.20 Variete: Prove tecniche di Mondiale
16.45 Film: La Matadora (glas., ZDA 1947, r. Richard Thorpe, i. Esther Williams)
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Variete: Prove tecniche di Mondiale
20.10 Variete: Blob. Di tutto di più
20.30 Aktualno: Dan na preturi
21.20 Film: Il padre della sposa (kom., ZDA 1950, r. Vincent Minelli, i. Spencer Tracy, Liz Taylor)
22.55 Večerni dnevnik
23.00 Šport: Proces Mundialu
23.45 Nočni dnevnik
24.00 Mit tega stoletja: klavirski genij Glen Gould

ITALIA 1
7.00 Otroška oddaja
8.30 Nan.: Superman, 9.00 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Boomer, cane intelligente, 10.30 Skippy il canguro, 11.00 Rin Tin Tin, 11.30 Flipper, 12.05 Chips, 13.00 Magnum P.I.
14.00 Vodič za Mundial
14.30 Variete: Smile
14.35 DeeJay Television
15.30 Nanizanka: Tre nipoti e un maggiordomo
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanki: Arnold, 18.30 L'incredibile Hulk
19.30 Variete: Emilio '90 (vodita Gaspare in Zuzzurro)
20.00 Risanke
20.30 Film: C.H.O.M.P. - Super-cane robot (kom., ZDA 1979, r. Don Chaffey, i. Wesley Eure)
22.20 Film: The Wanderers (pust., ZDA 1979, r. Philip Kaufman, i. Ken Wahl, Karen Allen)
0.20 Rock opolnoči: Marillon
1.30 Nanizanka: Sulle strade della California

RTV Ljubljana 1
8.50 Video strani
9.00 Mozaik. Spored za otroke in mlade: Zgodbe, 9.15 Utrip, 9.30 Zrcalo tedna, 9.45 Mernik, 10.00 Slovenska ljudska glasbila in godci - Bordske citre
10.35 Video strani
13.30 Video strani
14.30 SP v nogometu: Jugoslavija-ZRN (posnetki)
15.55 Poletna noč (pon.)
18.00 Dnevnik in poslovne informacije
18.10 Mozaik. Utrip, (18.25) Zrcalo tedna (pon.)
18.40 Spored za otroke in mlade: Radovedni taček - Koza, 18.55 Alice v deželi risb
19.10 Risanka in TV okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 Drama: Luknja (Ž. Jeličič, r. Vanča Kljaković, i. Spiro Guberina, Ivica Vido- vič)
21.20 Osmi dan
22.10 Dnevnik in vreme
22.30 Poletna noč, vmes nanizanka Murphy Brown, nadaljevanka Glas srca in nanizanka Črni gad

ODEON
12.15 Rubrika: Ciao Italia
13.00 Otroški variete: Sugar
15.15 Nadaljevanka: Rosa selvaggia, 16.15 Colorina, 17.15 Senora
18.15 Branko in zvezde
18.30 Dok.: Clovek in Zemlja
19.00 Rubrika: Ciao Italia
19.30 Risanke
20.00 Aktualno: USA Today
20.15 Branko in zvezde
20.30 Film: La capra (kom., Fr. 1981, r. Francis Veber, i. Gerard Depardieu)
22.30 Dok.: Diario di soldati
23.00 Film: Il clan del terrore (srh., ZDA 1964, r. Jacques Tourneur, i. Vincent Price)
0.30 Nan.: Sherlock Holmes

TMC
8.30 Dober dan, Mundial!
9.00 Nanizanki: Mago Merlino, 9.30 Flamingo Road
10.30 Nad.: Gabriela
11.30 Rubrika: Ženska TV
12.30 Nanizanka: Ancora tu
13.00 Ob SP-ju: Diario 90
13.45 Dnevnik
14.00 Dok.: Natura amica
14.30 Nanizanka: Il giudice
15.00 Film: E' arrivata la sposa (kom., r. Terence Marcel)

TV Koper
12.00 Motociklizem - VN Avstrije (iz Salzburg)
15.00 Košarka - prvenstvo NBA
17.15 Avtomobilizem: prvenstvo prototipov (Spa - pon.)
18.15 Wrestling Spotlight
18.45 TVD Novice
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stiščice
20.00 Rubrika: Fish Eye
20.30 Oglejmo si prvake: Golden Juke Box
21.45 Dokumentarec: Campo Base (vodi Ambrogio Fogar)
22.00 TVD Novice
22.15 Motociklizem: VN Avstrije (pon.)

RTV Ljubljana 2
16.40 SP v nogometu: Kostarika-Škotska (prenos)
19.00 Izobraževalna oddaja: Korčula - mesto, ki ga od-krivamo sami
19.30 Dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 SP v nogometu: Anglija-Irska (prenos)
23.00 Zabavno-glasbena oddaja: Zvezdni prah

16.30 SP '90: Kostarika-Škotska
19.00 Aktualno: Mondialissimo
20.00 Vesti: TMC News
20.30 SP '90: Anglija-Irska
23.00 Vesti in Galagoal
23.30 SP '90: ZRN-Jugoslavija

TELEFRIULI
11.30 Nan.:L'albero delle mele, Famiglia si fa per dire
12.30 Dok.: Ob izviru zvoka
13.00 Nanizanki: After Mash, 13.30 Love Story
15.30 Music box
17.15 Nadaljevanki: Passioni, 18.00 Cristal
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
19.40 Rubrika: Friuli Mondiale
20.10 Nan.: L'artiglio del drago, 20.30 Sapore di gloria, 21.30 I giorni di Brian, 22.30 Il brivido e l'avventura
23.00 Nočne vesti
23.30 Rubrika: Friuli Mondiale
0.10 Vesti: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00, 23.00 Poročila; 7.30 Pravljica, nato Dobro jutro po naše; 8.10 Četrkova srečanja (pon.); 8.40 Country-club; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 glasba; 9.40 Simboli in še kaj; 9.50 Orkestri; 10.10 Koncerti; 11.30 Slovenski kantavtorji; 12.00 14 mest, 14 sanj; 12.45 Melodije

Suspendirani organi KZE Prefekt imenoval komisarja

Goriški prefekt je v petek s suspendiranjem organov upravljanja goriške KZE in z imenovanjem šefa kabineta Prefektore dr. Vincenza Panica za vodenje tekočih zadev, prekinil sleherni dvom o usodi organov ustanove, ki je pristojna za upravljanje javnega zdravstva na Goriškem.

Ukrep Prefektore je zelo drastično zanimal izjave, ki jih je bilo slišati na četrtkovi seji glavne skupščine, in po katerih naj bi KZE ne pretresala nobena kriza in da torej upravni organi lahko povsem normalno nadaljujejo delo. V četrtek se je seje udeležilo 29 članov glavne skupščine.

V včerajšnji številki našega dnevnika smo potek četrtkove seje zabeležili na kratko in s precej ironičnim poudarkom, da KZE še živi, čeprav s pridržano prognozo. Nismo se zmotili, kakor potrjuje ukrep prefektore.

Kakšen postopek je predviden po imenovanju prefektornega komisarja za upravljanje tekočih zadev in po imenovanju komisarja ad acta, s strani deželnega nadzornega odbora, za odobritev proračuna?

Organi goriške KZE so suspendirani, v pričakovanju razpusta. Sprujen je sicer že postopek, ki ga predvideva zakon v takih primerih. Do formalnega razpusta bo prišlo šele čez kakšen teden, saj je treba medtem opraviti

dokaj zahtevno (z birokratskega vidika) proceduro. Zakon določa, da je treba dekret o razpustu sprejeti najkasneje v dveh mesecih.

Zatem naj bi obnovili glavno medobčinsko skupščino. Svoje predstavnike bodo volili občinski svetovalci v dvajsetih občinah, kjer so bile 6. in 7. maja upravne volitve. Medtem bo treba razjasniti tudi položaj tistih članov glavne skupščine, ki so izraz občinskih svetov, kjer tokrat niso volili (n.p. občina Tržič).

Zakon predvideva, da je treba glavno skupščino KZE izvoliti v roku 40 dni od sestave zadnjega občinskega odbora. Člani glavne skupščine KZE so namreč po novem lahko samo občinski svetovalci.

Teoretično - in najbrž bo tudi v resnici tako - upravna kriza KZE lahko traja tja do jeseni, ali pa še celo več, čeprav tako stanje nikomur ne koristi. Prefektorni komisar dr. Panico bo posle prevzel že jutri.

Jezna reakcija PSI

Novico o uvedbi komisarske uprave so z ogorčenjem sprejeli v vrstah socialistične stranke. Zadeva je tudi razumljiva, saj dosedanjí predsednik KZE, arh. Robustelli, pripada tej stranki. Pokrajinski tajnik PSI Luciano Pini ocenjuje, da ni bilo posebnih potreb za uvedbo komisarske uprave in da je akt neprimeren. Ukrepanje v tem smislu je bilo nepotrebno, potem ko je glavna skupščina potrdila zaupanje predsedniku in upravnemu odboru.

Pini napoveduje, da bo socialistična stranka vložila priziv proti odločitvi Prefektore na vseh možnih inštancah, v upanju, da bodo tako stališče sprejele tudi druge stranke.

Odločitev Prefektore namreč onemogoča delovanje javne zdravstvene službe v zelo težkem trenutku, ko naj bi se pričela prenova bolnišnice v Gorici, dokončala gradnja bolnišnice v Tržiču ter uredili zdravstveni okrožji v Krminu in Gradežu.

Natečaj fotografije in diapozitivov v Novi Gorici Uveljavitev zamejskih ljubitelskih fotografov

V petek so v solkanski osnovni šoli, kasneje pa v Kulturnem domu v Novi Gorici, podelili nagrade in priznanja za letošnji 29. republiško razstavo fotografije, 16. republiško razstavo diapozitivov in natečaj Dia Primorska 90. Na natečaj, ki ga je razpisala Foto kino zveza Slovenije v sodelovanju s Kulturno skupnostjo Nova Gorica in novogoriškim Foto-kino klubom, se je odzvalo kar lepo število fotoamaterjev, ki so s svojimi deli dokazali veliko mero ustvarjalnosti. Tudi fotoamaterji iz zamejstva so bili deležni laskavega uspeha, saj so osvojili eno prvo, dve drugi in eno tretje mesto.

V solkanski osnovni šoli je v imenu prirediteljev spregovoril predsednik Foto-kino zveze Slovenije Dragotin - Tine Arko, ki je označil letošnji fotografski natečaj kot vreden naslednik 150-letnice fotografiranja. Žirija, ki so jo sestavljali mojstra fotografije Milenko Pegan in Rafael Podobnik ter kandidat za mojstra fotografije Adi Fink, je za 29. republiško razstavo fotografije podelila prvo nagrado za kolekcijo Janku Prelovcu (Nova Gorica), za fotografijo pa Boštjanu Gunčarju (IME Kranj). Drugo mesto sta osvojila za kolekcijo Bogo Čerin (Maribor) in za fotografijo Marjan Bažato (Nova Gorica), tretje pa za kolekcijo Jaka Bregar in za fotografijo Edo Maru-

šič (oba Delo Ljubljana). Sledil je krajši prikaz diapozitivov Marjana Bažata o pustolovščini po Nepalju.

Kasneje so v Kulturnem domu v Novi Gorici prikazali najboljše diapozitive. V tekmovalstvu za 16. republiško razstavo diapozitivov sta lovoriko najboljšega osvojila za kolekcijo Marjan Bažato (Nova Gorica) in za diapozitiv Rado Zajc (Mavrica Radomlje), drugo mesto je pripadalo za kolekcijo Janiju Novaku (A. Prešeren Jesenice) in Goranu Blagajacu (Maribor), tretje pa za kolekcijo Janezu Kosmaču (Mavrica Radomlje) in Zdenku Vogriču (Skupina 75 Sovodnje). Pohvale za selekcijo je bil deležen tudi Silvan Pittoli (Skupina 75 Sovodnje).

Natečaj Dia Primorska pa je bil za naše fotografe še posebno uspešen. Prvo mesto si delita za kolekcijo Mojmir Marraž iz Nove Gorice, za diapozitiv pa Silvan Pittoli iz Števerjana. Drugo mesto sta si priborila za kolekcijo Mauro Tomšič iz Sovodenj, za diapozitiv pa Zdenko Vogrič iz Gorice. Tretje mesto je šlo Marjanu Bažatu iz Nove Gorice in Jožetu Miklavčiču s Cerknega. Pohvalo za kolekcijo je prejel tudi Vilko Fajt iz Sovodenj, za diapozitiv pa Hijacint Jussa iz Števerjana.

Razstava slik v solkanski osnovni šoli bo na ogled od 22. junija.

Včeraj tovariško srečanje v Doberdobi

Desetletnica pobratenja z Zvezo borcev z Bleda

Včeraj so se v Doberdobi predstavniki sekcij VZPI-ANPI iz Dolà, Jamelj, Doberdoba in Vrha srečali s številno skupino članov zveze borcev z Bleda. Srečanje se je odvijalo v posebnem prijateljskem vzdušju, saj prav letos teče 10-letnica pobratenja med omenjeno zvezo in sekcijami VZPI-ANPI na območju Doberdoba. Goste so v Doberdobi pričakali ob zvokih godbe na pihala iz Straže pri Novem mestu. Poleg borcev z Bleda, so se tovariškega srečanja udeležili tudi predstavniki borčevskih organizacij iz Prvačine, Sel na Krasu in nekaterih drugih krajev. V imenu gostiteljev je spregovoril Karlo Ferletič starejši, ki je prikazal sedanjo doberdobsko podobo, od kulturnega do športnega področja. Za njim je udeležence srečanja nagovoril doberdobski župan dr. Mario Lavrenčič, ki je naglasil pomen že ustaljenih in plodnih stikov med zvezo borcev z Bleda in občinsko upravo. Dobrodošlico je v imenu pokrajinskega odbora VZPI-ANPI izrekel sen. Silvano Bacicchi.

Na sliki (foto Čubej): veselo omizje med srečanjem v Doberdobi.

Danes v Selcah šolska prireditev učencev v Laškem

Danes ob 10. uri bo v Selcah zaključna šolska prireditev malčkov in učencev, ki obiskujejo slovenski otroški vrtec in slovensko osnovno šolo v Romljanu. Srečanje vsako leto prireja Slovenska komisija pri Javnem večnamenskem kulturnem središču v Ronkah v sodelovanju z vzgojitelji. Poleg staršev so na srečanje vabljeni vsi Slovenci v Laškem. Spored bo deloma okrnjen, saj ne bo na povedanega nastopa kotalkarjev, pač pa bodo nastopili domači malčki in učenci. Prireditev bo na kotalkališču v Selcah.

V soboto bodo na gradu odprli muzejsko zbirko o svetovni vojni

Na gradu, v prenovljeni palači Dornberg-Tasso bodo v soboto, 16. t. m., odprli vojnogodovinski muzej. Zbirke so uredili v enajstih razstavnih dvoranah, ki so jih pridobili v kletnih prostorih stare palače. Razstavljeno bo restavrirano orožje in druge muzealije, ki so bile že na ogled v palači Attems, ki pa jih je poškodovala poplava, leta 1983. Novost, oziroma obogatitev muzejskih zbirk predstavlja donacija nečaka Armanda Diaza, ki je muzeju daroval precej dragocenih dokumentov iz zapuščine znanega vojskovodje. No-

V Tržiču razstava grafikov FJK, Koroške in Slovenije

V galeriji "Alle antiche mura" v Tržiču so včeraj odprli razstavo mittelevropske grafike. Na skupinski razstavi, ki jo je priredilo združenje Endas iz Tržiča v sodelovanju s tržičkim občinskim odborništvom za kulturo in goriško galerijo "Spazio 2" ter s pokroviteljstvom Evropeistične akademije Furlanije-Juljske krajine in Goriške pokrajine, sodeluje devet grafičnih ustvarjalcev iz naše dežel, Slovenije in Koroške.

Ob odprtju razstave so spregovorili tržički občinski odbornik za kulturo Paolo Demarin in predsednik združenja Endas dr. Gianleonardo Lorenzini. Slednji je poudaril, da razstava sovpada v političnem in kulturnem pogledu z zelo burnim obdobjem v Evropi, ki ga označujejo hitri premiki, odpiranje in medsebojno zblíževanje. Pomembno vlogo igrajo pri tem intelektualci in tudi umetniki, saj prav likovna umetnost kot sredstvo "vesoljnega izražanja" omogoča razvoj dialoga.

Na razstavi sodelujejo Bogdan Borčić iz Ljubljane, Štefan Galič iz Lendave, Karl Brandstätter in Josef Ticki s Koroške, Grazia Aiello iz Štarancana, Mirella Schott Sbisà, Aldo Bressanutti in Franco Degrassi iz Trsta, Dario Delpin iz Romansa.

Grafike bodo v tržički galeriji "Alle antiche mura" v Ul. Rosselli na ogled od 21. junija vsak dan od 10.30 do 12.30 in od 17. do 20. ure. Kasneje nameravajo predstaviti razstavo tudi v drugih italijanskih mestih in v tujini. Pri tem lahko tudi napovemo, da bo

predvidoma prihodnjo jesen razstava na ogled v Kulturnem domu v Gorici, kjer naj bi jo obogatili s sodelovanjem še nekaterih drugih umetnikov.

razna obvestila

Tečaj telesne zaznave in govornice bo v Kulturnem domu 29. in 30. junija ter 1. julija t. l. Podrobnejši podatki na tel. 30835.

Sindikar slovenske šole obvešča, da bo od 19. do 25. avgusta seminar slovenskega jezika in kulture na Brdu pri Kranju. Za Gorico je rezerviranih deset mest za učitelje in profesorje. Prijave do 20. junija pri odbornikih SSŠ.

Otroški pevski zbor v Štandrežu obvešča, da bo zaključni nastop v tej sezoni jutri, 11. t. m., ob 20. uri v domu Andreja Budala. Poleg mladih pevcev bodo sodelovali tudi gojenci šole Glasbene matice.

Slovenski center za glasbeno vzgojo
EMIL KOMEL V GORICI

Glasbeni poklon gojencev
ob zaključku šolskega leta

Katoliški dom - Gorica
v torek, 12. t. m., ob 20.30

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 3. do 9. junija:

RODILI SO SE: Nikita Franzot, Mauro Gualdi, Andrea Venica, Elisa Sivilotto, Paul Pontel, Andrea Ingallati.

UMRLI SO: 87-letni upokojenec Jožef Rožič, 90-letni upokojenec Francesco Sanfilippo, 80-letni upokojenec Celindo Colonnello, 78-letna gospodinja Teresa Marega, por. Medeot, 81-letni upokojenec Enrico De Feo, 82-letna gospodinja Cristina Gregori, vd. Sturman, 56-letni Luciano Russian, 75-letna upokojenka Teresa Dall'Asta, vd. Balbinot, 66-letni upokojenec Armando Valentinuzzi, 80-letni upokojenec Stanislav Remec, 83-letna upokojenka Berta Stibilj, 66-letni upokojenec Giovanni Cargnel, 78-letna upokojenka Albina Covra, 50-letni špediter Giovanni Treu, 88-letna upokojenka Ljovka Klanjšček, 86-letna upokojenka Maria Calligaris, 46-letna prodajalka Silvia Medeot, por. Lovisini.

OKLIC: podčastnik karabinerjev Giuseppe Ravot Licheri in uslužbenka Lorela Corraducci, lekarnar Umberto Confortini in biologinja Flavia Cazzola, finančni stražnik Pietro Cervadoro in profesorica Rosa Castriotta, uslužbenec Alessandro Capano in trgovka Michela Mrak, finančni stražnik in uslužbenka Olimpia Giusto, zidar Alojz Tomsič in uslužbenka Sonja Logar, industrijski izvedenec Umberto Bittesnich in uslužbenka Oriana Barbieri, delavec Lionello Bressan in uslužbenka Daniela Padovan, radiotelegrafist Alessandro Kogoj in bolničarka Claudia Tanzariello.

POROKE: vulkanizer Marcello Mastrianni in uslužbenka Maurizia Ferelli, profesor Oskar Pavletič in profesorica Vanda Srebotnjak, delavec Giuseppe Greco in učiteljica Stanislava Bresciani, delavec Lorenzo Gomisecek in delavka Roberta Franco, policijski agent Paolo Primozic in Rossana Foleghni, zdravnik Giuseppe Ferro in uslužbenka Donatella Agati, mizar Sergio De Marco in uslužbenka Laura Carelli.

SLOVENSKO
PLANINSKO
DRUŠTVO
GORICA

priraja danes, 10. junija 1990

19. SREČANJE
ZAMEJSKIH PLANINCEV
na Vrhu (obč. Sovodnje ob Soči).

SPORED:

9.30 pohod,
13.00 uradni del srečanja,
14.30 družabnost.

Prireditve bo ob vsakem vremenu.

čestitke

Danes praznuje šestdeset let Savina Mucci iz Štandreža. Še na mnoga in zdrava leta ji kličejo Sara, Katja, Luca, Ksenija in Chiara.

kino

Gorica

CORSO Zaprt.

VERDI 16.00-22.00 »Affari sporchi«. Prep. ml. pod 18. letom.

VITTORIA 16.00-22.00 »Vanessa, i trans e lo stallone«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.

EXCELSIOR 15.30-22.00 »C'era un castello con 40 cani«.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 16.00-18.00-20.00 »Bogovi so padli na glavo II. del«.

SVOBODA (Sempeter) 18.00 »Draga pomnanjšal sem otroke«. Ob 20.00 »Srculence«.

DESKLE 18.00 in 20.00 »Policijska akademija 6. del«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Al Moro (dr. Alesani) - Trg De Amicis - tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

Alla Salute - Ul. C. Cosulich 117 - tel. 711315.

pogrebi

Jutri ob 9.30 Marija Kranjc, vd. Glessi iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče, ob 11. uri Giovanni Zei iz bolnišnice Janca od Boga v cerkev Pia X. in na glavno pokopališče.

† Sporočamo, da je za zmeraj odšla naša draga

Leonarda Knez
vd. Gratton

(NADA)

Pogreb bo jutri, 11. junija, z verskim obredom ob 11.30 v župni cerkvi v Nabržini. Pogrebni sprevod bo ob 11. uri iz mrliške veže bolnišnice v Tržiču.

Hčeri Walnea in Miranda z možema Liviom in Albinom, vnuki in drugi sorodniki

Tržič, Nabržina 10. junija 1990

POLETJE NON STOP NA MORJU

POSEBNI LETI OD JUNIJA DO OKTOBRA
NA GRŠKE OTOKE, TURŠKO OBALO
IN BALEARE.

ODHODI VSAK PONEDELJEK IN TOREK.

Aranžmaji polet/bivanje

MOSKVA/LENINGRAD/KIJEV
MOSKVA/LENINGRAD
MOSKVA/LENINGRAD in SIBIRIJA

od 20. do 27. julija
od 27. julija do 3. avgusta
od 10. do 23. avgusta

1.490.000 lir
1.450.000 lir
2.370.000 lir

NO STOP VIAGGI
Turistična agencija

TRŽIČ
Ul. Matteotti 2
Tel. (0481) 791096
Fax (0481) 798029
Tlx 460202 nostop

VIDEM

Largo delle Grazie
Tel. (0432) 502005
Fax (0432) 504684

KAVARNA SLAŠČIČARNA

Il Fornaio

Claudio Cozzutti - Elena Devetak

Obveščamo cenjene stranke, da bomo do septembra meseca ob nedeljah zaprti.

Povezovalna vloga obnovljenega Mladja

Stvari se premikajo. Ne zaradi političnih kolezij in kolesc, ampak zaradi volje nekaterih intelektualcev in pisateljev, da ustvarijo nekaj vrednega, trajnega, povezovalnega. In glej, čudo! To naj bi se zgodilo prav v zamejstvu, ki večkrat tipa v labirintih strahov, nedoločnosti in nenačelnosti. Še več: zgodilo naj bi se (in se je) v »dveh zamejstvih« in še v »matici« povrh. Skratka, črta od Celovca do Trsta, črta, ki naj bi oplazila tudi Ljubljano. To nit so potegnili znana koroška revija Mladje, njen uredniški odbor s pesnico Majo Haderlap na čelu in nekateri tržaški in ljubljanski kolegi.

Tako je namreč: v petek so v celovškem Domu umetnosti (po presledku dveh let) predstavili novo številko (68.) Mladja, ki že napoveduje in uresničuje novo vsebinsko smer. V zvezku so namreč, ob koroških pisateljih in esejistih, enakovredno zastopani tudi naši ustvarjalci (Marko Kravos, Marko Sosič, Barbara Gruden in Ivanka

Hergold), v naslednji številki pa bo šlo sploh za »tržaško Mladje«. Da bo to eden izmed vrednih poskusov zedinjenja slovenskega kulturnega prostora, je tako rekoč na dlani in dodatno potrdilo temu je bil popoldanski občni zbor v Bilčovsu, na katerem so ustanovili Društvo Mladje (prva predsednica je Maja Haderlap). V njem so člani s Koroške, FJK in Slovenije, vloga društva pa bo predvsem izdajanje revije Mladje, prirejanje raznih večerov, uveljavljanje literature, itd. Sklenili so tudi, da bodo v uredniškem odboru revije enakopravno zastopane vse tri regije, tako da bo Mladje resnično povezovalni člen slovenskega narodnostnega prostora, seveda s svojo idejnostjo, avtonomnimi smernicami in zasnovo. Da se vendarle »zamrznjeni« zamejci odmrzujemo?

Ob tem naj še dodamo, da bosta promociji novega Mladja tudi v torek v Trstu (dvorana za tisk na županstvu ob 11.30) in v četrtek v Ljubljani. (mč)

V sredo nastop APZ Tone Tomšič Vrhunsko petje

V sredo bo ob 20.30 v evangeličansko luteranski cerkvi izjemen zborovski koncert, ki ga prirejata ZSKD in Ars nova. Nastopil bo namreč APZ Tone Tomšič, ki ga vodi dirigent Jože Fürst. Zbor sodi v sam vrh slovenskega zborovskega petja, njegovo kakovost potrjujejo številne nagrade in priznanja, ki jih je prejel v domovini in na tujem, razvil je pestro koncertno dejavnost, ki jo v programskem pogledu še posebej bogatijo številne prve izvedbe slovenskih skladb. Skratka, priložnost za sladokusce!

Vrsta pobud primorskih književnikov

V petek, 1. junija, je bila v Sežani seja Izvršnega odbora Združenja književnikov Primorske. Seje so se udeležili: Vida Mokrin-Pauer, Zora Tavčar, Jožek Štucin, Ines Cergol-Bavčar, Vera Pejovič, Stojan Ržek, Bruna Pertot, Edelman Jurinčič, France Tomšič, Ivko Spetič, Marjan Tomšič, Aleksij Pregarc in Boris Pangerc.

Odborniki so se dogovarjali o zadnjih podrobnostih v zvezi s pripravami na 4. Premsko srečanja, ki bodo 24. junija v gradu na Premu.

Nadalje so odborniki sprejeli vabilo Založbe Lipa na skupne pogovore o možnostih rešitve založbe iz sedanjih zagat. ZKP bodo zastopali: Edelman Jurinčič, Marjan Tomšič in Boris Pangerc.

Odbor je tudi z razumevanjem sprejel na znanje dopis časnikarja Saše Rudolfa, v katerem naznanja novo knjigo s športno-potopisno tematiko pomembnih športnih dogodkov v svetovnem merilu. Odbor se bo zavzel, da bi Rudolfovo delo dobilo primerne založnike.

O pripravi na literarni večer ob počastitvi 100-letnice Bevkovega rojstva je poročala Vida Mokrin. Literarni večer bo 7. septembra v Novi Gorici v okrogli dvorani hotela Argonavti. Nastopilo bo 25 avtorjev s celotne Primorske. Za izbor avtorjev so zadolženi Vida Mokrin, Aleksij Pregarc in Jožek Štucin.

Stojan Ržek je na seji predložil osnutek žiga ZKP. Odbor je osnutek ugodno ocenil in ga bo, potem ko bodo opravljeni manjši popravki, potrdil.

Edelman Jurinčič je spregovoril o literarni šoli, ki jo želi Klub Istra prirediti letos julija v Ankaranu. Literarna šola bo namenjena otrokom osnovnih šol (od 1. do 8. razreda, torej tudi našim tukajšnjim nižješolcem). Združenje pobudo pozdravlja in bo po svojih močeh nudilo pomoč.

Aleksij Pregarc je odboru naznanil, da bo 30. junija v Povirju odprte dvorane za kulturne namene in bo organiziral večer poezije na temo Pesem Krasa.

Na seji je odbor še sprejel pristop treh novih članov Združenja književnikov Primorske. To so Vera Pejovič, Bruna Pertot in Peter Semolič.

(ris)

Zadnja operna premiera v tržaškem gledališču Verdi

Ljubavni napoj Gaetana Donizettija

Zadnja na repertoarju 1989/90 gledališča Verdi, buffo opera »Ljubavni napoj« Gaetana Donizettija, se je kljub zapletom s stavkami orkestralnega najprej in nato še tehničnega odrskega osebja gledališča, le iztekla, pa čeprav scensko okrnjena.

Sicer ne bistvena, pa je scena v buffo operi važna sestavina in njena statičnost in nedodelanost od začetka do konca se je predstavi do neke mere tudi poznala kar zadeva njen dekor, malo ali skoraj nič pa ni zaradi tega izgubila v glasbenem oziru. Zaslugo za to je treba pripisati dobro razpoloženemu orkestru, ki ga je izkušeni mojster taktirke (nekdanji stalni dirigent Verdievega orkestra) Gianfranco Masini vodil s pravišjo mero briljantnosti in lahkotne spevnosti, v enaki meri pa tudi zboru pod vodstvom Ine Meisters, pa seveda vokalnim solistom, ki so sestavljali glasovno in pojavno dobro ubran kolektiv.

Med njimi je, v Trstu močno priljubljena, sopranistka Daniela Mazzucato v vlogi živahne pa tudi

kapricaste in bogate Adine, samo še potrdila poleg svoje priklupnosti in igralske briljantnosti, tudi pomembne vokalne lastnosti, ki prihajajo do polne veljave še zlasti v buffo operah, kot tudi v operetah, po katerih smo jo pri nas najprej spoznali. Ob njej je prijetno presenetil doslej vsaj pri nas bolj malo poznani tenorist Marcello Giordani, z lahkotnim izpevanjem, ki je prišlo posebno lepo do veljave v cavinah in duetih, za katere je, in seveda toliko bolj za slovito Una furtiva lacrima, požel dolgotrajne aplavze. Njegov Nemorino je bil ob lepi pojavnosti glasovno ubran v vseh registrih, svež, pastozen in pravišnje melodičen tudi v višinah.

V obeh basovskih vlogah je imenitno igralsko in pevsko figuro ustvaril Giancarlo Tosi v vlogi potujočega zdravnika Dulcamare, čeprav je bila zaradi scenskih okrnitev prav ta vloga morda še najbolj prizadeta. Neglede na to pa je bil njegov Dulcamara pevsko naravnost imeniten v komično grotes-

knem vokalnem oblikovanju. Ob njem je bil v vlogi mladega narednika vaškega garnizona basist Arino Santos sicer manj briljanten, a glasovno dopadljiv.

V manjših vlogah je bila sopranistka Stefania Donzelli prikupna Giannetta, Giuseppe Principini pa v vlogi zamorca odlični mimik.

Kljub vsem nevšečnostim, ki so spremljale postavitev in izvedbo dela, je ta Donizettijeva umetniška tudi v Trstu še enkrat potrdila, da sodi v vrh buffoopernih del ne samo v italijanskem, pač v svetovnem repertoarju.

Režija sedanje tržaške postavitve je bila v rokah Maria Tullia Giordane, ki pa je neizbežno nosila pečat okoliščin. Operna sezona tržaškega gledališča Verdi se je tako končala, postregla je z nekaterimi vrednimi in drugimi manj uravnoteženimi stvaritvami, ob vsem pa lahko seveda smemo reči, da je nudila vpogled v svetovno operno zakladnico.

JOŽE KOREN

Pogovor z A. Kalcem - zapisovalcem Žerjalove knjige »Spomini in razlage«

Naša zgodovina skozi optiko poslušanja in zapisovanja

Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v Trstu je poznan v našem okolju še vedno predvsem kot dokumentacijski in arhivski center, kjer se zgodovinsko gradivo zbira, ureja in nato še posreduje uporabnikom. Manj znana in priznana je vloga, ki jo Odsek vse bolj razvija in sicer samostojna raziskovalna dejavnost. Dejansko je Odsek danes še pomembna raziskovalna enota v naši skupnosti, o čemer pričajo vse številnejše publikacije. Zadnja po vrstnem redu je knjiga Spomini in razlage, s katero je naš rojak Drago Žerjal podal svoje pričevanje v protifašističnem boju primorske mladine med vojnama. Knjigo je pred dnevi izdala ZTT, Odsek za zgodovino pa je njen soizdajatelj.

Pod naslovom in pod skromnim pripisom »poslušal in zapisal« je na notranjih straneh še ime Aleksej Kalc. To je naš zgodovinar mlajše generacije, uslužbenec Odseka za zgodovino, ki se vse bolj uveljavlja s svojim strokovnim delom. O knjigi bo še govora, ob njeni predstavitvi pa ne bo odveč, če o njej spregovori tudi Kalc.

Zakaj si se lotil tega dela, kako je sploh prišlo do izida te knjige?

Že pred časom je Drago Žerjal prišel na Odsek in izrazil željo po objavi svojih spominov. Čim bolj smo poslušali njegovo pripoved, tem bolj smo na Odseku prihajali do prepričanja, da spada med ostala, že objavljena pričevanja. Naloga me je pritegnila in lotil sem se dela, ki je bilo kar dolgo in zahtevno. Potrebni so bili veliko srečanj in pogovorov, da sva z Dragom Žerjalom iz klobčiča spominov razvila »rdečo nit« dogajanja.

Snov ti ni bila povsem nova, dotaknil si se je že v svoji diplomski nalogi.

Moje predznanje je bilo le relativno. V svoji diplomski nalogi sem obravnaval politično delo našega rojaka Ivana Marije Čoka, predvsem v času druge svetovne vojne. V njej sem torej uporabil le nekaj elementov iz dobe, ki jo obravnava Žerjal. Sicer mislim, da je globokih poznavalcev tega obdobja še zelo malo.

Tvoja vloga gotovo ni bila le »poslušanje in zapisovanje«, ampak verjetno precej več. Kdor ima le nekaj izkušenj na zgodovinopisnem področju ve, koliko znanja in truda je potrebnih, da se razprede tista rdeča nit, ki si jo prej omenil.

Pri oblikovanju te pripovedi sem se držal načel »ustne zgodovine«. To je zgodovinopisna smer, ki izhaja iz stališča, da zgodovina ni le politična zgodovina, torej zaporedje političnih dogodkov ali dejanj političnih osebnosti, ampak da je izraz celotnih človeških življenj in tudi politika izhaja iz celotnega življenja udeležencev. Ta smer se vse bolj uveljavlja, kar pomeni, da viri za zgodovino niso več le dokumenti ter uradne izjave politikov in oblasti, ampak tudi spomini in pričevanja »navadnih« ljudi.

Zgodovinarjeva vloga pri takem pristopu ni več oblikovanje lastnih ocen na podlagi številnih pričevanj, ampak predvsem čim bolj verodostojni »prenos« udeležencevega pričevanja. To nikakor ni lahka naloga, kot bi se morda zdelo na prvi pogled, kajti pričevalec navadno govori nekaj desetletij po dogajanju, ko je nanj gotovo že vplivala vrsta poznejših spoznanj in informacij. Sam zapisovalec pa ne more že v

naprej poznati, v isti meri kot pripovedovalec, tistih razmer in vzdušja, v katerih so se dogodki odvijali.

Po tej razlagi je razumljiva tudi tvoja odločitev, da knjige ne opremiš z opombami.

Svoje vloge nisem pojmoval kot zgodovinar, ki posega v pripoved in jo razlaga, ampak le kot človek z določenim zgodovinskim znanjem, ki to znanje uporablja, da avtorjeva pripoved steče čim bolj tekoče in smiselno. Vsak moj dodatek, tudi opombe, bi posegale v pripoved in ji dajale nek nov, drugačen prizvok.

Žerjalova knjiga je zadnja v vrsti raznih pričevanj o medvojnem obdobju. Kaj dodaja novega dosedanjemu poznavanju tistega časa?

Pomemben doprinos te knjige bo vsekakor ta, da osvetli diferenciacijo, ki je obstajala znotraj posameznih komponent ilegalnega medvojnega gibanja. Kaže, da gibanje le ni bilo tako enotno kot se je to dolgo prikazovalo. Iz Žerjalove pripovedi jasno izhajajo razdalje in razhajanja med pojmovanjem antifašističnega odpora, ki so ga imeli pripadniki mladinskih društev, poznejši pripadniki Borbe, goriški Tigrovc, Orjunaši, Edinjaši in pozneje še emigranti.

Obstajajo še velike vrzeli v zgodovini tega obdobja?

Celotno zgodovinsko podoba tistega časa je danes še težko sestaviti. Precej bistvenih pričevalcev je že umrlo in mnogi od tistih, ki so nam zastopili svoje spomine in pričevanja, nam niso povedali vsega kar so vedeli.

Pričevalce, razumljivo, govori o organizacijah in dogodkih, v katerih je sam sodeloval, torej predvsem o organizaciji Borba, a

tudi o njej knjiga ne odgovori na nekatera pomembna vprašanja, kot sta na primer, njen prehod iz nenasilnih v nasilne akcije ter njeno poznejše sodelovanje s KPI.

V vsakem ilegalnem gibanju obstaja verjetno neka logika razvoja, ki izhaja iz spoznanj, ki se nabirajo v času. Tajna organizacija je nastala najprej na podlagi spoznanja, da Slovenci nismo imeli več možnosti za politični boj, zato je bila izbrana pot prvih »opozorilnih« atentatov, ki naj bi večini in manjšini sporočali, da Slovenci še vedno obstajajo in da mislijo kljubovati. Pozneje se je ta strategija radikalizirala, a nihče ne govori veliko o tem prehodu. Drago Žerjal poudarja pragmatično prilagajanje borbinega programa novim razmeram.

Glede vloge KPI in njene prisotnosti v knjigi moramo upoštevati, da v času, ko je Drago Žerjal deloval v Borbi, KPI ni še pripisovala narodnemu vprašanju istega pomena kot pozneje in z Borbo so zato sodelovali le njeni posamezni pripadniki, ki so mislili drugače.

Na koncu se vprašanje o tvoji načrtih na zgodovinskem področju, kaj pripravljáš novega?

»Trenutno je v tisku, po dolgem odlašanju in zavlačevanju, prvi zvezek Krajevnega leksikona za tržaško pokrajino, v katerega sem vložil precej časa in energij. Poleg tega, da redno sodelujem pri raziskovalnih pobudah Odseka za zgodovino, se trenutno, v sodelovanju z drugimi kolegi, ukvarjam predvsem z raziskovanjem izseljenstva, točneje, z vlogo Trsta v mednarodnem prekoceanem izseljevanju v desetletju pred prvo svetovno vojno.«

Pogovor zapisal PAVEL STRAJN

FARCO
FINE CHEMICALS

s. r. l.

KEMIJA
FARMACEVTIKA

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
Tel. (040) 365424
Telef. 461012
Telefax: (040) 363918

Filijala GORICA:
Ul. Trieste 160 - Tel. (0481) 20769

Kristall Sirca

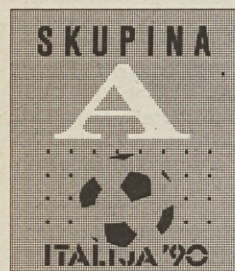
TRST - Stara Istrska cesta 2 - Tel. (040) 820762 (pri nog. stadionu)

IZ MODERNE PROIZVODNJE VAM
JE NA RAZPOLAGO ŠIROKA IZBIRA
SVETIL ZA VSE BIVALNE PROSTORE.

Dinamičnost, vestnost in delavnost so
kvalitete trgovine Kristall Sirca

POROČNI SEZNAMI

14. SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU

»Azzurri« proti severnim sosedom prikazali doslej najatraktivnejšo igro na tem SP

Schillaci zadel po vrsti priložnosti

ITALIJA - AVSTRIJA 1:0 (0:0)

STRELEC: v 77. minuti Schillaci.
ITALIJA: Zenga, Bergomi, Maldini, Baresi, Ferri, Ancelotti (v 46' De Agostini), Donadoni, De Napoli, Vialli, Giannini, Carnevale (v 75' Schillaci).
AVSTRIJA: Lindenberger, Russ, Pecl, Streiter, Aigner, Schoettel, Artner (v 61' Szak), Linzmaier (v 76' Hortnagl), Polster, Herzog, Ogris.
SODNIK: Wright (Brazilija). **GLEDALCEV:** 72.000 (inkaso 4.308.000 lir).
RUMENI KARTON: Herzog.

RIM — Tekla je 77. minuta, ko je Vialli zelo lepo zaigral na desni strani, preigral branilca in skoraj s črte, ki omejuje igrišče, povsem vabljivo podal v sredino. Visoki Streiter očitno ni pričakoval, da bo za njim skoraj 30 cm nižji Schillaci z glavo neubranljivo poslal žogo v mrežo.

Azeglio Vicini

Juventusov napadalec, ki je dve minuti prej zamenjal Carnevaleja, je s svojim zadetkom zagotovil Italiji povsem zaslužen zmago. Avstrijska vrsta, ki je napovedala dokaj agresivno igro, ni bila dovolj »azzurrova«, ki so v Baresiju, Gianniniju in Donadoniju imeli svoje najboljše predstavnike.

Že po 4 minutah je Italija zapravila svojo prvo priložnost, ko je avstrijski vratar odlično posegel po Carnevalejevem strelu. Premoč domačih je rasla in z njo tudi priložnosti za zadetek. V 16. minuti je Vialli odlično izkoristil nesporazum obrambe, škoda, da je bil njegov strel netočen. Le nekaj minut kasneje pa je prišlo do hitre kombinirane akcije »azzurrov«: kljub izredno močnemu udarcu Ancelottija (120 km na uro) se je ponovno proslavil vratar Lindenberger.

V drugem polčasu je ritem igre ostal na istem nivoju in napadi Italije so si sledili kot na tekočem traku. Po nedosojeni enajstmetrovki je končno prišel Schillaci za zadetek, ki bo za silicijskega »picciotta« skoraj gotovo pomenil mesto v začetni postavi na prihodnjem srečanju proti ZDA.

Omenili smo že, da je bil Giannini med najboljšimi na igrišču. Tudi to je nekako v nasprotju z dosedanjimi polemikami, saj je veliko »strokovnjakov« izjavljalo, da si igralec Rome ne zasluži mesta v reprezentanci.

V avstrijski izbrani vrsti je že v začetku nekoliko začudila izbira trener-

ja Hickersbergerja, ki je mesto na levem krilu dodelil Ogrisu in ne Rodaxu, ki je bil prikazan kot strah in trepet vseh vratarjev.

Ne Ogris in še manj slavljani Polster pa nista uspela ustvariti nevarnih priložnosti pred vrati Zenge, ki je ostal skoraj nezaposlen. Jasno, da za to imajo zasluge vsi italijanski branilci, ki niso zastoj ocenjeni kot najboljši na svetu. Res pa je, da je avstrijska reprezentanca precej razočarala, še

posebno potem ko se je pozitivno izkazala na prijateljskih srečanjih proti Španiji in Nizozemski.

Najavljena napadalna taktika, ki naj bi bila glavna karta Hickersbergerjevih varovancev, se ni izkazala kot zmagovita. Ravno obratno, na srečanju proti Italiji so Avstrijci zaigrali dokaj ohlapno in ustvarili izredno malo priložnosti za svojo dvojico napadalcev.

Na sliki (AP) akcija s srečanja med Italijo in Avstrijo.

Odisejada TV gledalca

S tekmami drugega dne je svetovno nogometno prvenstvo polno zaživelo in takoj »povozilo« vsa ostala dogajanja dneva.

Začelo se je res slabo. Tako Raitre kot Telemontecarlo sta meni nič tebi nič prekinila prenos z ženskega teniškega finala na Roland Garrosu med Zahodno Nemko Steffi Grafov in Jugoslovanko Moniko Selešev. Mala Monika je bila na tem, da postane najmlajša zmagovalka v dosednji zgodovini znamenitega pariškega turnirja, TV gledalci pa smo morali namesto njenega slavlja požreti običajno dozo reklamnih spotov (to je baje - kljub plačevanju TV naročnine - neizogibno) in dobrih deset minut običajnih, dolgočasnih ceremonij pred pričetkom - za usodo prvenstva - odločilne (?) tekme med Kolumbijo in Arabskimi emirati. Še mnogo bolj dolgočasna je bila nato sama tekma.

Bolj so se baje zabavali tisti, ki so popoldne gledali dvoboj med Sovjeti in Romuni. Pravijo, da je politične spremembe v Romuniji dejansko omogočil Gorbačov. Kaže vsekakor, da tega ni romunskim nogometašem nihče dopovedal, saj niso pokazali nobene hvaležnosti.

Sodniki so po zaslugi Urugvajca Cardellina spet v ospredju pozornosti. Tekmujejo med sabo, kdo bo slabši. Vautrot si je izmislil izključitev, Cardellino pa enajstmetrovko. Zmagal bo verjetno tisti, ki si bo izmislil gol.

»Cast« drugega dne na mundialu je zvečer rešila Italija. Proti Avstriji je igrala resnično zelo dobro, enkratno pa je bilo tudi ozračje na obnovljenem Olimpiku. Odločilni zadetek je dosegel južnjak Schillaci. Za pristaše Lege lombeardi je bil to - po zmagi črnih Kameruncev - nov hud udarec v samih dveh dneh tekmovanja. Če se bodo stvari tako razvijale naprej, jim pred koncem mundiala grozi razpust.

Verjetno bi se odpravili spat potolaženi, če nas ne bi daljinski upravljač zavedel. Pritisnili smo na številko tri in žal naleteli na Alda Biscardijsa in njegove tragične goste...

Prvenstvo je še dolgo, težko bo preživeti. (A. Koren)

»Povsem zaslužena zmaga«

RIM — Mnenja vseh nogometašev, trenerjev in nogometnih izvedencev, pa tudi eminentnih osebnosti na tribinah Olimpica o sinočnji tekmi so si bila domala podobna: zmaga Italije je bila zaslužena, lahko bi bila še izdatnejša, »azzurri« pa so jo dosegli v sugestivnem vzdušju burno navdušenega prenovljenega rimskega stadiona.

Italijanski trener Azeglio Vicini je bil seveda zelo vesel uspeha: »Naša zmaga je bila povsem zaslužena. Dokazali smo, da smo v dobri kondiciji. Srečali smo se s trdim, odločnim nasprotnikom, ki je bil zelo dobro razporejen na igrišču, prav zato je bila tekma zelo težka. Ancelottija sem zamenjal, ker je bil lažje poškodovan. Na njegovo mesto sem poslal De Agostinija, ki ni le branilec, pač pa je že igral v vezni vrsti. Schillacija sem poslal na teren, ker je bil Carnevale preutrujen, dejstvo, da je prav on dosegel gol, pa je zgolj srečno naključje.«

Avstrijski trener Josef Hickersberger je bil nekoliko potrtn: »Upali smo že v ugoden rezultat, a smo izgubili. Nis-

mo igrali za neodločen izid, ker sem hotel vključiti v ekipo napadalca Rodaxa, a poškodba Linzmaierja mi je vsilila drugočasno zamenjavo.

»Moj gol ni nikakršen čudež,« je presrečno povedal golgeter Salvatore Schillaci. »Vialli je poslal zelo lep predložek z desne, znašel sem se med dvema avstrijskima stebrom, skočil sem in zadel z glavo. Zaslugo za gol pa ima v prvi vrsti Vialli in z njim vsa ekipa.«

Giuseppe Giannini, eden najboljših »azzurrov«, je poudaril, da »smo bili zelo koncentrirani in smo zelo prepričano navalili na nasprotnika. V ekipi vlada sedaj tisto navdušenje, ki je bilo značilno za reprezentanco under 21 izpred nekaj let.«

Češkoslovaški trener Jožef Vengloš si je ogledal tekmo po TV v generalnem štabu reprezentance ČSFR v Montecatini. Povedal je: »Tekma je bila prelepa. Italija ni le favorit naše A skupine, temveč prvi favorit za osvojitev naslova svetovnega prvaka. Njena igra je bila vrhunska, dobra v vseh predelih igrišča.«

Danes proti Češkoslovaški (ob 17. uri v Firencah) ZDA so čakale 50 let

TIRRENIA — Nogometaši Češkoslovaške se počasi pripravljajo, kako bo danes popoldne. Presenečenj je bilo v uvodnih tekmah že nekaj in eno bi lahko pripravile tudi ZDA, ki bodo v Firencah po 50 letih ponovno poskusile srečo na svetovnem prvenstvu.

Živčnost, ki se postopoma loteva vseh akterjev svetovnega prvenstva, je načela tudi duševno svežino Američanov, ki nekako občutijo dolžnost, da tudi oni pripravijo presenečenje in premagajo Češkoslovaško.

Ključna osebnost v ameriški delegaciji je veteran s SP 1950 Walter Bahr. Bahr skuša vplivati pomirjujoče pri mladih in mednarodno neizkušenih

igralcih. Opazil je, da so člani ekipe ZDA že zaznali, kakšne so finančne možnosti za igralce, ki bi se na tem turnirju uveljavili. Posamezniki z veliko občutljivostjo za denar, kot so poprečni državljani ZDA, so v nekaj dneh bivanja v Italiji uvideli, da bi v Evropi tudi pri drugorazrednih klubih dobro zaslužili, medtem ko jih čaka v domovini nogometno zelo negotova bodočnost, kljub temu, da bodo prav tam gostili naslednje SP.

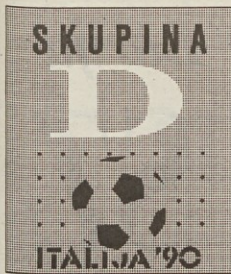
Američani, ki se med kvalifikacijami itak srečujejo s poprečnimi ekipami Srednje Amerike, bodo za naslednje SP oproščeni kvalifikacij, kar bo še omejilo njihovo nabiranje izkušenj.

Strah pred prenapeteži povzroča tudi nevšečnosti

Varnost je ena osrednjih skrbi na tem SP, zato so pregledi izredno strogi

(AP)

Drevi ob 21. uri v Milanu prvi nastop »modrih« Jugoslavija - ZRN

BOLOGNA — Jugoslovanski selektor Ivica Osim si je na stadionu Dall'Ara ogledal uvodno tekmo skupine D med Kolumbijo in Emirati. Svojim igralcem, ki so ga medtem čakali na priorišču današnje tekme z reprezentanco ZRN v Milanu, pa je zvečer prinesel veselo vest: »Kolumbijci tudi "v živo" niso bili boljši kot ste jih videli na TV.«

Jugoslovanski reprezentantje so pred parnim finalom jugoslovanske teniške igralke Monike Seleš z Grafovo svoji moštrici poslali spodbudno brzojavko, ob polčasu tekme Kolumbija-Emirati pa je prvi tenisač med modrimi nogometaši v milanskem hotelu Jolly Srečko Katanec skupaj s soigralci že vzkliknil v pozdrav jugoslovanski teniški zvezdnici.

Selektor Ivica Osim se je dolgo izmotaval, nato pa je o katastrofalno slabem nastopu svojih tekmecev na stadionu v Bologni dejal: »Če seštejemo vse, smo boljši. Če Kolumbijci igrajo tako kot znajo in mi tudi, potem bi morala na vsak način zmaga pripasti nam. Vem, da Kolumbijci zmorejo več, toda v njihovi igri sem le videl veliko slabosti, ki jih bomo skušali v našem drugem nastopu v četrtek izkoristiti.«

Jugoslovanskega selektorja je skrbel predvsem popoldanski termin tekme s Kolumbijo (ob 17. uri), ki naj bi bil zaradi vročine in sopenarje ugodnejši za naše tekmece, ki so takih razmer bolj vajeni. »Toda tako hudo le ne bo. Nisem videl, da bi bili Kolumbijci na tej tekmi posebno sveži. In malo so tekli. Upoštevam tudi to, da je na startu težko igrati, toda vse ima svoje meje,« je dejal Osim. To bi lahko pomenilo, da Jugoslovani, tudi če bi danes v Milanu izgubili z reprezentanco ZRN, po Osimovem mnenju ne bi smeli imeti nobenih problemov z napredovanjem v drugi krog. Toda v Milan je jugoslovanski selektor vendarle odpotoval še z enim pomembnim spo-

ročilom za igralce: »Nobenega podcenjevanja.« V tem je tudi največja nevarnost za jugoslovansko moštvo, kajti jugoslovanski igralci so tradicionalno nagnjeni prav k tej lastnosti. Sicer pa bodo gotovo zalegle tudi izkušnje Argentine in Sovjetske zveze na startu prvenstva.

Tudi zahodnonemški selektor Franz Beckenbauer si je ogledal tekmo v Bologni, dejal pa je takole: »Kolumbijci so igrali nekako tako kot bi bili na treningu, ekipa Emiratoev se je vsaj pošteno borila. Če bi dosegla gol, ki bi ga po najlepši priložnosti na tekmi lahko, bi bila možna tudi nova senzacija.« Še bolj kritičen pa je bil nekdanji zahodnonemški nogometni as Paul Breitner, ki je dejal: »Katastrofa, zame pa izguba časa. Mislim sem, da je svetovno prvenstvo resno tekmovanje, to pa je bila tekma, kot da bi igrali na travniku.« Kolumbijce je za slabo igro okrcal tudi Brazilc Carlos Alberto Pereira, ki vodi reprezentanco Emiratoev: »Kolumbijci s tako igro z Jugoslovani in Zahodnimi Nemci nimajo nobene možnosti. Slabi so, mi pa napredujemo, kot ste lahko videli.«

V jugoslovanskem taboru v Milanu ni bistvenih novosti. Na zadnjem treningu se je menda lažje poškodoval le Dragoljub Brnović. Edina izjema, ki ne bo razrešena vse do poslednjega trenutka, pa se nanaša na vprašanje, če bodo tekmo začeli Sušić, Brnović ali Prosinečki.

Verjetni postavi:
ZRN: Ilgner, Reuter, Brehme, Augenthaler, Buschwald, Berthold, Haessler, Bein, Völler, Mattheus, Klinsmann.

JUGOSLAVIJA: Ivković, Baljić, Spasić, Vulić, Hadžibegić, Katanec, Sušić, Savičević, Jozić, Stojković, Zlatko Vujović.

SODNIK: Mikkelsen (Danska), pomožna Listkiewicz (Pol.), in Mandi (NDR).

»Srečni« Srečko Katanec

Italijani poznajo samo srečno zgodbo o Feliceju-Srečku Katancu, toda to je samo finale: eden ključnih in najbolj koristnih igralcev novega evropskega nogometnega velikan Sampdorie in "motor" jugoslovanske nogometne reprezentance, ki naj bi na "mondiale" igral vidno in predvsem nepredvidljivo vlogo. Začetek kariere in zgodnje nadaljevanje pa sta napovedovala vse kaj drugega kot pot med zvezde.

Njegov oče Josip, doseljenec iz Medjimurja in proletarec iz metalurškega giganta Litostroja, je malega Srečka "programiral" za balinarja, toda balinanje je danes pri njem celo kot hobi globoko v senci tenisa. Njegova strast se je vnela na bližnjem železničarskem nogometnem igrišču Ljubljane. Kot suhljati "velikan" je seveda moral v obrambo, toda njegov trener Vladan Mladenović je v njem očitno videl velik potencial. Seveda ga je usmeril v zvezno vrsto, nabrč pa ni niti sanjal, da bo Srečko Katanec nekoč za nogomet še slovitše ime kot je bil Vladan Mladenović.

Mladinsko moštvo Ljubljane je ob koncu sedemdesetih let povzročalo hude težave celo slovitima kluboma Hajduku in Crveni zvezdi, Srečko pa je bil v njem — ne eden prav najboljših — med najboljšimi igralci. Prvo ime tega mladinskega kolektiva pa je bil veliki virtuoz Roman Benges, ki ga je že pri osemnajstih snubil Hajduk, a je pozneje utonil v pozabo na Olimpijini klopi in v tretjerazrednih italijanskih podeželskih klubih.

Takšno je bilo štartno izhodišče Katanca, ko se je selil iz Ljubljane k prvotigašu Olimpiji. Tedanji trener

Srečko Katanec

Olimpije Vukašin Višnjevac, ki je ljubljane, sposobne in vzdržljive (zlasti psihično) igralce, ne pa muhastih zvezdnikov, si je izbral četverico iz "železničarskega" tabora. Njegov trener Vladan Mladenović je postavil ultimatum: četverica plus Srečko Katanec ali "stop" za vse. Višnjevac je vzel vse. In ni mu bilo žal.

Tedanji Olimpijin trener je favoriziral pressing in igro izredno hitrega ritma, Srečko Katanec pa s 190 cm ter skromno hitrostjo in eksplozivnostjo ni bil idealen za njegov koncept. To je bilo moštvo z vrsto igralcev, ki so trkali na reprezentančna vrata: Amer-

šek, Elsner, Budinčević, Bošnjak, Voljč, Domađenik, Petrović... Za Srečka v njem dolgo ni bilo prostora, ali pač. Na gostovanjih je Višnjevac igral malo počasneje, Srečko Katanec je tako postal prvotigaški igralec za tekme v gosteh. Višnjevac je nato nasledil Nedeljko Gugolj, izkušeni trener, katerega specialnost je bila igra po italijanskih vzorcih. Igra ni bila ravno atraktivna, zato pa koristna, eden ključnih mož pa je postal Srečko Katanec.

Ivan Toplak ga je uvrstil v mlado reprezentanco, o njem se je vse več govorilo, a ne samo lepo. Mnogi strokovnjaki so še vedno menili, da je ta tipični antizvezdnik samo "konfekcijski" igralec, ki se je lahko delno uveljavil zaradi krize jugoslovanskega nogometa. Kljub dvomom v njegove sposobnosti pa je Srečko 12. novembra v Zagrebu debitiral v dresu reprezentance A v igri s Francozi. Ni bil slabši od soigralcev, nase pa je opozoril s sijajnim visokim skokom, s katerim je zasenčil slovitega francoskega libera Mariusa Tresorja, vendar je za las zgrešil priložnost za zmagoviti gol.

Ko je Olimpija leta 1984 izpadla, se je preselil k zagrebškemu Dinamu, ki si ga je kot Hrvata po očetu kar nekoliko lastil. Toda v Maksimiru je Srečko doživel hude travme. Ugodni trener Miroslav Blažević se je pošteno uštel, ko je obetavnega zadnjega zveznega igralca postavil v vlogo srednjega napadalca. Seveda se ni znašel, pogosto je moral celo na klop, izpadel je tudi iz reprezentance. Rešila ga je "vojska". Služil je v Sarajevu, trener tamkajšnjega Željezničarja pa je bil tedaj Ivica Osim. In prav on ga je "vrnil", pomagala pa sta mu tudi reprezentančna soigralca Baždarević in Baljić. Toda na Dinamo je bil preveč jezen, da bi se vračal v Maksimir.

Toda ob pravem času je prišlo povabilo iz beograjskega Partizana. Beograščanom se še sanjalo ni, da so napravili posel stoletja: zanj so plačali 150.000 mark, dve leti pozneje pa "potegnili" skoraj milijon mark, dobili pa igralca, s katerim so skovali naslov prvaka. A vendarle je imel Srečko tudi pri Partizanu veliko problemov. V Osimovi reprezentanci je imel stalno mesto, toda tudi v njej je bil dolgo le "statist". Selektor Osim ga je s težavo obdržal v ekipi, kajti življali so mu povsod, kjer se je pojavil. Toda tako Bjeković pri Partizanu kot Osim med modrimi sta dobro poznala njegove odlike in ga cenila kot najbolj odgovornega in discipliniranega jugoslovanskega igralca. Krizne čase je prebil tako, da je odvzel žogo nasprotniku in jo takoj prepustil najbližjemu zveznemu igralcu. V taki igri se seveda ni mogel "izživeti", predvsem pa mu je manjkala samozavest. Z Jusufijem je pri Partizanu sprva doživel nove "travme", kajti novi trener je v igri cenil predvsem šprinterje. Srečko Katanec to pač ni bil, toda njegovi goli — najbolj pogosti po visokih skokih z glavo — so postajali tako pogosti, da je ogrožal že golgeterja kot sta bila Vokri in Djurovski.

Fantastični skoki pred svojim in nasprotnikovim golom, "pokrivanje" vsega terena ter sijajen občutek za odzemanje žog nasprotnikom, to so bile odlike, ki so ga nazadnje proslavile.

Njegove vloge so bile pogosto prav "nevidne", a vendarle ne tako, da nanj ne bi postala pozorna tudi nogometna Evropa. Leta 1988 se je vanj zagledal tedanji Stuttgartov trener Nizozemec Arie Haan, ki pa je v Jugoslavijo pravzaprav prišel zato, da bi kupil splitskega "all round" igralca Vulića. Ni se zmotil, ko ga je kupil za dobra dva milijona mark. In tudi predsednik Mayer in menežer Schäfer ne, ki sta jih plačala. Že po letu dni je Sampdoria zanj plačala Nemcem skoraj pet milijonov mark, pri čemer se je Srečko Stuttgartu več kot pošteno oddolžil z igrami, ki so bile daleč nad tistimi v Jugoslaviji. Pri njegovem prestopu v Genovo je ključno vlogo odigral naš trener Vujadin Boškov, mož, ki je nekoč med "zvezde" že poslal slovenskega igralca, v katerega je v začetku sedemdesetih let malokdo verjel — Braneta Oblaka. Njegove sijajne igre ob boku Vialija, Cereza, Mancinija, Dossene, Vierchowooda in drugih dokazujejo, da se Boškov ni zmotil.

Nekaj antizvezdnishkega je v njem. Toda Srečko Katanec je vendarle evropski nogometni zvezdnik. In edini jugoslovanski igralec, za katerega je Ivica Osim vselej pripravljen seči z roko tudi v ogenj.

Reprezentanci Kolumbije in Arabskih emiratov nista blesteli Nase opozoril le vratar Higuaita

Kolumbija - Arabski emirati 2:0 (0:0)

STRELCA: v 50. minuti Redin in v 85. minuti Valderrama.

KOLUMBIJA: Higuaita, Herrera, Perea, Escobar, Gildardo Gomez, Gabriel Gomez, Alvarez, Redin, Valderrama, Rincon, Iguaran (v 75' Estrada).

ARABSKI EMIRATI: Faraj Mushin, Eissa Meer Abdulrhaman (v 74' Ali Sultan), Ibrahim Meer Abdulrhaman, Yosouf Mohamed, Khaleel Mubarak, Mohamed Abdullah, Nasser Mubarak, Ali Thani, Fahad Mubarak (v 57' Bakhatt Bilal), Ghouloum Abbas, Adnan Altaliyani.

SODNIK: Courtney (Ang.). GLEDALCEV: 30.791 (1.572.000.000 lir inkasa); KOTI 4:2 za Arabske emirate.

BOLOGNA — Kdor je po uvodni senzacionalni zmagi Kameruna pričakoval, da bodo tudi Arabski emirati ob svojem debutu na svetovnih prvenstvih lahko presenetili, se je zelo uštel. Igralci najbolj bogate države sveta sicer niso nogometni začetniki, toda proti Kolumbiji so bili dokaj nemočni, čeprav Južnoameričani res niso blesteli.

Prva tekma v Bologni je skratka potrdila napovedi, po katerih naj bi bili reprezentanci Zvezne republike Nem-

čije in Jugoslavije boljši članici skupine D, Kolumbijci naj bi zavzemali vlogo morebitnega outsiderja, Arabci pa bi predvsem skrbeli za folkloro.

Gledalci v Bologni uvodnega srečanja te skupine niso vzeli preveč resno. Polni sta bili samo stranski stopnišči, obe glavni pa žalostno prazni, čeprav so kljub temu le našli 29 tisoč, v glavnem molčečih gledalcev. Še naj-

bolj glasni so bili nevtralni Italijani, ki pa so med tekmo navijali za... Italijo. Vlažno, sončno in zelo toplo vreme (26 stopinj) ni sicer moglo vplivati na vzdržljivost obeh reprezentanc, ki sta vajeni tropskega podnebja, a prave vneme ni bilo. Kolumbijci so bolje obvladovali žogo, a njihov ritem je bil dokaj blag, nogometaši bogatih Arabskih emiratov pa še zdaleč niso igrali

z enakim navdušenjem in niso pokazali ne tiste požrtvovalnosti ne tiste telesne svežine, ki sta označevali petkov nastop »revnih« Kameruncev.

Že začetek srečanja je pokazal, da se Kolumbijci iz previdnosti ne mislijo izpostavljati protinapadom manj kvotiranih nasprotnikov. Zato se je večji del srečanja odvijal pretežno na sredini igrišča in zmago Kolumbije je treba v glavnem pripisati večji inventivnosti in tehničnemu znanju posameznih južnoameriških igralcev, kar je še posebej prišlo do izraza ob priliki obeh zadetkov, še zlasti drugega, ki ga je z lepim strelom od daleč dosegel najprestižnejši igralec Amerikanov Valderrama, ki bi ga lahko sodeč po njegovi »grivi« kar prekrstili v kolumbijskega Gullita. Še obilo zabave pa gledalcem zagotavlja tudi kolumbijski vratar Higuaita, ki mu je igranje v vratih očitno »pretesno«, zato pa se kar brezskrbno spreha po svoji polovici igrišča. Med eno teh nevarnih pustolovščin z žogo si je celo preskrbel prekršek. Toda prepričani smo, da se bodo vratarjeve šale prej ali slej Kolumbiji hudo maščevale...

Na sliki (AP): Kolumbijec Redin (desno) med zmagovitim udarcem z glavo

Izjave po tekmi Kolumbija - Emirati Zadovoljni... oboji!

Po tekmi v Bologni je bilo ozračje dokaj umirjeno tako med zmagovalci kot med poraženci.

Trener Kolumbijcev Maturana je izjavil, da je zadovoljen z rezultatom tudi glede na to, kako se je razpletlo doslej za Argentino in Sovjetsko zvezo. Dodal pa je, da ga igra njegovih varovancev ni zadovoljila, slab nastop pa je opravičil s trditvijo, da je pač žito za prvo tekmo. Maturana je tudi izrazil prepričanje, da bo njegova ekipa v nadaljevanju igrala vse boljše. Časnikarje je zanimalo, zakaj igra vratar Higuaita tako tvegano, trener pa se je izognil odgovoru s trditvijo, da je pač življenje polno tveganj. Bolj konkretno, zato pa nič manj presenetljivo je Higuaita: »Všeci mi je biti vratar, toda želim tudi dati svoj doprinos igri ekipe.« (!).

Nekoliko bolj zgovorni so bili Arabci, ki jih poraz v bistvu sploh ni potrl. Brazilski trener Perreira je izjavil: »Mi smo amaterji, tu v Italiji pa igramo proti ekipam profesionalcev. V Emiratih imamo vsega 400 nogometašev, čeprav se naša raven stalno viša. Tu v Italiji v bistvu nabiramo izkušnje, vrh tega pa je naša skupina zelo zahtevna. Zahtevna bi bila tudi za Italijo!«

O Kolumbiji pa Pereira pravi: »Naši nasprotniki so izkoristili svoje priložnosti, vendar se mi zdi, da nas niso nadigrali. Kolumbijci zmorejo več, jasno pa je, da bodo morali igrati proti Jugoslaviji precej boljše kot danes.«

Tudi igralci niso kdove kako potrti, za naprej pa celo napovedujejo izenačen boj z Jugoslavijo, medtem ko naj bi na srečanju z Nemci predvsem skušali izgubiti s čim manjšo razliko v zadetkih.

Irce šokiral sprejem

CAGLIARI — Vodja irske delegacije, ki je včeraj prispela na Sardinijo, je negativno ocenil obsešno stanje, v katerem so se znašli: avtobus z Irco so spremljali štirje motorizirani policaji, dva policijska "panterja", »gazela« karabinjerjev, vozilo (nima še oznake) finančne straže ter dva kombija polna policajev. Sproščene sirene varuških vozil so povzročile pravi preplah. Na poti do stadiona se je pridružil še avtobus karabinjerjev.

»Zakaj ta scenografija!« je komentiral Fran Fields. »Huligane bi bilo treba enostavno spregledati in fenomen bi šel v pozabo. Prišli smo, da bi igrali, našli pa smo se v objemu terorja.«

Nogomet izgovor za shopping

PALERMO — Iz Kaira bo danes prisela skupina Egipčanov, ki so bili dovolj bogati, da so za dva milijona lir odkupili 10-dnevno bivanje v Italiji. Gre za premožnejše državljane, katere nogomet

bolj malo zanima. Gnala sta jih predvsem prestiž in možnost nakupov v našem bogatem potrošništvu.

Tenis pred nogometom in odbjko

RIM — Medicinski laboratorij je izračunal, da v 90 minutah klasične nogometne tekme vrhunski igralec porabi 1000 kilokalorij. V enakem času jih vrhunski teniški igralec potroši 1170, medtem ko odbjkar močno stedi in jih »požge« 450.

Niso zdržali

BOGOTA — Po izjavah kolumbijskega predsednika Virgilia Barca se lahko sklepa, da so predsednik in večina ministrov sledili nogometni tekmi proti Emiratom na sedežu vlade. Po končani tekmi je Barco brzojavno čestital rojakom.

Gostinci se pritožujejo, ker v dneh tekem za SP ne smejo prodajati alkoholnih pijač

V starih predelih Rima ob mundialu

Navdušenje in kontestacija: zanimanje za nogomet ne pozna srednje mere, kompromisa med ljubeznijo in sovraštvom. Na mnogih rimskih trgih so postavili ogromne televizijske sprejemnike, da bi mimoidoči lahko spremljali mundialske dogodke. Za nekaj podobnega so se odločili tudi visokošolci "Sapienze", ki so v veliki predavalnici namestili ducat televizijskih sprejemnikov, ko so se vmešali kontestatorji, nastopila je udarna brigada "panterjev", ki je med vzklíkanjem "Gavo hoolinganom, bojkotirajmo nogometno prvenstvo" razbila televizorje.

Mundial pa ne kontestirajo zgolj študenti, pritožili so se tudi lastniki restavracij in barov, saj je stopila v veljavo prepoved prodaje alkoholnih pijač v dnevih, ko so v Rimu tekme svetovnega prvenstva. Prisilna abstinenca se je pričela včeraj ob sedmih zjutraj in trajala vse do polnoči. Združeni gostincev je izgubo kvantificiralo v višini 5 milijard lir.

Rimske ulice in trgi so med tekami prepušteni meščanom in turistom, ki jim je nogomet deveta briga. Ob odsotnosti kaotičnega avtomobilskega prometa je središče večnega mesta kot nalašč za peščenje in ogled skritih, manj znanih kotičkov, razstav in koncertov. V akademiji Valentino si je moč ogledati zaklad francoskega stilista Cartiera. Razstavljeneh je 200 eksponatov, ki obsegajo razodboje od drugega rimskega cesarstva do Decija. Večinoma gre za že legendarne predmete, med katerimi naj posebej omenimo dragulj cesarice Bugenie in meč francoskega akademika Cocteaua. Vstopnica stane 7.000 lir, vendar je Cartier določil, da bo celotni izkupiček namenil ustanovi "Life", ki skrbi za otroke z aidsom. Pot pa vas lahko zanese tudi v palačo dei Conservatori, kjer je Laura Bi-

agiotti zbrala lepotilne pripomočke starorimskih matron.

Toda v prijetnih spomladanskih večerih je prijetneje pohajkovati po praznih ulicah in trgih, kot se zapirati v muzejske prostore. Takoj za slovitim Trgom Navona, se odkriva nov svet, kjer še diha duh nekdanjega Rima. Po ozki uličici se pogled odpre na Trg dei Fiori, enega redkih rimskih trgov brez cerkvenega pročelja. Med večernimi tekmami so gostilne in restavracije z mizami na prostem skoraj prazne in tudi zelenjadno-sadne

stojnice ne zakrivajo pogleda na spomenik Giordanu Brunu. To pa je tudi razlog, da na trgu ni cerkve, saj je inkvizicija izbrala prav trg dei Fiori za zažiganje herektikov. Brez stojnic in množice se trg pokaže v pristni lepoti, ki ga še ni pokvarila strast modernih arhitektov, ki največkrat ne restavrirajo starih poslopj, da bi jim povrnili nekdanjo obliko in blišč, pač pa da bi pokazali svoj pristop do antične arhitekture.

S trga se proti zahodu vije uličica dei Cappellari. Tik ob vstopu je vzdana Marijina slika, ki so jo nekoč še posebej

častile človeške nočne ptice, torej tisti del prebivalstva, ki se je ukvarjal z neprav čednimi posli, kot so tatovi in lahkoživke. Stoletna tradicija je obvezovala ta sloj prebivalstva, da se je pred povratkom domov v zgodnjih jutranjih urah zahvalil Mariji s šopi rož. Po velikosti šopov je bilo moč napraviti obračun donosnosti nočnega posla, čim več jih je bilo in čim obilnejši so bili, tem uspešnejši so bili posli. In tudi to je bil Rim, ki se bistveno ni spremenil.

SAŠA RUDOLF

V Vidmu številne prireditve ob SP

Na Grajskem dvorišču

Danes ob 21.15: Coros y danzas de Madrid - Goyeve podobne v čaru flamenka.

V torek, 12. 6., ob 21.15: Od Offenbacha do musicala - koncert Mladinskega orkestra Gledališča Verdi, dir. Pinchas Steinberg.

V ponedeljek, 18. 6., ob 21.15: baletni večer s solisti Pariške opere.

V četrtek, 21. 6., ob 21.15: koncert Astorja Piazzolle in Godalnega kvarteta iz Mantove.

V torek, 26. 6., ob 21.15: recital Katie Ricciarelli.

V petek, 29. 6., ob 21.15: koncert kitarista Paca De Lucie.

Na Trgu Matteotti

V sredo, 13. 6., ob 21.15: koncert skupine Casinò Royal Flexy Gang.

V nedeljo, 17. 6., ob 21.15: Giselle - baletni večer Malega gledališča mesta Videm s sodelovanjem plesalca Georgeja Bodnarcuica.

V sredo, 27. 6., ob 21.15: večer glasbe in plesa s skupino Afrik'o' Bosso Pitura Freska.

V Palači Morpurgo

Danes ob 21.30: kabaretni kotiček - C'è qualcosa che mi lascia perplesso, nastopa Anatoli Balasz.

Jutri ob 21.30: kavarniška glasba - Claudio Cojaniz in Giovanni Mayer.

V petek, 15. 6., ob 21.30: kavarniška glasba - Judy Moss, Alberto Delfini, Giovanni Toffoloni in Claudio Zanon.

V soboto, 16. 6., ob 21.30: kabaretni kotiček - Ta tum ta tum crack, nastopa skupina I pendolari dell'essere.

V torek, 19. 6., ob 21.30: kavarniška glasba - Glauco Venier in Massimo Demattia.

V sredo, 20. 6., ob 21.30: kabaretni kotiček - Cinque miliardi... e uno, nastopa Adriano Iurissevich.

V petek, 22. 6., ob 21.30: kavarniška glasba - G. Centis, S. Candotti, M. Calgaro in M. Slaviero.

V soboto, 23. 6., ob 21.30: kabaretni kotiček - Lenny (poklon Lennyju Bruceu), nastopa Beppe Lanzetta.

V dvorani Aiace

V petek, 15. 6., ob 18.30: Ordito per immagine d'autore - antologija najboljših video dokumentarcev o okolju, zgodovini in umetnosti F-JK.

Danes na TV ekranu

Brazilija in »modri«

Danes, 10. junija

ZDA - ČSFR RAI 1 16.45, TMC 16.30, 16.40 TV-Lj 2

ZRN - Jugoslavija RAI 1 20.45, TV-Lj 1 20.00 (pon. v ponedeljek 13.40), posnetki v ponedeljek 23.30 TMC

Brazilija - Švedska RAI 2 20.45, 20.30 TMC, 22.50 TV-Lj 2

Jutri, 11. junija

Anglija - Irska 20.45 RAI 1, 20.30 TMC, 20.30 TV-Lj 2

Kostarika - Škotska 16.45 RAI 2, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 2

Torek, 12. junija

Belgija - Koreja 16.45 RAI 1, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 2

Nizozemska - Egipt 20.45 RAI 3, 20.30 TMC, 20.30 TV-Lj 2

Sreda, 13. junija

Urugvaj - Španija 16.45 RAI 1, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 2

Argentina - SZ 20.45 RAI 2, 20.30 TMC, 20.40 TV-Lj 2 (ponovitev v četrtek 11.45 TV-Lj 1)

Četrtek, 14. junija

Italija - ZDA 20.45 RAI 1, 20.30 TMC, 20.30 TV-Lj 2

Jugoslavija - Kolumbija 16.45 RAI 2, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 1 (ponovitev v petek 13.40 TV-Lj 1)

Kamerun - Romunija 16.45 RAI 3, 23.30 TMC, 20.30 TV-Lj 2 (po tekmi Italija-ZDA)

Petek, 15. junija

ZRN - Arabski emirati 20.45 RAI 2, 20.30 TMC, 20.40 TV-Lj 2

Avstrija - ČSFR 16.45 RAI 3, 16.30 TMC, 16.40 TV-Lj 2

Do 8. julija v 12. italijanskih mestih vrsta zanimivih in privlačnih nogometnih tekem

Tako do naslova svetovnega prvaka Italije 90

I. FAZA	SKUPINA A		SKUPINA B		SKUPINA C		SKUPINA D		SKUPINA E		SKUPINA F	
JUNIJ 1990	ITALIJA ZDA	Avstrija ČSFR	ARGENTINA SZ	Kamerun Romunija	BRAZILIJA Kostarika	Švedska Škotska	ZRN Arabski e.	Jugoslavija Kolumbija	BELGIJA Urugvaj	J. Koreja Španija	ANGLIJA Nizozem.	Irska Egipt
	RIM	FIRENCE	NEAPELJ	BARI	TURIN	GENOVA	MILAN	BOLOGNA	VERONA	VIDEM	CAGLIARI	PALERMO
Danes, 10.		OB 17. URI ZDA ČSFR			OB 21. URI Švedska Brazilija		OB 21. URI ZRN Jugoslavija					
Jutri, 11.						OB 17. URI Kostarika Škotska					OB 21. URI Anglija Irska	
Torek, 12.									OB 17. URI Belgija J. Koreja			OB 21. URI Nizozemska Egipt
Sreda, 13.			OB 21. URI Argentina SZ							OB 17. URI Urugvaj Španija		
Četrtek, 14.	OB 21. URI Italija ZDA			OB 21. URI Kamerun Romunija				OB 17. URI Jugoslavija Kolumbija				
Petek, 15.		OB 17. URI Avstrija ČSFR					OB 21. URI ZRN Arabski e.					
Sobota, 16.					OB 17. URI Brazilija Kostarika	OB 21. URI Švedska Škotska					OB 21. URI Anglija Nizozemska	
Nedelja, 17.									OB 21. URI Belgija Urugvaj	OB 21. URI J. Koreja Španija		OB 17. URI Irska Egipt
Ponedeljek, 18.			OB 21. URI Argentina Romunija	OB 21. URI Kamerun SZ								
Torek, 19.	OB 21. URI Italija ČSFR	OB 21. URI Avstrija ZDA					OB 17. URI ZRN Kolumbija	OB 17. URI Jugoslavija Arabski e.				
Sreda, 20.					OB 21. URI Brazilija Škotska	OB 21. URI Švedska Kostarika						
Četrtek, 21.									OB 17. URI Belgija Španija	OB 17. URI J. Koreja Urugvaj	OB 21. URI Anglija Egipt	OB 21. URI Irska Nizozemska
Uvrstita se prvi dve iz vsake skupine ter štiri od najboljše tretjevrstnih.	prva = A1 druga = A2		prva = B1 druga = B2		prva = C1 druga = C2		prva = D1 druga = D2		* Uvodna tekma bo v Milanu, a velja za skupino B.		prva = F1 druga = F2	

Sedaj tudi v Trstu lestenci
znanih modnih
ustvarjalcev

MISSONI

milla schön

by arte vetro
murano

EDINI ZASTOPNIK ZA TRST IN GORICO

RIZZOTTI

TRST

Ul. dell'Istria 216 (vog. Valmaura) - Tel. 810213
Drev. Campi Elisi 60 (vog. PAM) - Tel. 763140

adria impex

UVOZ-IZVOZ PREDSTAVNIŠTVA

D. D.

POOBLAŠČENI IZVOZNIKI

IVECO **BOA** LANCIA **PIRELLI** **COMET**

34132 Trst, Ul. Geppa 9, tel. (040) 369220 - Telex 460231 ADEXI - Fax (040) 369112
34170 GORICA, Korzo Verdi 51, tel. (0481) 33576

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.-din, naročnina za zasebnike mesečno 70.-din, polletno 390.-din, letno 780.-din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

nedelja, 10. junija 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460894 - Fax (040) 772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax (0481) 532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst FIEG Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Z zmago na mednarodnem teniškem prvenstvu Francije proti Grafovi Seleževa osvojila tudi Pariz

PARIZ — Monika Seleş je poskrbela za sicer (vsaj delno) napovedano senzacijo in osvojila zmago proti občepriznani najboljši teniški igralki na svetu, Steffi Graf, v finalu prestižnega pariškega turnirja Roland Garros. Še ne sedemnajstletna Novosadčanka je Nemko premagala s 7:6 (8:6), 6:4 in s tem izbojevala svojo peto zaporedno turnirsko zmago. Seleşeva, ki je v Berlinu že premagala Grafovo, je z večerajšjo zmago na mednarodnem prvenstvu Francije potrdila, da ji številka 3 na svetovni top listi ATP postaja že pretesna, tako kot je dokazala, da je bila njena prva zmaga nad Grafovo, v Berlinu, vse prej kot naključna.

Mlada Jugoslovanka je tudi v večerajšnjem finalnem dvoboju začela smelo in dinamično, kot je v njeni navadi. Osvojila je prve tri točke ter nato odstopila točko Grafovi, nakar so srečanje prekinili zaradi dežja, vendar

tudi poletna ploha ni kvarno vplivala na Monikovo koncentracijo, čeprav je v prvem nizu prevladala nad Grafovo šele po tie-breaku. Tudi v drugem nizu je Seleşeva silovito začela, nekoliko popustila v osrednjem delu dvoboja ter nato postopno rastle v končnici do zmage.

Na tiskovni konferenci je Seleşeva izjavila, da igra letos tako uspešno, zato ker se je otresla strahu, ki jo je lani še pogojeval na pomembnejših nastopih. Dodala pa je še, da bo odslej vadila za izboljšanje servisa in igre ob čelni črti.

Danes bo na vrsti sklepni akt mednarodnega prvenstva Francije z moškim finalom posameznikov, na katerem bosta nastopila Ekvadorec Andres Gomez in Američan Andre Agassi.

Naj še omenimo, da sta v moških dvojicah Španca Sanchez in Casal

premagala Jugoslovana Ivaniševića in Čehoslovaka Kordo s 7:5, 6:3.

Boksar Ronzoni ohranil naslov

FANO (PESARO) — Maurizio Ronzoni je ohranil italijanski boksarski naslov v superlahki kategoriji, s tem da je s tehničnim k.o. v osmem krogu premagal izzivalca Luigija La Grasto.

Odlična Vanja Milič

CECINA — V finalu državnega prvenstva MI za osnovne šole v namiznem tenisu je krasovka Vanja Milič včeraj v Cecini osvojila prvo mesto med posameznicami. Ekipno pa sta se Erika Radović in Vanja Milič uvrstili v današnji polfinale. O tekmovanju v Cecini (in tudi o ostalih naših tekmovalcih) bomo še poročali.

Jutri v organizaciji Radia Opčine Mateja Svet med nami

Kakih deset dni po tiskovni konferenci, na kateri je Mateja Svet najavila svoj odhod s smučarskih prog, bo na žalost že »bivša« najboljša jugoslovanska smučarka vseh časov obiskala svoje številne navijače, ki jih ima tudi pri nas. V organizaciji Radia Opčine bo Svetova začela svoj »zamejski obhod« ob 16. uri v openski Hranilnici in posojilnici, kjer jo bo sprejelo vodstvo banke, s predsednikom in direktorjem na čelu.

Ob 18.00 bo Mateja gost v studiu Radia Opčine, v katerem bo na razpolago poslušalcem, ki se bodo s svojimi vprašanji lahko neposredno vključili v oddajo (tel. št. 212658).

Končno se bo Svetova udeležila še srečanja z navijači in ljubitelji smučanja v dvorani KD Rdeča zvezda v Saležu. Na omenjenem srečanju, ki bo na sporedu ob 19.30, bodo prisotna tudi vsa zamejska smučarska društva in člani MZSTE.

Danes Velika nagrada Kanade v F1 Senna ostaja prvi

MONTREAL — Na mokrem cestišču otoka Notre Dame včeraj noben pilot ni izboljšal časa Brazilca Ayrtona Senne (mclaren), ki je bil pred dvema dnevnoma na poskusnih vožnjah najhitrejši, in tako bo brazilski pilot vnovič startal z najugodnejšega položaja na današnji tekni formule 1 za Veliko nagrado Kanade. Ob strani bo imel Bergerja (prav tako na mclarnu), v drugi vrsti pa bosta Ferrarijev pilot Alain Prost in ob njem Nannini na benettonu.

Na včerajšnjih poskusnih vožnjah je najboljši čas dosegel Nigel Mansell (ferrari), ki pa ni izboljšal svojega 7. mesta z dneva prej.

Motociklizem: VN Avstrije

SALZBURG — Najboljše čase na poskusnih vožnjah v raznih kategorijah današnje motociklistične VN Avstrije v Salzburgu so dosegli: Hans Spaan (Niz.) v 125 ccm; Carlos Cardus (Sp.) v 250 ccm; Kewin Swanz (ZDA) v 500 ccm.

Kolesarstvo: Baffi prvi

BOLOGNA — Italijan Adriano Baffi je zmagal na krožni kolesarski dirki v Bologni. V sprintu je premagal rojaka Golinellija in Bentempija.

Tedenski športni komentar jutri na Radiu Opčine

Jutri se bo tedenski športni komentar na Radiu Opčine začel ob 18. uri, ko bo v studiu jugoslovanska smučarka Mateja Svet, kateri bodo lahko postavljali vprašanja tudi poslušalci po tel. 212658. Govor bo nato o svetovnem nogometnem prvenstvu in če je to SP zares presenečenje? Občni zbor Jadrana, ali začetek v C ligi. Kdo je bil najboljši v metu za tri točke?

O občnem zboru ZSSDI bo poročal Andrej Baldassin. Sledila bo predstavitev sezonskega programa SK Devin.

Na zamejskem balinarskem prvenstvu Sokol praktično prvak

Sedmo povratno kolo nam je postreglo z največjim presenečenjem letošnjega zamejskega balinarskega prvenstva. Vodilna Gaja, ki je bila po dvojni zmagi nad Sokolom letos najvernejši kandidat za osvojitev končne lovorike, je na Vrhu doživela pravo katastrofo. Sokol je v Repnu dokazal, da razpolaga z izkušeno sestavo, ki si tokrat ni smela dovoliti, da ne bi na najboljši način izkoristila nepričakovan spodrsilaj direktnih tekmecev, tako da je tri kola pred koncem, dejansko že vse odločeno, saj je težko verjeti, da bi Mihelič in ostali zapravili edinstveno priložnost za končno zmago.

IZID 7. POVRATNEGA KOLA: Nabrežina - Danica Unitecno 3:0 (18:17, 11:1, 11:6); Kras - Zarja 1:2 (18:19, 6:11, 11:3); Mak Agorest - Gaja 3:0 (18:14, 11:9, 11:6); Kraški dom - Sokol 1:2 (18:21, 11:2, 0:11); Polet prost.

LESTVICA: Sokol in Kraški dom 25; Gaja 23; Zarja 22; Nabrežina 21; Polet 20; Kras 19; Mak Agorest 16; Danica Unitecno 12.

JUTRIŠNJE KOLO: Mak Agorest prost; v Nabrežini, ob 19. uri: Nabrežina - Polet; v Repnu, ob 19. uri: Kraški dom - Kras; na Vrhu, ob 19.30:

Danica Unitecno - Gaja; v Nabrežini, ob 19. uri: Sokol - Zarja. (Z. S.)

Sokolovi košarkarji danes igrajo doma

Sokolovi košarkarji bodo danes jutraj ob 11. uri v Nabrežini odigrali predzadnjo tekmo play-offa 1. divizije za napredovanje v promocijsko ligo. Njihov nasprotnik bo ekipa Teatro Verde. Sokolovci morajo danes nujno zmagati, saj samo tako lahko še upajo na prestop v višjo ligo, oz. vsaj na igranje dodatne tekme z ekipo Lega Nazionale. V zadnjem kolu bodo namreč zahodnokraški košarkarji igrali z zadnjejuvrščeno peterko ACLI, ki ji ne bi smela povzročiti večjih preglavic.

Praznik športa na Kontovelu

Kontovelovi športni delavci prirejajo od 14. do 26. t. m. pravi Športni praznik, na katerem bodo turnirji v košarki in odbojki ter nastopi v ritmični gimnastici. Naj omenimo, da bosta na Kontovelu prisotna znana košarkarska strokovnjaka kot Mirko Novosel in Ranko Žeravica. V teku pa bodo tudi tečaji za najmlajše.

obvestila - obvestila

ŠD MLADINA prireja zaključni baletni nastop, ki bo v soboto, 16. t. m., ob 20.30 v Domu A. Sirk v Križu. Ob priliki bo v fojerju Doma razstavljal slike Jože Sigi. Otvoritev razstave bo v petek, 20. t. m., ob 20. uri.

ZSSDI obvešča, da bo v sredo, 13. t. m., ob 20. uri na sedežu ZSSDI v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20 seja balinarske komisije in predstavnikov slovenskih balinarskih društev. Dnevni red: delovanje komisije in zaključek zamejskega balinarskega prvenstva.

JK CUPA prireja jadrnalne tečaje za otroke od 18. t. m. dalje. Vpisovanje je na društvenem sedežu v Sesljanskem zalivu ob sobotah in nedeljah (tel. 299858).

SK DEVIN vabi danes, 10. t. m., na spretnostno vožnjo po kraških gmajnah od Šempolaja do Cerovelj z gorskim kolesom (mountain bike). Začetek vpisovanja od 8.30 do 10. ure v Šempolaju. Pdhod prvega tekmovalca ob 9. uri. Tekmovalci so razdeljeni na tri kategorije: od 8. do 14. leta, od 14. do 18. leta ter od 18. leta dalje. Za zadnjo kategorijo je predvidena tudi vožnja na kronometer od Cerovelj do Grmade. V primeru slabega vremena bo tekma naslednjo nedeljo.

ŠZ JADRAN obvešča, da 12. t. m. zapade vpisovanje za košarkarski tabor v Tolminu, ki bo v treh izmenah po pet dni od 24. t. m. do 9. julija. Voda tabora bo Zmago Sagadin, trener Smelt Olimpoije. Za informacije se zainteresirani lahko obrnejo na sedež ŠZ Jadran (Prosvetni dom na Opčinah) vsak dan (razen nedelje) od 10.30 do 12.30 (tel. 040/213403).

NOGOMETNA SEKCIJA BOR obvešča, da je odhod za izlet v Milan na tekmo Jugoslavija - Nemčija danes, 10. t. m., ob 13.30 izpred sodne palače v Trstu.

Z 20. rednega občnega zbora Združenja slovenskih športnih društev v Italiji

Objavljamo drugi del tajniškega poročila s četrtkovnega občnega zbora ZSSDI, ki je bil v Zgoniku.

V takšnem obsegu, v katerem delamo danes tako glede človeškega materiala tako glede gmočnih finančnih sredstev, ki omogočajo tako delovanje, si ne moremo več privoščiti improvizacije. Ne moremo delati, ne da bi imeli pred sabo točno določenih ciljev. Telesnokulturni delavci smo danes na razpotju, le s skupnimi močmi pa bomo lahko ubrali pravo in uspešno pot. Vse bolj se namreč čuti potreba po skupnem načrtovanju, tistem skupnem načrtovanju, ki je bilo doslej zelo pomanjkljivo, oz. je bilo v najboljšem primeru omejeno samo na posamezne panoge. Razmere, v katerih delamo, se danes zelo hitro spreminjajo, in številni dejavniki vplivajo na celotno našo stvarnost, v okvirih katere si je telesnokulturno delovanje utrla v vseh teh letih svoj važen prostor.

O nujnosti čimprejšnjega soočanja in iskanja skupne strategije med vsemi telesnokulturnimi operaterji nas prepričuje v prvi vrsti analiza dveh socioekonomskih aspektov, ki sta primarnega pomena za razvoj naše skupnosti: demografsko in gospodarsko vprašanje. V zvezi z demografsko krivuljo je vsem znani negativen trend, ki je značilen za vso našo deželo, za pripadnike manjšinskega naroda pa zadobi to vprašanje še večjo težo. Odpira se celo dilema, ali bomo lahko ostali še konkurenčni v moštevni panogah ali pa bomo morali preusmeriti naše sile v individualne športe. Privlačnost prvih je magnet, ki vleče razne interese neizbežno do ekipnih športov. Prav tako je združitev moči, predvsem pa idej in iskanje skupnega jezika edina rešitev. Razprševanje moči danes, bi se lahko krepko maščevalo marsikateremu posameznemu društvu, prav gotovo pa bi bilo hud udarec za celotno naše gibanje.

Seveda - in pri tem odprem majhen, a zelo važen oklepaj - če hočemo in ta je prav gotovo naš cilj, ohraniti društva slovenska. Ta aspekt je danes mnogo bolj pereč kot kdaj prej, saj mora črpati marsikatero društvo (predvsem pa velja to za nogomet) v veliki meri slovensko negovoreče igralce, da lahko ostane kompetitivno, oz. da se lahko sploh vpiše v prvenstvo. Čeprav ostaja naše prepričanje s tem v zvezi jasno, je danes morda odgovor manj radikalen kot v preteklosti. Tu jemljem v poštev predvsem fenomen mešanih zakonov, ki odpirajo okoli pogovorne jezika naših otrok celo vrsto vprašanj.

S temi problemi se srečujejo danes tudi v naših vrticah in šolah, še predvsem v mestnih središčih, kjer se vse bolj uveljavlja italijanščina kot pogovorni jezik naših otrok. In ti so isti otroci, ki obiskujejo vadbene ure v naših športnih šolah in športnih vrticah, tako da postaja vzgojni moment in ovrednotenje slovenščine toliko bolj pomemben dejavnik, ki pripisuje športnemu aspektu še dodatne in neprecenljive vrednote.

Tudi gospodarska slika je danes podobna demografski analizi, vsaj glede negativne krivulje. Ekonomski trend našega gospodarstva nam ne dovoljuje rožnatih sanj, tako da bo treba priti do racionalizacije in investicij. To pomeni, da bo treba razpoložljiva sredstva usmeriti v tiste dejavnosti, ki bodo vsebovale dolgoročne programe in ne bodo vezane na trenutno uspešnost. S skupnimi projekti na podlagi že vnaprej pripravljenih predračunov se bo vsekakor bolje kljubovalo tudi temu negativnemu momentu.

Oba zgoraj navedena negativna faktorja označujeta prehod v novo, zahtevnejšo fazo delovanja, ki sledi dosedanjim uspešni vsestranski rasti. Krčenje tako človeškega materiala kot fizičnih sredstev zahteva večjo pripravljenost pri vodenju celotne strukture, če hočemo obdržati to, kar smo si v vseh teh letih s trudom in s stalnim delom pridobili.

S tem v zvezi, bi v celoti povzel misel, ki jo je že na večkrat omenjenem posvetu iznesel predsednik Odбора za telesno kulturo Ivan Peterlin. Slednji si je zamislil rešitev moštvenih panog našega športa v ustanovitvi petih področnih centrov, od Milj do Gorice. V teh točno omejenih sredinah naj bi potekalo meddruštveno dogovarjanje, ki bo privedlo do načrtne porazdelitve dela in kompetenc. Odpadla bi nezdrava kompetitivnost z vsemi svojimi negativnimi posledicami med

društvu z iste vasi ali zaselka. Samo v iskanju morebitnih bolj kakovostnih dosežkov, bi lahko prišlo do nadcentralne združene enote ekipe.

Priti do takega sporazuma - seveda je to samo osnutek, ki bi ga bilo treba podrobneje poglobiti - zahteva veliko mero zrelosti nas samih. Ovreči bo treba vse kampanilistične, ideološke in še druge pregrade, predvsem pa se bo treba otepti škodljive miselnosti, ko je neuspeh sosednega društva pozdravljen z večjim zadovoljstvom kot uspeh svojega.

Novo obdobje v telesni kulturi nam odpira nova obzorja in nam jasno kaže, da je iskanje svoje samostojne poti vstop v slepo ulico.

Združevanje raznih naših ekip je že začetni odgovor na nastali položaj. Skrajni čas je, da se vsa društva, ki gojijo isto panogo, skupaj usedejo in začrtajo skupne programe, kar bi obogatilo celotno naše gibanje. Še najbolj daleč so prišli na tem področju košarkarski delavci, kjer so vsa društva, z izjemo enega, podpisala skupni dogovor z Jadrantom. Daljnosežen projekt je morda najbolj otipljiv primer, kako naj bi potekalo sodelovanje med društvi, čeprav je na tem področju še veliko rezerv, predvsem zaradi omejenosti nekaterih, ki imajo v očeh samo svoje društvo.

V tem trenutku, ko se zaradi velikih družbenoekonomskih in političnih sprememb, postavlja v ospredje, in to v raznih forumih, volja po posodobitvi dela in po novih oprijemih, se še bolj kot kdaj prej poraja potreba res močne krovne organizacije tudi na telesnokulturnem področju. Še posebno, če bomo hoteli biti kos novim izzivom, ki se nam postavljajo na poti, bomo lahko le s skupnimi močmi ohranili in utrdili svojo vodilno moč v našem družbenem življenju. Veliko kohezivsko moč naj bi jo pri tem procesu odigralo prav ZSSDI.

Kakor smo že ugotovili pri društvih, tako pridejo v poštev spremembe tudi pri krovni organizaciji, ki potrebuje novega elana in prenovitev svoje strukture. Trditev, da ni danes ZSSDI več tista karizmatična ustanova, ki bi bila skupni imenovalac vseh društev in ki bi izoblikovala osnovna načela športne politike,

ni iz trte izvita. Združenje ni namreč več odraz društev, saj je že marsikatero boljše organizirano društvo preraslo v raznih aspektih krovno strukturo in se nanj ne opira več, razen ko gre za manjše denarne prispevke.

In prav k iskanju novega ravnotežja s svojimi članicami bo treba usmeriti bodoče delovanje. Izhod iz tega začaranega kroga, ZSSDI - društva, je možen samo na ta način, da se bo dokončno porušil ta dualizem, ki ne vodi nikamor. Do tega pa bomo prišli le z dobro voljo in z zrelejšim pristopom vseh nas, saj je Združenje emanacija društev in prav zato morajo tudi od posameznih društev priti na dan nove ideje, ki bi popestrile celotno delovanje. Zbližati bo treba torej društva Združenju, saj je večkrat bilo delovanje krovne organizacije v marsičem preveč oddaljeno od društvene vsakodnevne dejavnosti.

Letošnja sezona je bila morda le prvi znak, da so se, sicer počasi, stvari le pomaknile iz mrtve točke. ZSSDI je namreč zaobjelo v svoj delokrog prav tisto področje, kjer je bilo doslej morda najbolj pomanjkljivo: tj. navajanje društev k skupnemu razmišljanju, kar je samo prva etapa procesa, ki vodi k skupnemu programiranju in k osvajanju skupne metodologije dela. Tu mislim v prvi vrsti na že večkrat omenjeni deželni posvet o perspektivi naše telesne kulture. Sem pa spada tudi pokrajinski posvet, ki ga je priredil jeseni TO za Gorisko na temo »Telesna kultura in doraščajoča mladina«. Obema pobudama je sledila priprava brošure, saj je primarnega pomena, da vsak športni delavec seže po teh dokumentacijah, ker ne smejo ostati podobna srečanja brez vsakršnega nadaljnjega poglobljanja. Važno je zato, da ostanejo pisani dokumenti, ki so samo začetna izhodišča za ključni moment celotnega procesa, tj. za kasnejša dogovarjanja, ki privedejo tudi do zaključkov oz. do izdelave skupnih načrtov in skupnih smernic delovanja.

Združenje si mora postaviti kot zelo važno nalogo prav to, da stalno publicira in reklamizira podobne pobude. Ustvariti si mora svoj image, kar bo brez dvoma pripomoglo, da bo pridobilo na ugledu

tako pred svojimi članicami, kot pred celotno javnostjo. V zvezi s tem zadnjim aspektom - stiki z javnostjo - mislim, da smo se dotaknili zelo kočljivega vprašanja. Medtem ko so morda stiki s sorodnimi organizacijami iz matične domovine spodbudni, ostajajo vselej pomanjkljivi odnosi z italijanskim športnim svetom. Kljub temu da si od naših sodržavljanov želimo določene odprtosti, menim, da smo sami večkrat preveč zaprti vase in preveč prežeti od zgolj domačih problemov. Kot primer navedem le to, da kljub temu, da smo bili decembra v Rimu na srečanju z najvišjim predstavnikom CONI-ja, Arrigom Gattaiem, odtelej še nismo vzpostavili pravih odnosov z deželnim, oz. s pokrajinskimi delegati italijanskega olimpijskega odbora. Mislim pa, da bi bilo še posebno v našo korist, da bi do teh stikov prišlo, saj so vsa srečanja in sestanki v Rimu brez nobene težje, če ne uspejo vzpostaviti pravih medsebojnih kontaktov s tukajšnjimi organi, tj. z osebami, s katerimi se lahko srečujemo vsakodnevno.

Korak naprej bi bil tudi, ko bi navezali stike - pri tem bi se seveda ne odpovedali svoji nestrankarski liniji - z občinskimi in pokrajinskimi svetovalci za športna vprašanja. Tudi do teh ustanov in organov bi bilo treba stopiti, seveda z namenom, da čimboljše seznanimo in publiciramo italijanskemu svetu naše delovanje, ki ne zaostaja od delovanja društev večinskega naroda. Podobni pogovori bi se lahko obrestovali tudi glede samega podeljevanja raznih denarnih prispevkov, ki jih te ustanove podeljujejo predvsem po »poznanstvu« oz. po prijateljski liniji.

Kot je iz tega razvidno, je telesna kultura danes pred številom odprtih vprašanj, ki zahtevajo točne in jasne odgovore. Sami smo odvisni, če bo naša ladja odplula v mirne vode in se usidrala v varna pristanišča. Da bo do tega prišlo, pa bomo morali jasno vedeti, kaj hočemo in kakšni so naši cilji. Šele nato bomo lahko začrtali skupne smernice bodočega delovanja tako, da bo telesna kultura slonela na trdnjših osnovah.

MARKO LUTMAN
Deželni tajnik ZSSDI